

ZELEŇŠIA DOPRAVA

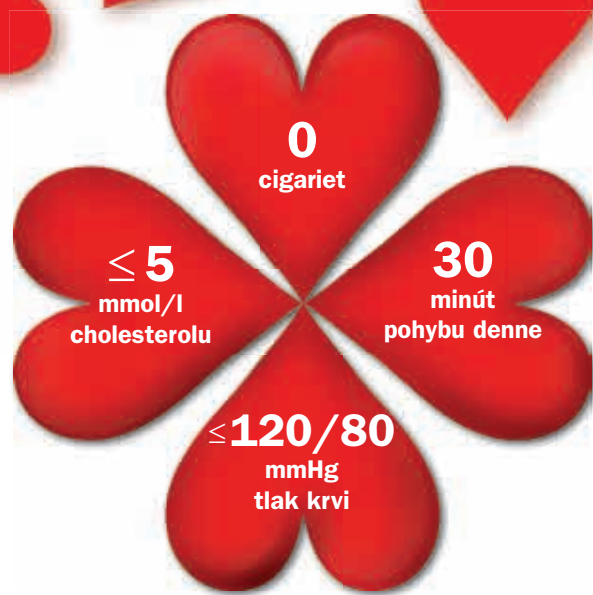
Okolo zemegule za menej CO₂

Vinárstvo je opäť
pýchou Slovenska

Je čas horkých piluliek
úspor a zodpovednosti

24. 9. 2010

Deň srdca

Aj srdce má svoj deň. **Nechajte si bezplatne odmerať svoje hodnoty Kódu zdravého života.** Informujte sa u ktorejkoľvek hliadky zdravia. Ak budete dodržiavať správnu životosprávu, vaše srdce sa vám za to vďačne odmení.

www.tvojesrdce.sk

MOST
MESIAC O SRDCOVÝCH TÉMACH

Generálny partner

Kampaň MOST 2010 je súčasťou
Národného programu prevencie ochorení srdca
a ciev, schváleného vládou SR a podporovaného
Ministerstvom zdravotníctva SR

GOODWILL

Mesačník o ekonomike, biznise a spoločnosti

august – september 2010

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.

IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
tel./fax: 02/48 28 74 25
goodwill@goodwill.eu.sk

PhDr. Miloš Nemeček

konateľ a riaditeľ vydavateľstva

nemecek@goodwill.eu.sk

tel.: 02/39 00 44 88

fax: 02/48 28 73 22

Mgr. Valéria Nagyová

konateľka zodpovedná za obchod, marketing a inzerciu

nagyova@goodwill.eu.sk

tel./fax: 02/48 28 74 25

tel.: 0911 80 70 10

Ing. Juraj Filin

šéfredaktor

filin@goodwill.eu.sk

tel.: 0907 78 91 64

Ing. Vladimír Ješko

redaktor

redakcia@goodwill.eu.sk

tel.: 0903 24 18 47

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrasso, a. s., Slovenská pošta, a. s., a súkromní distribútori. Časopis sa distribuuje na konferencie, do hotelov, VIP akcie. Distribúcia directmailingom – súkromný sektor, verejná správa a neziskové organizácie a inštitúcie.

Predplatné:

12 €/361,51 Sk ročne (10 čísel vrátane poštovného a balného)

Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Grafické vyhotovenie:

Artwell Creative, s. r. o., Bratislava

www.artwell.sk

Tlač:

FABER, s. r. o., Bratislava

Koláž na titulnej strane:

Peter Buček (k článkom na s. 42-43)

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela – textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja.

Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. Za správnosť textov sú zodpovední autori.

Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media a Slovakia Online. Niektoré články sú prístupné na www.abcreklama.sk.

Určite teraz – ale ako?

Kedy, keď nie teraz?! Táto známa rečnícka otázka patrí k základným pravidlám nových vlád po príchode k moci. Ak treba urobiť nepopulárne, najmä ekonomické opatrenia, najvhodnejší čas je na začiatku volebného obdobia. Jednak preto, že poväčšine sa nerobia len tak pre zábavku, ale pretože sú potrebné a mali by priniesť určité efekty. A to obvykle nebyva okamžite. Nuž, a ďalší dôvod je, že keď to zaboli a prípadne aj nevyjde, o pár rokov je celá vec už menej horúca... Podobnú logiku zrejme rešpektuje aj naša súčasná vládna koalícia. Naliehavosť razantných krokov je ešte znásobená domácou i medzinárodnou hospodárskou a finančnou situáciou, drsnými skúsenosťami i nejasnou perspektívou. Potiaľ je to v poriadku. Nielen rečnícke otázky sa však vynárajú pri pohľade na konkrétne podoby toho, čo by sa malo zmeniť.

Diskusie sa začali už pri formulovaní ekonomickej časti vládneho programu. Podľa mienky viacerých odborníkov je príliš všeobecný a málo reformný, keďže vyjadruje skôr body, na ktorých sa koalíční partneri dokázali zhodnúť, a vyhýba sa niektorým citlivým témam. To otvára dvere k polemikám v momente, keď sa prejde ku konkrétnym krokom. Oponentom nie je ani tak opozícia, ako skôr záujmové skupiny vrátane podnikateľov – a rôzne názory sú aj v rámci samotnej koalície.

Nechcem rozoberať jednotlivé problémy, z ktorých viaceré napriek vyhláseniam ministrov (často po intervencii premiérky) zostávajú otvorené alebo sa modifikujú. Je tu však principiálna otázka. Jasné je, že mnohé z opatrení sú a budú bolestivé, veď nemožno šetriť a dať do poriadku financie bez razantnejších zásahov. Stále však nie je jasné, do akej miery je nová vláda pripravená splniť svoje sľuby o výrazných úsporách na výdavkovej strane. Najmä však, ako dosiahnuť, aby kroky k ozdraveniu rozpočtu nevedli súčasne k oslabeniu dynamiky hospodárstva.

Popravde povedzme, že to je dilema, ktorá trápi nielen nás, ale globálnu ekonomiku a jej najvýznamnejších hráčov. Svetová hospodárska a finančná kríza ukázala, koľko slabých miest má ekonomický vývoj a ako citlivo, často nečakane reaguje. Viacero faktorov na medzinárodnom poli aj doma signalizuje oživovanie, nik si však netrúfa predpovedať jeho stabilitu. V tomto momente nie je ľahké rozhodnúť sa, či treba podporiť očakávaný rast alebo mať ešte nohu na brzde. V našom prostredí mi chýba viac zasvätenej diskusie – a to skôr odbornej než politickej či záujmovej – o tom, ktoré cesty zvolíť. Aby nám realita o dva či tri roky nepriniesla nepríjemné odpovede.

PhDr. Miloš Nemeček

vydavateľ

Späť k zodpovednosti a povinnostiam

Británia opäť raz ukazuje Európe cestu: v kríze treba zaťať zuby a ťahať za jeden povraz. Vláda sa predsa nemusí vždy správať ako Santa Claus, obzvlášť ak je nová. Možno je načase rozlúčiť sa s hedonizmom a kverulantstvom. **9**

Ekonomika

- 9** | **Späť k zodpovednosti a povinnostiam**
- 10** | **Slováci stále vnímajú euro pozitívne**
Osobnosti z ekonomiky hovoria, prečo by sa nevrátili ku korune.
- 12** | **Podnikatelia veria v posilnenie mechanizmov spravodlivosti**
Čo očakáva od novej vlády predseda SOPK Peter Mihók

Energetika

- 14** | **Enel: rast tržieb a prevádzkového zisku**
- 14** | **Čína je č. 1 v spotrebe energie**
- 15** | **Dovážame skoro 5 % elektriny**

Financie

- 16** | **Falošný prísľub fondov na riešenie kríz**
Má finančný sektor platiť náklady krízy?
- 18** | **Na burzu v papučiach**
- 19** | **Bez klientov by tu nebola ani UNIQA**
Rozhovor s predsedom predstavenstva a generálnym riaditeľom Haraldom Chrstosom
- 21** | **Internetbanking a jeho inovácie**
- 22** | **Slovenské banky a internetbanking**
- 23** | **Privátne bankovníctvo – diskretnosť a individuálny prístup**

Podnikanie

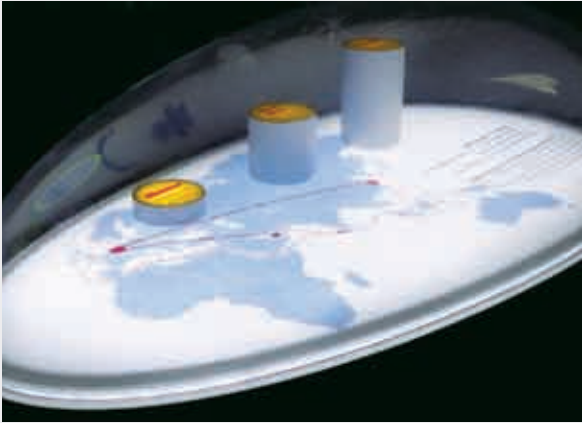
- 24** | **Ochranná známka**
- 27** | **Platobná disciplína na Slovensku sa môže ešte zhoršiť**

Slovensko - Ukrajina

- 28** | **Vážime si a rozvíjame partnerstvo s ukrajinskými susedmi**
Rozhovor s predsedom Prešovského samosprávneho kraja Petrom Chudíkom
- 30** | **Modernejšia Ukrajina – väčšie šance pre slovenský východ**
- 31** | **Mačka, ktorá má krídla**
Reportáž z kraja predkov Andyho Warhola
- 32** | **Hviezdna spolupráca**
Najväčší ďalekohľad na Slovensku pochádza z Odesy

Obce – mestá – regióny

- 34** | **K mostu pribudne aj cyklotrasa**
Most cez Moravu rozšíri spojenie BSK so susedmi
- 36** | **ZMOS: k zníženiu povodňových rizík musia prispieť všetci**

Outsourcing logistiky si žiada dobre vyladiť vzťahy

Tí progresívnejší z jej dodávateľov ponúkajú kombinovanú dopravu, a tým aj nižšiu ekologickú záťaž. **42**

Perly sa rodia vo vinohrade

Vína špičkových slovenských producentov žnú ocenenia na medzinárodných prehliadkach. Za týmito úspechmi sú zaujímavé osobné príbehy. **59 70**

Logistika

- 42** Outsourcing logistiky si žiada dobre vyladiť vzťahy
Potenciál ekonomických prínosov môže byť väčší, ako sa zdá
- 43** GEFCO: Kombinovaná preprava je ekologická a efektívna

Informačné a komunikačné technológie

- 48** Virtualizácia a dátové centrá – ďalšia etapa vývoja IT
Zdieľanie hardvéru a softvéru prináša firmám mnoho výhod
- 50** Papierová faktúra je stále obľúbená

Zdravie

- 52** September – mesiac kardiovaskulárneho zdravia
Stratégia našej zdravotnej politiky
- 54** Elektronizácia zdravotníctva prinesie ekonomické efekty

Štýl

- 56** O grilovaní odborne aj populárne
- 65** Prestávky na kávu a obed s kolegami podporujú produktivitu

Víno

- 58** Ako spoznať dobré víno
- 59** Chuť ukrytá vo fľašiach JM Vinárstva Doľany
- 70** Perly sa rodia vo vinohrade
Vinárstvo manželov Šebovcov

Spoločenská zodpovednosť firiem

- 61** Pozitívna energia pre kultúru
Ako ZSE kultivuje našu umeleckú a festivalovú scénu
- 62** Konvergencie v druhom desaťročí
- 62** Nech žije hudba
- 64** Rastúci Art Film Fest a jeho sponzori

Obchod

- 66** METRO Cash & Carry pokračuje v expanzii
- 68** BauMax otvoril najväčšiu predajňu na Slovensku
- 69** COOP Jednota Nové Zámky bilancuje svojich 60 rokov

Cestovný ruch

- 72** Operné domy Škandinávie
Architektonické perly u severanov
- 76** Nový prístav vo Viedni – brána do Bratislavy
- 77** Hot chilli – zážitky na vode

Marketing

- 78** Internetový marketing stojí a padá na budovaní vzťahov
Ako získať dôveru zákazníka webstránkou

Obchod SR mení štruktúru v prospech Ázie

Vývoj zahraničného obchodu Slovenska za posledné mesiace naznačuje, že pozíciu významného obchodného partnera krajiny preberá Čína. „Takmer 300-percentný rast exportu do tejto najľudnatejšej krajiny sveta znamená aj posilňovanie ázijskej pozície vo vývoze SR. V súčasnosti je jej podiel len na úrovni 5,5 %, ale od roku 2005 sa neustále zvyšuje,“ konštatoval analytik Tatra banky Boris Fojtik. Vývoz zo Slovenska do Číny rástol dokonca aj v krízovom roku 2009 a svojím objemom už predbehol export do USA. Podľa ŠÚ SR vzrástlo saldo zahraničného obchodu v 1. polroku 2010 medziročne takmer 3,7-násobne na 838,4 milióna eur. Analytik UniCredit Bank Ľubomír Koršňák očakáva, že zahraničný obchod SR za rok 2010 by mal skončiť v prebytku na úrovni 2,1 % z HDP oproti vlaňajším 1,9 %. „Prípadné spomalenie môže prísť najskôr koncom roka, resp. až v budúcom roku. V tom čase sa však už počíta s postupným nábehom novej výroby v automobilovom aj elektrotechnickom priemysle, ktorý by mohol slovenské exporty potiahnuť aj nad rámec očakávaného spomalenia,“ povedal.

Nový čínsky veľvyslanec a ekonomické témy

Čína chce pokračovať vo zvyšovaní obchodnej bilancie so Slovenskom. Tento záujem potvrdil pri nástupnej audiencii u prezidenta Ivana Gašparoviča 18. augusta nový mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Čínskej ľudovej republiky na Slovensku Gu Ziping. Prezident upozornil, že Slovensko má veľa priemyselných parkov a v tejto oblasti môže účinne rozšíriť ekonomickú spoluprácu s Či-

Ivan Gašparovič a Gu Ziping

nou. Slovensko môže ponúknuť aj poznatky z poľnohospodárstva a lesníctva, záujem je aj o podpis dohôd v zdravotníctve. Ako oblasť možného záujmu čínskych investícií označil kúpeľníctvo a produkciu minerálnych vôd. O. i. avizoval svoju návštevu svetového veľtrhu Expo v Šanghaji, kde sa 4. septembra predstaví slovenský pavilón Národným dňom.

Neoznačené články a fotografie na dvojstrane sú zo servisu TASR

Čoho sa podnikatelia obávajú

Kým vlni sa podnikatelia vo svete obávali najmä nedostatku úverových prostriedkov, v súčasnosti ich zneisťujú najmä požiadavky regulátorov. Vyplýva to z pravidelného prieskumu Business Risk Report spoločnosti Ernst & Young na rok 2010. Respondenti prieskumu sa zhodli na tom, že táto neistota zásadne obmedzuje proces strategického rozhodovania firiem. Ďalším rizikom je aj nízky výkon hospodárstva a prípadný návrat recesie. Novým javom v tohtoročnom hodnotení je však obava spoločnosti fenoménov spoločenskej prijateľ-

nosti a spoločenskej zodpovednosti firiem. „Väčšina firiem už prekonala najhoršie obdobie, o čom svedčí rastúci záujem o talentovaných pracovníkov aj zvýšená pozornosť, ktorú venujú investíciám do rozvíjajúcich sa trhov. Napriek tomu sa na druhom mieste v rebríčku znova umiestnilo riziko súvisiace s dostupnosťou úverov a na treťom strach z návratu recesie,“ konštatoval Jan Fanta z Ernst & Young. Spoločnostiam v tejto súvislosti radí nepodceňovať potenciálne riziká a venovať zodpovedajúcu pozornosť ich riadeniu.

Miškov: chcem tu mať druhý Singapur

Nový šéf rezortu hospodárstva a výstavby Juraj Miškov chce počas svojho pôsobenia na ministerstve výrazne zlepšiť podnikateľské prostredie na Slovensku. „Bolo by skvelé, keby sa nám zo Slovenska podarilo urobiť Singapur strednej a východnej Európy. Keby podnikatelia mali aspoň spolovice tak vhodné podmienky, ako sú v Singapure, ktorý je na špici v oblasti podnikateľských slobôd,“ povedal.

Plánované zmeny bude síce podľa svojich slov realizovať z ministerského postu, ale s úsudkom podnikateľa. „Poznám bariéry v podnikaní, ako aj kvalitu a stabilitu podnikateľského prostredia, ktoré tu je,“ konštatoval Miškov, ktorý predtým sám podnikal (pôsobil v reklamnej agentúre MUW Saatchi & Saatchi). Už čoskoro chce v rámci svojho

Juraj Miškov

rezortu zriadiť tzv. inštitút podnikateľského prostredia, ktorý by sa zaoberal jeho analýzou a navrhoval by kroky na jeho zlepšenie.

Za najväčší problém podnikania na Slovensku považuje J. Miškov nízku stabilitu zákonov. „Dnes čelia malí a strední podnikatelia na 70 % hrozbe porušovania zákonov. Sledovať všetky zákony a ich zmeny pre nich

predstavuje neúmernú záťaž,“ konštatoval. Je presvedčený, že zníženie administratívnej záťaže na Slovensku o 25 % do roku 2012 je reálne. Lobistických tlakov smerom k svojej osobe sa zatiaľ neobáva; podľa vlastných slov už s nimi totiž skúsenosti má. „Odolával som tlakom v biznise, preto si myslím, že budem vedieť odolávať aj tlakom v politike,“ povedal.

OBEO bude riadiť MZV

Obchodno-ekonomické oddelenia zastupiteľských úradov v zahraničí (OBEO) budú spadať pod Ministerstvo zahraničných vecí SR. O ich riadenie mal pritom naďalej záujem aj rezort hospodárstva. Politické rozhodnutie však vychádza z vládneho programu, podľa ktorého sa vytvorí „funkčný model jednotného riadenia zahraničnej služby s cieľom maximálne efektívneho využitia kapacít siete slovenských zastupiteľských úradov vrátane plnej integrácie OBEO do štruktúry MZV SR“.

Mikuláš Dzurinda

Podľa ministra zahraničných vecí Mikuláša Dzurindu ide o jednotnosť vládneho pôsobenia v zahraničí. „Som presvedčený, že sme schopní ponúknuť viac muziky za menej peňazí,“ povedal. „Je lepšie, ...keď sa niektorí ľudia v zahraničí nebudú tváriť, že nemajú šéfa a že si môžu robiť, čo chcú, lepšie povedané, že nemusia robiť vôbec nič,“ objasnil, prečo chce mať OBEO pod svojím rezortom. Podľa stránky MHV SR sú slovenské OBEO v 48 mestách sveta.

Čína sa stala druhou najväčšou ekonomikou

Čína asi v polovici tohto roka predbehla Japonsko a stala sa druhou najväčšou ekonomikou sveta. A je na najlepšej ceste o pár rokov zosadiť z priečky svetovej jednotky Spojené štáty. Podľa prognózy Svetovej banky a Goldman Sachs by sa jej to mohlo podať do roku 2025. Čína sa už v roku 2009 priblížila Japonsku v ob-

jeme HDP a podľa najnovších údajov z Pekingu sa jej teraz podarilo krajinu vychádzajúceho slnka predbehnúť. Jej ekonomika v prvom polroku expandovala (oproti vlaňajšku) o 11,1 % a za celý rok sa očakáva rast vyšší ako 9 %. Ak si udrží podobné tempo po celú ďalšiu dekádu, bude na najlepšej ceste predbehnúť aj USA.

Európske „federálne“ dane?

Európska komisia chce mať vlastné daňové príjmy. Komisár pre finančné plánovanie a rozpočet Janusz Lewandowski v septembri predložil členským štátom Únie niekoľko alternatív úniovej dane. Príjmy z nej by prúdili priamo do rozpočtu EÚ. Zdrojom príjmov by mohla byť daň z letectvej dopravy alebo daň z finančných transakcií. Komisia chce okrem toho navrhnúť, aby priamo do rozpočtu EÚ prúdili príjmy z plánovanej aukcie emisií CO₂. Návrh je politicky veľmi problematický; členské krajiny doteraz myšlienku celoeurópskej dane

Janusz Lewandowski

odmietali. Do rozpočtu Únie najviac prispievajú vlády. Pre fiskálne problémy jednotlivých členov sa však nálada v Únii zmenila, tvrdí Lewandowski. „Ak bude mať EÚ vlastné príjmy, mohli by sa znížiť príspevky z jednotlivých národných rozpočtov,“ povedal pre tlač. Členské štáty dnes musia platiť do úniovej pokladnice pevný percentuálny podiel z DPH a hrubého národného dôchodku. Do pokladnice Únie prúdia aj colné príjmy. Spolu to však tvorí iba asi 12 % z celkových príjmov Únie.

Dôvera v ekonomiku opatrne rastie

Dôvera v ekonomiku v strednej Európe rastie. Celosvetovo však medzi ekonómami prevláda strach z verejných dlhov a inflácie. Vyplýva to z prieskumu medzi finančnými manažermi a pracovníkmi, ktorý v druhom kvartáli realizovala Asociácia profesionálnych účtovníkov ACCA. Väčšina respondentov (53 % oproti 48 % v prvom kvartáli) sa vyjadrila, že ekonomika sa buď zlepšuje, alebo to tak čoskoro bude. Ako hlavný problém ekonomiky v strednej Európe finanční profesionáli uvádzajú pretrvávajúci nízky

dopyt a obávajú sa aj vlny insolvenčnej správy naopak je, že sa zlepšuje dostupnosť financií a deflačné tlaky udržiavajú nízke náklady. Globálne v prieskume ACCA viac respondentov prejavuje optimizmus ohľadne ekonomického zotavenia, ale väčšina z 2 200 opýtaných má pochybnosti o rýchlom zlepšení. Finanční profesionáli v rozvinutých štátoch preferujú stratégiu redukcie nákladov. V rozvíjajúcich sa ekonomikách sa skôr spoliehajú na rozvoj obchodných príležitostí.

Maďarský vabank

Maďarsko hrá s EÚ a Medzinárodným menovým fondom nebezpečnú hru a na jej konci môže krajina len prehrať. Po tom, ako sa maďarská národno-konzervatívna vláda sebavedome dištancovala od úsporného kurzu, ktorý zadlženú krajinu chránil pred bankrotom, MMF a EÚ zmrazili poskytnutie ďalších prostriedkov z rámcového úveru 20 miliárd eur.

Podľa agentúry Reuters Maďarsko verí, že sa mu podarí napodobniť krajinu, ktoré odmietli finančnú pomoc MMF a dostali sa z krízy vlastnými silami. No líši sa od Malajzie a Turecka, ktoré odmietli požiadavky fondov na otvorenie svojej ekonomiky (v 90. rokoch, resp. v roku 2008), ale pripomína skôr Lotyšsko či Grécko. Tam vysoký verejný dlh a rozpočtový deficit, ako aj závislosť od zahraničných trhov nakoniec prekonali pôvodnú nechuť podriať sa tlakom MMF na úspory a reformy.

Trhy zatiaľ vyčkávajú a netrestajú Maďarsko zvýšenými nákladmi na pôžičky. Dúfajú, že ostré slová premiéra Viktora Orbána a Fideszu slúžia iba na získanie hlasov v komunálnych voľbách, ktoré budú 3. októbra.

GW108-903

Zažite to naživo!

Priame prenosy podujatí nielen pre weby - TASR Live

• **tasr** •

každý deň lepší servis

Investičné fóra v Šanghaji

O spolupráci medzi Čínou a krajinami strednej a východnej Európy sa hovorilo na jednej zo sprievodných akcií výstavy EXPO 2010.

Dovedna deväť národných pavilónov postupne privítalo účastníkov investičného seminára, ktorý sa uskutočnil 26. júla. Zástupcovia čínskych provinčných vlád, obchodných komôr, ale aj obchodní radcovia krajín EÚ boli účastníkmi prezentácie o nových možnostiach spolupráce medzi ČLR a krajinami V4, Litvou,

Lotyšskom, Estónskom, Bulharskom a Slovinskom. Akciu zorganizovalo China Investment Forum, ktoré má ambíciu stať sa najväčším bilaterálnym fórom medzi Čínou a naším regiónom.

Predstavitelia veľkých čínskych spoločností ako Bank of China, Huawei, ZTE (obidve: telekomunikácie) či Shanghai Maling Aquarius (potravinárstvo) sa podelili o svoje skúsenosti z pôsobenia v krajinách strednej a východnej Európy. David Gosset, profesor na China Europe International Business School (CEIBS) a riaditeľ jej Centra pre medzinárodné obchodné vzťahy, zdôraznil silné stránky regiónu, vďaka ktorým je atraktívny pre investície a expanziu čínskych firiem. Vyspelé technológie, nižšie náklady a strategická poloha boli opakovane spomínané ako hlavné faktory pre investície v regióne.

Aj slovenský seminár

Ešte predtým, krátko po otvorení svetovej výstavy, sa uskutočnil aj samostatný slovensko-čínsky investičný seminár, ktorý zorganizovalo Ministerstvo hospodárstva SR a agentúra SA-RIO. Ich zástupcovia na ňom takisto informovali potenciálnych záujemcov o výhodách podnikania na Slovensku (vrátane štátnej pomoci). Ako komparatívne výhody prezentovali najmä stabilné politické a ekonomické prostredie, členstvo v eurozóne, kvalifikovanú a na európske pomery lacnú pracovnú silu.

Na tomto stretnutí o. i. ponúkol Zhong Zhiguo, predseda predstavenstva železničnej spoločnosti China Railway Signal and Communication Company, možnosť vybudovať na Slovensku rýchlodráhu pre vlaky premávajúce 350-kilometrovou rýchlosťou. **MH**

Expo ako lunapark veľkého biznisu

Svetová výstava Expo 2010 sa nemohla konať na lepšom mieste.

Vzhľadom na ekonomickú pozíciu Číny je úloha šanghajskeho Expa ako miesta na vytváranie sociálnych sietí a marketing väčšia než na predchádzajúcich svetových výstavách.

Firemné pavilóny

Výstavu si okrem väčšiny štátov nenechali ujsť ani čínske a zahraničné spoločnosti. Svoje pavilóny tu majú Coca-Cola, General Motors či Cisco Systems. A nešetřili – môžu sa pokojne porovnávať s pavilónmi niektorých veľkých štátov. Prezentujú sa aj

lodiarske spoločnosti, technologické firmy, telekomunikačné či potravinárske giganty. No výstavou získali aj mnohí ďalší. Z výstavby viac ako 200 pavilónov vyťažili stovky domácich aj zahraničných stavebných a dodávateľských podnikov.

Siemens: Celé Expo je naším pavilónom.

Jedným z najúspešnejších je Siemens. „Celé Expo je naším pavilónom,“ povedal Richard Hausmann, výkonný riaditeľ Siemens China. Firma je sponzorom a dodávateľom osvetľovacích systémov, stavebných technológií či elektroniky v približne 40 projektoch na výstave. Je aj kľúčovým dodávateľom tech-

nológií pre šanghajske metro a železničné projekty, ktoré súvisia s Expom.

Priestory pre VIP

Okrem priestorov otvorených pre návštevníkov má väčšina pavilónov aj VIP oddelenia na získavanie nových zákazníkov a uzatváranie kontraktov. „Je to úžasná možnosť na zlepšenie kontaktov medzi firmami, ďalej firmami a vládami či vládami navzájom,“ povedal Bob Rogers zo spoločnosti BRC Imagination Arts, ktorá postavila a prevádzkuje americký pavilón. Stál 61 miliónov USD a keďže vláda nedala ani cent, BRC musela peniaze žiadať od krízou sužovaných firiem. Pavilón však stojí a sponzorské firmy, ktoré tu získali najväčší priestor, veria, že im pomôže vytvoriť nové príležitosti na čínskom trhu.

TASR

Späť k zodpovednosti a povinnostiam

Povinnosťou vlády nie je vždy sa správať ako Santa Claus. Briti to v súčasnej kríze pochopili v Európe medzi prvými, a preto majú ich politici uľahčenú úlohu.

Reakcie na novú britskú vládu sa vyznačujú umierneným tónom, čo je v tejto krajine veľmi neobvyklé – a o to viac prekvapujúce, že nový premiér David Cameron nie je poslom dobrých správ. Jeho ústredná téza hovorí, že Británia je v stave krízy a že dostať sa cez to si bude vyžadovať statočnosť a trpezlivosť. Varoval, že krajinu čaká „bolest“, ktorú pocítia všetci, keď dôjde na nevyhnutné ťažké škrtky vo výdavkoch, aby sa znížil masívny fiskálny deficit. Zvyčajne by takéto vyhlásenie vyvolalo výkriky nevôle a skutočného alebo predstieraného rozhorčenia. Ale odhliadnuc od bývalých labouristických ministrov, ktorí protestujú proti tomu, aby sa im pripisovala vina za stav ekonomiky, boli reakcie pozoruhodne mierne a chápacé. Čo sa stalo?

Poznanie nevyhnutnosti

Možnože spojenectvo medzi konzervatívcami a liberálmi – stranami od seba na pohľad najvzdialenejšími vo svojich názoroch – všetkých vykoľajilo z ich istôt. To samo o sebe nemusí byť zlá vec. Ale „absencia vojny“, ako to kedysi nazval britský dramatik David Hare, naznačuje, že britské politické tektonické dosky sa posunuli.

Briti vidia, že sú po krk v kríze, a sú ochotní začať zuby a ťahať za jeden povraz.

Dôvod bude asi v tom, že koalícia odhaľuje spodný prúd v britskom politickom živote, ktorý koexistoval – takmer tajne – popri ohnivej rétorike navonok. Ide o konvergenciu medzi hlavnými stranami smerom k určitému druhu centristickej syntézy vo väčšine dôležitých otázok. V istom zmysle predstavuje konzervatívno-liberálna koalícia kulmináciu tohto trendu. Politika a pozície formulované novou vládou naznačujú ani tak nie kedysi vychvaľovanú Tretiu cestu

(slogan vhodný pre vek prosperity) ako starostlivo kalibrovanú Strednú cestu. Je napríklad jasné, že posvätné kravy verejných služieb a sociálnych benefítov – ktoré patria medzi najrozsiahlejšie na svete – nezostanú bez zmeny. Obe tieto oblasti budú podliehať škrtom.

Opatrenia hore aj dole

Navyše, Cameron navrhuje ďalšie reformy, ako je napríklad povinnosť po niekoľkých rokoch nezamestnanosti prijať ponuku pracovného miesta, aj keď nezodpovedá žiadateľovým preferenciám. To môže pomôcť prelomiť demoralizujúci cyklus nezamestnanosti a odcudzenia. Ale aby bolo jasné: nikto neuvažuje o odstránení základných služieb alebo o demontáži sociálnej záchrannej siete.

Neočakávajú sa drastické rezy, vláda však pôjde po výdavkových excesoch a neporiadkoch.

Objavia sa aj nové obmedzenia prisťahovalectva. Tie prídu už po obrovskom príleve legálnych aj nelegálnych imigrantov, hoci nikto nenavrhuje, že Británia by sa mala znova stať monokultúrnou krajinou.

Na druhom konci ekonomického spektra je banková prax, ktorá bude – ako dúfame – lepšie regulovaná, po dlhom období zarážajúcej finančnej nezodpovednosti. No je jasné, že znarodňovanie alebo štátom riadená ekonomika na programe nie je.

Vzhľadom na všetky útrapy, ktoré sú možno pred nami, Británia nevstupuje do veku brutálneho šetrenia. Namiesto toho koalícia zrejme presadí akúsi opravu, ústup od rôznych výdavkových excesov a dysfunkcií k niečomu umierenejšiemu a disciplinovanému. A zdá sa, že táto agenda sa stretla s hlbokým, hoci väčšinou neartikulovaným prúdom v pocite obyvateľstva – s konsenzom, že s touto „pokazenou Britániou“ niečo nebolo v poriadku a že sa s tým musí niečo urobiť.

Koniec hedonizmu?

Teraz, keď bol problém formulovaný, je citelná nielen všeobecná dohoda, ale aj takmer hmataiteľná úľava. Hádám sa už vek nezodpovednosti skončil; hádam už nemusíme nakupovať do odpadnutia (shop until we drop); hádam môže byť obnovený pakt medzi jednotlivcom a vládou, v ktorom je obidvom zrejme, že majú rovnako

povinnosti ako práva; hádam štát prestane zaobchádzať so svojimi občanmi ako so zle vychovanými adolescentmi, od ktorých sa nemôže požadovať príliš veľa a ktorým je všetko dovolené. Namiesto polemického hádzania blata vstúpili opäť do verejnej sféry slová ako „realizmus“, „nevyhnutnosť“ a „uskutočniteľnosť“. Zdá sa, že všadeprítomný pocit nároku sprevádzaný automatickým skepticizmom voči politike bol nahradený uznaním, že niektoré problémy nie sú predurčené na jednoduché ľavo-pravé vysvetlenie alebo riešenie; že vláda nie je ani všemocná, ani vedená zlými úmyslami a že existujú isté limity prosperity, akú dokáže zabezpečiť politická sféra.

Svornosť národa v postmodernom veku

Tón prísneho varovania si osvojili aj iní európski lídri. Ale koalícia v Británii má jednu vec, ktorá jej hrá do karát: Briti milujú krízy – a keď sa im povedalo, že sú uprostred jednej z nich, zabralo to. Je to pre nich výzva, s ktorou sa treba popasovať, dôvod ťahať za jeden povraz. Je ťažké odhadnúť, ako dlho vydrží tento sentiment solidarity. Politika sa desí rovnováhy, rovnako ako sa príroda bojí vákua. A je nepochybné, že napätia vo vnútri koalície, rovnako ako mimo nej, vyjdú na povrch. Aj tak je však možné, že britské nálady veštia rozsiahlejšiu zmenu klímy pre západné liberálne demokracie a nástup novej, menej bezstarostnej éry.

Eva Hoffmanová
publicistka, historička

Londýn

© Project Syndicate
Krátene, medzitulky redakcia
Ilustračné foto: TASR

Slováci stále vnímajú euro pozitívne

Napriek problémom v eurozóne by sa na Slovensku len malá časť podnikateľov chcela vrátiť ku korune.

To isté platí aj o politických činiteľoch a v arí aj o bežných občanoch. Niekoľko osobností ekonomického a politického života reagovalo na otázku, či by sa nechceli vrátiť späť k slovenskej korune.

Pavol Konštiak,
prezident Zväzu
obchodu a cestovného
ruchu SR

Ja by som sa nevrátil k slovenskej korune, pretože to bol iba jeden malý ostrov a bola veľmi zraniteľná. Momentálne to s eurom kvôli neposlušným krajinám v Európskej únii, ako sú Grécko či Španielsko, nevyzerá veľmi dobre, ale predsa len sme „za jedným stolom“, so silnou menou, ktorá robí

protiváhu doláru. Preto by som euro nemenil. V januári 2009 sa nám podarilo vstúpiť do eurozóny so silným eurom, čím sa upevnili naše mzdy a naše úspory, takže euro je pre nás revolučný krok, výdobytok novej doby.

Tibor Gregor,
výkonný riaditeľ
Klubu 500

Určite nie, v žiadnom prípade. S eurom sa cítim ako plnohodnotný občan Európskej únie. Človek sa cíti byť súčasťou Únie, keď môže ísť z jednej krajiny do druhej a platiť rovnakou menou. Má potom aj priamy prehľad o životnej úrovni, o cenách v iných krajinách.

Robert Kičina,
výkonný riaditeľ
Podnikateľskej
aliancie Slovenska

Nie. Ako súkromnej osobe mi je euro bližšie najmä kvôli cestovaniu. Z hľadiska mojej pracovnej pozície považujem euro

za výhodnejšie pre ekonomické subjekty na Slovensku, pretože menová stabilita je veľké plus. Najmä v týchto turbulentných časoch sa to ukázalo ako pozitívum.

Ivan Štefanec,
poslanec NR SR
za SDKÚ-DS

Rád používam výhody eura, ktoré sú predovšetkým v tom, že ušetrim poplatky za výmenu meny pri cestovaní a nemusím sledovať výmenné kurzy, keď sa pohybujem v krajinách eurozóny.

Peter Pelegrini,
poslanec NR SR
za Smer-SD

Nechcel by som sa vrátiť k slovenskej korune. Priznám sa, že od zavedenia eura mi už taká myšlienka nenapadla, a to ani napriek tomu, že počúvame o problémoch eura, o ohrození spoločnej meny. Ale nemám z toho pocit, že by som sa rád vrátil k slovenskej korune. **TA**

Slovenský juh: škoda, že aj Maďari nemajú euro

Výrazná väčšina opýtaných v pohraničnej oblasti na južnom Slovensku sa v odpovedi na otázku „Koniec eura – realita či fikcia?“ vyjadrila v prospech zachovania eura.

Komárňanský podnikateľ Ernő Kovács vyslovil presvedčenie, že návrat zo súčasnej situácie by znamenal pre Slovensko ďalší ekonomický problém. „Ceny by boli nekontrolovateľné, nastal by chaos,“ myslí si. Majiteľka reštaurácie v tomto meste Ildikó

Pásztorová ľutuje, že v Maďarsku euro ešte zavedené nie je. „Veľa cestujem a v Rakúsku som si zvykla, že nemusím prerátavať peniaze. V Maďarsku to, žiaľ, neplatí. Ak by bolo euro aj tam, jednoduchšie by sa dalo zistiť, kde sú jednotlivé produkty lacnejšie,“ povedala.

Rozpad eurozóny a návrat ku korune si nevie predstaviť ani predseda Roľníckeho družstva vo Vrbovej nad Váhom pri Komárne Karol Brányik. „Nevesta je vydatá – cesty späť niet. Návrat koruny je nemožný. Žiaľ, nemáme tie zárobky ako v niektorých krajinách, pričom občania tam nepracujú viac, ale majú niekoľkonásobné platy,“ upozorňuje. **TA**

Slovenský sever: euro nám zhoršilo biznis

Väčšina podnikateľov v podtatranskej obci Ždiar by privítala návrat k starej mene. Euro tam podľa nich prinieslo zdraženie potravín a zároveň nižšiu návštevnosť, a teda nižšie tržby. Mnohí z prevádzkovateľov reštaurácií a penziónov využívajú nákupy v Poľsku. „Po príchode eura nám tržby klesli zhruba o 30 až 40 %, musíme šetriť, kde sa dá, takže

chodím tovar nakupovať do Poľska, kde je lacnejšie predovšetkým mäso a zelenina,“ hovorí majiteľ Penziónu Viktória Stanislav Bekeš. Návrat k starej mene by podľa neho pomohol zvýšiť návštevnosť predovšetkým poľských a českých turistov, ktorých po príchode eura veľmi ubudlo.

Tržby klesli po zavedení eura aj v penzióne Jánošík v Ždiari, ale jeho majiteľ František Jánošík by sa k starej mene nevracal. Myslí si, že by to nič dobré neprineslo; podľa neho treba zo strany vlády iné stimuly, hlavne pre zlacnenie potravín. „Euro prispelo k tomu, že sme sa lepšie vyrovnali s krízou, a niektoré veci, ako napríklad biela technika, zlacneli,“ zhodnotil.

Niektorí z oslovených podnikateľov však nákupy u severných susedov nevyužívajú. Napríklad majiteľ reštaurácie v Poprade Rastislav Macurák, podľa ktorého poľský tovar nedosahuje takú kvalitu ako náš. „Využívam len slovenských dodávateľov, v tom sa nič po prechode na euro nezmenilo. Aj tržby nám ostali na rovnakej úrovni ako pred príchodom eura, zmenila sa len klientela,“ uviedol. Českých a poľských turistov je síce menej, ale Slováci si však podľa neho môžu dovoliť viac. **TA**

KONFERENCIA V BRATISLAVE

OCHRANA MAJETKU A BUDÚCNOSŤ ANONYMITY VLASTNÍCTVA

VPLYV ČIERNEJ LISTINY OECD NA OFFSHORE PODNIKANIE A DAŇOVÉ RAJE

Odborná konferencia určená pre majiteľov firiem,
top manažment, advokátov, daňových poradcov
a ďalších zúčastnených o danú problematiku.

PROGRAM:

- Budúcnosť anonymity vlastníctva – vplyv aktivít OECD a FATF
- Švajčiarske bankovníctvo dnes
- Trusty – osvedčené a účinné nástroje ochrany majetku
- Využitie nadácií a trustov – bezpečné a anonymné vlastníctvo majetku, alternatíva dedičského konania
- Nominee služby – poskytovanie osôb do orgánov spoločností

Konferenciu odborne zastrešuje a organizuje skupina spoločností **AKONT (Akont Trust Company, AKONT SLOVAKIA)** a **advokátska kancelária Glatzová & Co.** Seminár je akciou kongresového typu, na ktorej kvalifikovaní špecialisti prezentujú princípy a výhody offshore a onshore podnikania a medzinárodného daňového plánovania.

KEDY, KDE:

- Štvrtok **30. 9. 2010**, od 9 do cca 14 hod.
- **Radisson SAS Carlton Hotel******, Hviezdoslavovo nám. 3, **Bratislava**
- Cena 100 EUR vr. DPH (obed a občerstvenie v cene)

Prihlásenie: on-line formulár na www.akontslovakia.sk
lebo telefonicky na čísle [421] [2] 2054 5012

Partneri

Mediálni partneri

HOSPODÁRSKE NOVINY

GOODWILL

TREND
tyždenník o ekonomike a podnikaní

PROFIT

Podnikatelia veria v posilnenie mechanizmov spravodlivosti

Vymožitelnosť práva je z pohľadu firiem jedna z najväčších slabín právneho systému Slovenska. Predseda SOPK Peter Mihók verí, že nová vláda s tým niečo urobí.

„Právny systém dnes nevytvára garancie ani občanovi a vonkoncom už nie podnikateľovi, pokiaľ ide o vymáhateľnosť práva a uplatnenie legitímnych práv,“ tvrdí šéf Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory. Podľa neho je to dôsledok nadmernej úlohy formálnych a procedurálnych otázok na úkor vecného riešenia a posudzovania problémov súdmi. „Najmä občiansky súdny poriadok umožňuje nesmiernu variету obštrukcií, blokovania, možnosti neúčasti z dôvodov takzvaných ochorení, len aby sa nekonalo,“ upozornil na nedávnom stretnutí so zástupcami médií.

Skvalitniť rozhodcovské súdy

SOPK bude podľa P. Mihóka „veľmi výrazne“ podporovať zmeny aj na rokovaníach s ministerkou spravodlivosti Luciou Žitňanskou. „Trebá jednak zmeniť filozofiu konaní na občianskych súdoch, ale zároveň, paralelne, posilniť pôsobnosť inštitucionálnych súdov, ktoré pôsobia v oblasti rozhodcovského konania. Podľa nášho názoru treba jednoznačne buď novelizovať, alebo prijať nový zákon o rozhodcovskom konaní,“ povedal. Ten súčasný totiž podľa neho na jednej strane nevytvára dostatočný priestor pre existujúce rozhodcovské súdy, na druhej strane je priestor aj pre tzv. „špekulatívne súdy“. „Nazývame ich súdy, s. r. o. – účelovo sa vytvo-

ria, avšak nerešpektujú medzinárodné pravidlá rozhodcovského konania. Naša predstava je, že by sa mala posilniť pôsobnosť tzv. inštitucionálnych rozhodcovských súdov, teda tých, ktoré sú vytvorené pri nezávislých inštitúciách,“ vysvetľuje. Typickou takouto inštitúciou je práve obchodná komora. V dôsledku medzinárodnej previazanosti obchodných komôr v rôznych štátoch potom vzniká o. i. možnosť medzinárodnej vykonateľnosti rozhodnutí – to má význam vtedy, keď ide o spory s medzinárodným prvkom. Dôležitejšie však je, že ak má byť rozhodcovský súd začlenený do rámca medzinárodnej štruktúry,

musí rešpektovať medzinárodné štandardy a normy platné v oblasti rozhodcovského súdnictva. „Taký je rozhodcovský súd SOPK, ktorý je začlenený do systému Medzinárodnej obchodnej komory v Paríži,“ zdôraznil P. Mihók. „Toto by mala byť cesta, ako na jednej strane odľahčiť všeobecné súdy, jednak cesta k tomu, ako zlepšiť pohľad na rozhodcovské konanie na Slovensku.“

Obstarávanie a Zákonník práce

Jednou z hlavných priorít SOPK v rámci rokovaní s predstaviteľmi novej stredopravej vlády bude aj snaha o zmenu spôsobu verejného obstarávania. „Požadujeme buď novelizáciu zákona o verejnom obstarávaní, alebo nové mantinely na zvýšenie transparentnosti vo verejnom obstarávaní,“ povedal predseda SOPK. Vo verejnom obstarávaní je podľa neho potrebné vylúčiť zneužívanie faktora časovej tiesne. „Takisto je jasné, že v niektorých obstarávaníach sú podmienky nastavené na určitú jednu predurčenú spoločnosť. Treba to eliminovať a zabrániť novej korupcii,“ vyhlásil.

Predstavitelia SOPK absolvovali po voľbách rokovania s parlamentnými stranami a predstaviteľmi novej koalície. „Z pohľadu prvých rokovaní môžem vyjadriť uspokojenie nad tým, že nastupujúca vláda prezentovala dosť silnú podporu podnikania. Pozitívne hodnotíme aj snahu o liberalizáciu Zákonníka práce, to znamená o určitú flexibilitu, ktorú by vytváral pre zamestnávateľov,“ konštatoval P. Mihók.

Predstavitelia SOPK sa chcú zapojiť aj do diskusie o úpravách v dôchodkovom systéme. Za nelogický označil predseda komory súbeh predčasného dôchodku a paralelného zamestnania, čo prispieva k napätiu vo financovaní Sociálneho poisťovne.

Juraj Filin
Foto TASR

Na čo by sa mala sústrediť vláda

Prioritami novej vlády v ekonomickej oblasti by mali byť najmä starostlivosť o zdravé podnikateľské prostredie, zvyšovanie konkurenčnej schopnosti slovenskej ekonomiky, eliminácia negatívnych dopadov hospodárskej krízy, a tým aj zlepšenie životnej úrovne občanov. Uvádza sa to v komuniké predstaviteľstva SOPK. Vláda by sa podľa neho mala koncentrovať najmä na:

- Podporu konkurenčnej schopnosti zlepšením podnikateľského prostredia (zníženie administratívnej záťaže podnikania, zjednodušenie odvodového systému a následne zníženie odvodového zaťaženia, urýchlenie vytvorenia podmienok pre platenie daní a odvodov do jedného centra, zefektívnenie proexportnej politiky a pod.).
- Zásadné zlepšenie podmienok pre vymáhateľnosť práva a právneho rámca pre činnosť inštitucionálnych rozhodcovských súdov.
- Transparentnosť vo verejnom obstarávaní, s cieľom eliminovať korupciu.
- Hospodársku politiku, ktorá umožní zvyšovať rast HDP až na úroveň vyššiu ako priemer EÚ.
- Razantnú rozpočtovú konsolidáciu verejných financií.
- Flexibilitu trhu práce a s tým súvisiace nevyhnutné úpravy Zákonníka práce, ako aj sociálneho a dôchodkového systému.

TA/JF

■ naša anketa

Téma: goodwill

1 Aký význam pripisujete goodwillu z hľadiska úspechu firmy a jej pozície na trhu? Nazdávate sa, že dobrý goodwill je dnes pre firmy dôležitejší ako v minulosti?

2 Akým spôsobom pristupujete k budovaniu a udržiavaniu (ochrane) goodwillu vašej spoločnosti?

Mario Minarovský,
výkonný riaditeľ,
Novell
Slovensko,
s. r. o.

1 Dobré meno spoločnosti má z pohľadu úspechu a dlhodobého udržania sa na trhu naozaj kľúčový význam. Je to najväčšia marketingová devíza, ktorú môžete získať, pretože si ju budujete dlho a svojím konaním a nezískate ju žiadnou reklamou či marketingovou kampaňou. Pre firmy by malo byť budovanie dobrého mena spoločnosti samozrejmosťou v každej dobe, keď chcú predávať svoje produkty či riešenia zákazníkom. Pochopiteľne, v dobe ekonomickej krízy je dobré meno pre získanie nových zákazníkov oveľa dôležitejšie než v čase ekonomickeho rastu. Čo sa týka našej spoločnosti, verím, že medzi širokou a odbornou verejnosťou máme dobrý „goodwill“.

Dobré meno spoločnosti je najväčšia marketingová devíza.

2 Budovanie dobrého mena je vždy o ľuďoch. O tom, akým spôsobom pristupujú k výrobe produktov či riešení. Ich prístup sa odrazí na kvalite dodávaného tovaru či služieb. Tiež

vystupovanie zamestnancov a konateľov na verejnosti má vplyv na vzťahy s dodávateľmi a všetkými zákazníkmi.

Pre našu spoločnosť je dobré meno prioritou a k jeho budovaniu pristupujeme s najväčšou vážnosťou. S ohľadom na vyššie uvedené striktné dodržiavame pravidlá pre správanie sa našich zamestnancov. Veľkú prioritu kladieme na výber spolupracovníkov ochotných zobrať na seba osobnú zodpovednosť za budovanie dobrého mena, dbáme na plnenie všetkých podmienok v obchodnom styku a participujeme na projektoch, ktoré sú v rámci spoločenskej zodpovednosti firmami prospešné širokej verejnosti. Snažíme sa vždy o zdokonaľovanie všetkých interných procesov tak, aby vnímanie našej spoločnosti verejnosťou bolo lepšie a pozitívnejšie.

Miloš Hrnčár,
oblastný
viceprezident,
Eastern EMEA,
Citrix Systems

1 Goodwill, inými slovami CSR (Corporate Social Responsibility), je, všeobecne povedané, veľmi dôležitý a môže z môjho pohľadu zvýšiť hodnotu firmy pre akcionárov, ale len vtedy, ak je sociálna angažovanosť spoločnosti dôveryhodná. Z pohľadu firmy by mala byť CSR začlenená do stratégie spoločnosti a mala by byť profesionálne riadená a efektívne komunikovaná.

Goodwill, to je aj dôveryhodná sociálna angažovanosť spoločnosti.

2 Ako dobrý príklad môžem uviesť globálnu dobrovoľnícku kampaň s názvom „Simply Serve“, ktorú Citrix vyhlásil v roku 2009. Táto aktivita s globálnym dosahom na zamestnancov Citrixu bola zameraná na vytváranie povedomia a účasti na korporátnych občianskych aktivitách. Program bol tiež určený na mobilizáciu našej globálnej populácie v oblasti služieb a dohľadu nad spoločnosťou. V nadväznosti na naše 20. výročie, ktoré sme v roku 2009 oslávili, bolo cieľom kampane dosiahnuť 20 000 Citrix – dobrovoľníckych hodín pri podpore stoviek neziskových a mimovládnych organizácií po celom svete. A dokázali sme to! V roku 2010

pokračujeme v týchto aktivitách a veríme, že dosiahneme podobné výsledky.

Eva Kováčová,
výkonná
riaditeľka,
Liga proti
rakovine SR

1 Goodwill a firma – teoreticky chápané ako spojenie, ktoré napomáha rastu zisku a upevneniu dobrej pozície firmy na trhu. Goodwill a nezisková organizácia – absolútne nevyhnutné spojenie, keďže nie je ponúkaný materiálny produkt, ktorý vás môže ovplyvniť i vizuálne, ale len služba. V našom prípade služba verejno-prospešná, ktorá v závislosti od jej kvality a prospešnosti úspech a pozitívne vnímanie zaručí alebo aj nie. Dnes viac ako kedykoľvek predtým nie je goodwill len dobre znejúce slovo. V súčasnom období skloňovania menej dobre znejúcich slov, ako sú netransparentnosť, korupcia či neprofesionalita, môže práve dobré meno spoločnosti znamenať predbehnutie konkurencie, ak produkt či služba sú porovnateľné. Práve goodwill môže byť na miske váh tá omrvinka, ktorá rozhodne, že práve u vás spotrebiteľ kúpi alebo práve vás prispievateľ podporí.

Goodwill a nezisková organizácia, to je absolútne nevyhnutné spojenie.

2 Informovať o využití darovaných financií cez programy a projekty, ktoré dôverne poznáme, stojíme si za ich efektívnosťou a prospešnosťou – to je základný princíp 20-ročného fungovania Ligy. Zdá sa, že práve tých 20 rokov existencie a stabilnej podpory zo strany verejnosti svedčí o goodwillu najpresvedčivejšie a zároveň zaväzuje k posunu rastu výkonnosti stále vyššie. Goodwill značky vnímame i cez vlastnú hrdosť na organizáciu, v ktorej pracujeme, cez citenie zmysluplnosti našej práce. Zároveň sme si vedomí poskytnutej dôvery, ktorá nás zaväzuje robiť veci zodpovedne. Neponúkame produkt, ktorý je možné vyskúšať, vrátiť a dostať svoje peniaze späť. Ponúkame služby pod istou značkou a môžeme tak robiť len vtedy, keď na to dostaneme vďaka dobrovoľnej podpore súhlas verejnosti. Budovať a udržiavať goodwill pre nás znamená ponúkať prínosné projekty a poskytovať služby, ktorých cena je ťažko vyčísliteľná.

Plánovaná JE Olkiluoto spoločnosti TVO

Nové reaktory prinesú Fínsku sebestačnosť

Fínsky parlament schválil 1. júla návrhy na vybudovanie dvoch nových jadrových reaktorov, ktoré majú pokryť rastúcu potrebu elektrickej energie bez zvýšenia emisií. Väčšinou hlasov schválil návrhy spoločnosti Teollisuusvoima (TVO) a konzorcía Fennovoima. Reaktory by mali uviesť do prevádzky okolo roku 2020, čím sa ich počet v krajine zvýši na sedem. Náklady na ich výstavbu dosiahnu spolu 7 až 10 miliárd eur.

Diskusia v krajine sa pred hlasovaním sústredila na tri hlavné otázky: energetické potreby priemyslu, zamedzenie zaťažovaniu ovzdušia skleníkovými plynmi a ukončenie závislosti od dodávok elektriny z Ruska.

Enel uviedol do prevádzky slnečnú elektrárňu

Talianský energetický koncern Enel uviedol v júli pri meste Priolo Gargallo na Sicílii do prevádzky solárnu elektrárňu Archimedes s technológiou CSP. Zariadenie vyprodukuje ročne asi 9 miliónov kilowatthodín elektrickej energie, čo pokryje ročnú spotrebu asi 4 000 domácností.

Enel do elektrárne investoval 60 miliónov eur. Podľa šéfa koncernu Fulvia Contiho by sa za takú sumu dala postaviť plynová elektrárňu s desaťnásobným výkonom, v tomto prípade však ide o prototyp, kde sú náklady vyššie. Pri ďalších projektoch sa znížia, čo by mohlo podporiť záujem v severnej Afrike a na Blízkom východe. CSP je technológia, pri ktorej sa slnečné lúče zo zrkadiel sústreďujú tak, aby zohrievali potrubie s médiom.

Enel: rast tržieb a prevádzkového zisku

Talianska energetická spoločnosť Enel zaznamenala k 30. júnu medziročný rast polročných tržieb o 22 % z 28,5 miliardy na 34,8 miliardy eur. Čistý zisk za prvých 6 mesiacov dosiahol 2,42 miliardy eur, zatiaľ čo za rovnaké obdobie roku 2009 to bolo 3,52 miliardy eur. Podpisali sa pod to nižšie príjmy z finančných operácií,

ktoré tak znížili dobré výsledky v oblasti predaja elektrickej energie. Prevádzkový zisk EBITDA totiž naopak vzrástol o 11,8 % na 8,88 miliardy eur.

Očakáva sa, že EBITDA za celý rok 2010 prekóná predchádzajúce odhady, ktoré sa pohybovali okolo 16 miliárd eur. **JB**

TVEL a Palivová spoločnosť

Očakávaným výsledkom prebiehajúcej konsolidácie a zjednotenia ruskej Palivovej spoločnosti na báze akciovej spoločnosti TVEL je synergický efekt, keď sa súčasťou spoločnosti stanú ruské podniky pôsobiace v oblasti konverzie a obohacovania uránu a výroby jadrového paliva.

Viceprezident spoločnosti TVEL Vasilij Konstantinov vyzdvihol jej úspešnú spoluprácu s medzinárodnými partnermi: „K dnešnému dňu dodala spoločnosť TVEL v spolupráci so spoločnosťou AREVA vyše 2 500 palivových kaziet pre reaktory typu PWR a BWR v západnej Európe. Počas vzájomnej spolupráce nevznikla voči ruskej spoločnosti ani jedna reklamácia.“

MR/JF

Čína je č. 1 v spotrebe energie

Vlani spotrebovala Čína 2,252 miliardy ton ropného ekvivalentu, čo bolo o 4 % viac než Spojené štáty, ktoré tak prišli asi po 100 rokoch o primát v tejto oblasti. Vyplýva to z údajov Medzinárodnej agentúry pre energiu (IEA).

Čínska vláda sa už niekoľko rokov usiluje prispôsobiť energetickú štruktúru dynamike hos-

podárskeho rastu. Hrozi však, že nedostatok elektrickej energie tento rast pribrzdí. Stalo by sa to vtedy, ak by sa krajine v nasledujúcich 20 rokoch nepodarilo investovať do výroby elektrickej energie asi 4 bilióny USD. Čína v júni zverejnila program výstavby 23 jadrových blokov.

Uránová veľmoc Kazachstan

V Kazachstane vyťažili v prvom polroku 8 452 ton uránu, čo predstavuje medziročný rast o 41 %. Krajina si upevnila pozíciu najväčšieho dodávateľa uránu ako paliva pre jadrové elektrárne na svete. Tento rok by sa tam malo vyťažiť celkom 18 222 ton uránu (vlani to bolo 13 900 t). V roku 2025 chce

Kazachstan ťažiť okolo 25 000 ton uránu. Na území krajiny sa nachádza 15 % známych globálnych zásob tohto kovu (viac ho má len Austrália). Odhad jeho spotreby na tento rok podľa Svetového nukleárneho združenia (WNA) je 68 646 t, o desať rokov by to malo byť 91 537 t.

Švédsko: zelená obnova jadrového programu

Švédsky parlament, Rigsdag, odsúhlasil v júni tesnou väčšinou hlasov budovanie nových jadrových reaktorov.

Premiérovi Fredrikovi Reinfeldtovi sa tak podarilo presadiť zrušenie zákazu výstavby reaktorov, ktorý v roku 1980 odsúhlasilo obyvateľstvo v referende. Budú sa však môcť stavať

len ako náhrada po odstavení existujúcich zariadení. V súčasnosti pokrývajú 40 až 50 % spotreby energie vo Švédsku tri jadrové elektrárne s 10 reaktormi.

Opozícia vedená sociálnymi demokratmi chce rozhodnutie parlamentu zrušiť, ak zvíťazí v septembrových parlamentných voľbách.

Dovážame skoro 5 % elektriny

Slovensko sa po roku 2007 stalo z exportéra importérom elektriny. Saldo SR v dovoze elektrickej energie vlni dosiahlo 1 312 GWh, teda 4,79 % ročnej spotreby. Vyplýva to zo správy Úradu jadrového dozoru (ÚJD) SR.

V roku 2009 sa na Slovensku spotrebovalo 27 386 GWh elektriny a vyrobilo 26 074 GWh. Z jadrových zdrojov pochádzalo 14 081 GWh (51,42 % celkovej spotreby), z tepelných elektrární 4 768 GWh (17,41 %), z vodných elektrární 4 662 GWh (17,02 %) a z ostatných typov elektrární (závodných a obnoviteľných zdrojov energie) 2 563 GWh (9,36 %).

Vedenie Košice-Lemešany postaví Elektrovod

Vedenie 2x400 kV na trase Košice-Lemešany pre Slovenskú elektrizačnú prenosovú sústavu (SEPS), a. s., Bratislava postaví za 30,92 milióna eur (bez DPH) bratislavský Elektrovod Holding, a. s. O zákazku sa uchádzali štyria dodávatelia.

Elektrovod Holding sa zameriava na projektovanie, inžiniersku činnosť, dodávky zariadení, stavebno-montážne práce a údržbu elektrických distribučných a prenosových vedení, rozvodní a pozemných inžinierskych stavieb.

SPP už patrí 100 % SPP Bohemia

Slovenský plynárenský priemysel (SPP), a. s., získal v júli 100-percentnú kontrolu nad českou SPP Bohemia, a. s., v ktorej predtým vlastnil 50 % akcií. Stalo sa tak v rámci rozsiahlejšej transakcie rozdelenia skupiny SPP Bohemia/MND, ktorú už schválili aj kompetentné protimonopolné úrady.

SPP Bohemia je o. i. vlastníkom a prevádzkovateľom podzemného zásobníka plynu v Dolných Bojanoviciach, ktorých kapacita predstavuje 18,7 % celkovej skladovacej kapacity v ČR. Tento zásobník slúži hlavne na vyvažovanie výkyvov v slovenskej distribučnej sústave. Okrem toho vlastní SPP Bohemia aj podiely v distribučných spoločnostiach Severomoravská plynárenská, a. s., Jihomoravská plynárenská, a. s., a Východočeská plynárenská, a. s.

Temelín

Koľko bude stáť dostavba Temelína

Keby zákazku na dostavbu českej jadrovej elektrárne Temelín získala americká spoločnosť Westinghouse, ČEZ by za dva nové bloky zaplatil približne 170 miliárd Kč (cca 6,6 mld. EUR). Informovala o tom česká tlač. O zákazku na dostavbu Temelína má záujem aj francúzska Areva a medzinárodné konzorcium vedené ruským Atomstrojexportom (členom je aj jeho dcéra Škoda JS Plzeň).

Westinghouse je prvým z trojice rivalov, ktorý bol ochotný spresniť svoje ponuky. Zástupcovia Arevy a Atomstrojexportu odmietli cenu svojich ponúk prezradiť.

Neoznačené články na dvojstrane sú zo servisu TASR, obrázky sú z firemných zdrojov.

Odborne a zodpovedne realizovaná energetika

...stretnite tých, ktorí ovplyvnili minulosť, ovplyvňujú prítomnosť a tvoria budúcnosť energetiky na Slovensku...

ENERGOFUTURA 2010® je podporovaná Európskou Komisiou ako oficiálny kľúčový partner kampane "Trvalo Udržateľná Energia v Európe" a tiež oficiálny "Energetický Deň"

5. - 6. 10. 2010

DoubleTree by Hilton - Košice

PROGRAM:
STRATÉGIE V ENERGETIKE
EKO ENERGETIKA?
JADROVÝ PANEL panelová diskusia
ENERGETIKA REGIÓNOV
KVALITA ENERGETICKEJ LEGISLATÍVY

ZÁŠTITA

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

KOŠICE

ODBORNÁ ZÁŠTITA

SLOVAK HEAT AND POWER ASSOCIATION

PARTNERI

ENERGY GAS a.s.

gas oil engineering member of PEG group

KOSIT SLUŽBY A TECHNOLOGIE PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Energy. Efficiency. Environment.

energie + anlagen

TVEL CORPORATION

RWE GROUP

ZZES

Fortum

TOYOTA

DOUBLE TREE by Hilton

MEDIÁLNI PARTNERI

TA 3

tasr

AT&P JOURNAL

ENERGY IN SLOVAKIA

TZB

EUROBIZNIS

GOODWILL

PRO-ENERGY

energia

all for power

DIMENZIE

Falošný prísľub fondov na riešenie kríz

Odvádzanie pozornosti od jadra problému či predzvesť ďalšej finančnej nestability?

Medzi politikmi i verejnosťou získava podporu myšlienka prinútiť finančný sektor, aby platil za náklady vynaložené počas finančnej krízy daňovými poplatníkmi na to, aby ho udržal nad vodou.

Francúzsko a Veľká Británia už zaviedli dočasú daň na bonusy vo finančnom sektore a vláda USA predložila návrh zákona umožňujúceho „poplatok za zodpovednosť za finančnú krízu“, ktorý má priniesť späť peniaze vložené do amerického Programu na podporu problémových aktív (TARP). Diskutuje sa aj o otázke, ako reformovať zdanenie finančného sektora, ktoré je oproti iným firemným príjmom v priemere miernejšie a nevhodne uprednostňuje pôžičky pred akciovým financovaním.

Aké výdavky však hradiť?

Paušálny poplatok na pokrytie predošlých nákladov však nezmení motiváciu finančného

sektora k prehnámu riskovaniu. Navyše nie je úplne zrejmé, ktoré náklady by sa mali pokrývať.

Zatiaľ čo priame fiskálne náklady na podporu finančného sektora predstavovali v rozvinutých krajinách 2,5 – 3 % HDP (s maximami okolo 4,5 %), celkový fiskálny dosah krízy je oveľa väčší a rovná sa celkovému očakávanému zvýšeniu verejného dlhu – odhadom až 40 % HDP.

Fond na riešenie kríz

Debata v poslednej dobe zmenila smer: zdanenie finančného sektora je dnes považované za spôsob, ako vyčleniť dostatok prostriedkov na splatenie účtov za budúcu finančnú krízu. Myšlienka uvalenia dane na finančný sektor začala byť spájaná s myšlienkou založenia fondu na riešenie kríz. Jeden takýto návrh predložil MMF predstaviteľom štátov skupiny G-20 na ich aprílovej schôdzke vo Washingtone. S ďalšími verziami nedávno prišiel Výbor pre hospodárske a menové záležitosti Európskeho parlamentu a tiež Európska komisia.

Akcionári a veritelia bez pomoci

Z môjho pohľadu sú tieto návrhy nesprávne koncipované, a to z dvoch dôvodov. Prvý dôvod je zrejmý: akýkoľvek sanačný fond pre finančné inštitúcie vytvára implicitný prísľub sa-

nácie. Skôr či neskôr sa niekto na tento prísľub odvolá. Ak je takýto fond verejný, podnieti súkromného príjemcu, aby nezodpovedne využíval prostriedky daňových poplatníkov. Ak je fond financovaný súkromne, povzbudí podvodníkov, aby nezodpovedne využívali prostriedky poctivých bankárov.

Jediným spôsobom, ako sa tomuto nežiaduce-
mu výsledku vyhnúť, je vylúčiť akúkoľvek podporu akcionárom a veriteľom finančnej inštitúcie smerujúcej k bankrotu. Akcionári a veritelia

si musia uviesť, že vláda neprispieje na ich záchrany. Jedine tak získajú silný podnet na to, aby dohľadali na riadenie a obmedzili riskovanie zo strany bánk.

Obyčajné poistenie vkladov

Keď akceptujeme, že akcionári a veritelia si žiadne úľavy nezaslúžia, stane sa z fondu na riešenie krízy obyčajné poistenie vkladov. Mali sporitelia sú jedinými veriteľmi vo finančnom systéme, ktorí si zaslužia širokú, ak nie plnú ochranu pred prechmatmi svojich bankárov. Hlavným zdrojom systémovej nestability vo finančnej sústave sú nakoniec vždy nadmerné „pákové investície“ depozitných inštitúcií – a bezhlavé požičiavanie, ktoré táto prax umožňuje.

Zodpovedajúcim nástrojom, ktorý má banky prinútiť, aby platili za faktické riskovanie aj za riziká, ktoré prenášajú na zvyšok systému, sú poplatky za poistenie vkladov. Regulácia potom musí zabezpečiť, aby bankári nezneužívali svoje právomoci nadmerným riskovaním s pe-

niami sporiteľov – čo je oblasť, v ktorej regulátori v posledných rokoch najvýraznejšie zlyhali a otvorili tak cestu k finančnej kríze.

Nekompromisný prístup

To ma privádza k druhej, často menej spomínanej námietke voči vytvoreniu fondu na riešenie kríz: bankové (a kvázibankové) straty boli pri nedávnej finančnej kríze obrovské, pretože regulačné orgány zatvárali oči pred prehreškami – buď preto, aby zabezpečili medzinárodnú konkurencieschopnosť bankárov, alebo jednoducho preto, že ich títo bankári ovládli. Ak sa orgány dohľadu správajú, ako majú, sú rozsiahle straty z bankových krachov nepravdepodobné. Aby sa teda straty udržali na nízkej úrovni, musia byť orgány dohľadu povinné podniknúť skoré nápravné kroky, ak dôjde k oslabeniu kapitálu niektorej banky.

Jadro problému je inde

Ak nemožno takú banku rekapitalizovať, mala by sa rozpustiť a zlikvidovať. Práve tu získavajú

na dôležitosť efektívne procedúry riešenia krízy. Kľúčová je však skutočnosť, že žiadne bezhlavé riskovanie by nebolo možné v systéme, v ktorom akcionári a veritelia vedia, že ich nikto nebude zachraňovať, a v ktorom sa orgány dohľadu nesmú spoliehať na vzkriesenie kontrolovaných inštitúcií, ale skôr majú povinnosť volať ich na zodpovednosť ihneď potom, čo sa začnú správať bezstarostne.

V snahe vybudovať silný a súdržný regulačný systém pre finančné trhy je idea fondu na riešenie kríz prinajlepšom odvedením pozornosti od jadra problému – a prinajhoršom predzvesťou ďalšej finančnej nestability.

Stefano Micossi
generálny riaditeľ podnikateľského
združenia Assonime, Rím,
člen správnej rady Centra pre európske
politické štúdie, Brusel
Medzititulky redakcia
© Project Syndicate
Ilustračné foto: SXC

Fio rastie, už má aj bankovú licenciu

Finančná skupina Fio získala bankovú licenciu, ktorú jej udelila Česká národná banka, a dosiahla tak významný míľnik. Teraz bude môcť naštartovať proces, na ktorého konci bude stáť Fio banka so širokou škálou produktov pre potreby svojich klientov.

I keď Fio banka je novým subjektom, už teraz má potenciálne vyše 50 000 klientov. Ide o klientov rôznych spoločností v skupine Fio, ktoré budú začlenené do Fio banky.

Finančná skupina Fio pôsobí na Slovensku prostredníctvom obchodníka s cennými papiermi a Fio, sporiteľného družstva, ktoré sa časom integruje do Fio banky, a. s. Aj ako banka bude ďalej pokračovať v stratégii poskytovania kvalitných služieb s nulovými alebo nízkymi poplatkami. VN

Za rovnakú cenu o tretinu väčší byt

Pokles cien nehnuteľností sa v prvom štvrtroku tohto roka zastavil. Aj napriek tomuto trendu však došlo k oživeniu trhu s hypotékami. Vďaka stále priaznivým cenám nehnuteľností a nízkym úrokovým sadzbám si kupujúci môže v porovnaní s rokom 2008 dovoliť za rovnakú sumu až o tretinu väčší byt.

Výrazné oživenie trhu s hypotekárnymi úvermi zaznamenala aj VÚB banka. „Počas prvých troch mesiacov tohto roka sme poskytli 6 600 hypoték v objeme viac ako 262 miliónov eur. To je o 100 % viac úverov ako v roku 2009,“ uviedla Ľubica Foltánová, produktový stra-

tég VÚB banky. Priemerná výška hypotéky v tomto roku dosahuje necelých 40 000 eur, čo je oproti roku 2008 pokles o takmer 10 000 eur. Stále najväčší záujem o hypotéky je v Bratislave a okolí. Región hlavného mesta má na celkovom počte poskytnutých hypoték podiel 32 %. VN

Platby – súboj kariet s hotovosťou

Zvyky európskych spotrebiteľov pri platení a nakupovaní sú rôzne. Hotovosťou najčastejšie platia Taliani (75 % všetkých transakcií je

v hotovosti). Poliaci najčastejšie vyberajú z bankomatov (priemerne 5,3-krát za mesiac) a realizujú najviac transakcií mesačne (priemerne 42 nákupov za mesiac). Švédi používajú hotovosť len pri 28 % svojich transakcií.

Podľa prieskumu MasterCard vítajú európski spotrebiteľia platobné karty. Väčšina respondentov vníma ako slabinu platobných kariet obmedzenú schopnosť platiť kartou malé čiastky. Spotrebiteľia v Európe majú pocit, že platba za malý nákup so súčasnými debetnými alebo kreditnými kartami trvá príliš dlho a nechcú zdržovať ďalších kupujúcich. Tento dôvod uviedlo 41 % všetkých spotrebiteľov, pričom rýchlosť vadí najmenej Talianom (25 %), zatiaľ čo najnetrpezlivejší sú pri pokladnici Švédi (53 %). VN

Banky a exekútori budú komunikovať elektronicky

Rýchlejšiu vymožitelnosť práva a nižšie náklady prinesie vzájomná elektronická komunikácia medzi bankami a súdnymi exekútormi. Spoločný projekt Slovenskej bankovej asociácie (SBA) a Slovenskej komory exekútorov (SKE) zrealizuje do konca roka 2010 víťaz tendra, spoločnosť SCB – Slovak Credit Bureau.

Nevyhnutnou podmienkou úplnej elektronickej komunikácie je však aj zmena Exekučného poriadku, ktorú bude SKE a SBA spoločne iniciovať v najbližších mesiacoch. Ako uviedol konateľ SCB Ján Budinský, systém bude uvedený do prevádzky začiatkom roku 2011 a jeho riešenie by malo zabezpečiť pripojenie aj ďalších segmentov do systému. VJ

Na burzu v papučiach

Investovať do akcií môžete aj z obývačky, analytici radia opatrný prístup

Stať sa vlastníkom akcií renomovaných zahraničných spoločností nie je zložité. Vďaka internetu môžu aj individuálni investori nakupovať akcie z pohodlia vlastného domova.

Svoje portfólio si môžete rozšíriť o tisíce zahraničných akcií a obchodovať na burzách celého sveta. Princípy investovania do zahraničných akcií sú podobné ako do slovenských. Najprv si musíte vybrať obchodníka s cennými papiermi, ktorý umožňuje slovenským občanom obchodovať v zahraničí, a uňho si otvoríť či rozšíriť už aktívny obchodný účet. Ako u slovenského, tak u zahraničného brokera môžete obchodovať cez internet prostredníctvom obchodnej platformy, čo je najjednoduchší, najrýchlejší a najlacnejší spôsob.

Ako začať

Pred investíciou si naštudujte aspoň základné informácie o kapitálovom trhu a prečítajte si čo najviac správ a analytických názorov o danej spoločnosti. Pre väčšinu začiatočníkov je najzaujímavejší tzv. hodnotový sektor akcií. To sú tituly, ktoré majú na akciovom trhu dlhú tradíciu a ich kurz nepodlieha takým výkyvom ani v časoch krízy. Sú to spoločnosti stabilne vyplácajúce dividendu, väčšinou zo sektora telekomunikácií, energetiky alebo financií. Po výbere portfólia, do ktorého chcete investovať, je vhodné tituly určitý čas sledovať a samotný obchod uskutočniť najlepšie v čase korekcie, respektíve krátko po nej. Posledný krok spočíva vo výbere spoľahlivého brokera.

Informovaný investor uspeje

Ak patríte k zodpovedným investorom, ktorí svoje investície neberú len ako hru, ale záleží vám na tom, či zarobíte alebo prerobíte, potom pre svoje rozhodovanie potrebujete kvalitné analýzy a podkladové informácie. Ešte nedávno to so získavaním informácií nebolo jednoduché. Museli ste si ich vyžiadať buď od brokera, alebo venovať čas ich vyhľadávaniu na internete. To už dnes neplatí, existujú platformy, ktoré dávajú individuálnym investorom nástroje, aké boli predtým výsadou len inštitucionálnych. Dávajú vám tak do rúk rovnaké

informácie, akými prv disponovali len portfólioví manažéri z bánk, fondov a podobne. Pre moderných investorov je dôležité mať prístup k čo najširšiemu výberu medzinárodných investičných produktov, ideálne pod jednou strechou, aby mohli obchodovať čo najefektívnejšie. Prístup k podrobným informáciám o jednotlivých spoločnostiach priamo z obchodnej platformy sa stáva pre investorov čoraz dôležitejší. Táto potreba je spôsobená jednak externými faktormi (napr. volatilita na trhu, ktorá vedie k prudším výkyvom, a teda potrebe častejšie sledovať vývoj na trhu) a jednak inter-

lára oproti euru). Pohyb menového kurzu môže výnosy zahraničných cenných papierov u investora výrazne ovplyvniť.

Kríza ešte nie je zažehnaná

Strategický tím Saxo Bank vo svojom ekonomickom výhlade pre tretí štvrťrok roku 2010 uvádza, že kríza nie je zažehnaná a že trhy budú negatívne reagovať na pokračovanie obrovskej nerovnováhy na trhoch štátnych dlhopisov. Banka v dohľadnej budúcnosti naďalej očakáva zachovanie veľmi nízkych úrokových sadzieb. Saxo Bank predpokladá pokles cien akcií,

Atmosféru burzového parketu si môžete vychutnávať aj z pohodlia domova.

nými faktormi (rýchlejší životný štýl, zamestnanie a podobne).

Na internete možno nájsť niekoľko obchodných platformiem. Za jednu z najlepších je považovaná platforma dánskej banky Saxo Bank, ktorá umožňuje privátnym klientom a investorom obchodovať s devízami, akciovými derivátmi (CFD), akciami, futures, opciami a inými derivátmi. Okrem toho poskytuje správu portfólia prostredníctvom online obchodnej platformy.

Nepodceňujte menové riziko

Zahraničné akcie prinášajú možnosť širšej diverzifikácie portfólia a zaujímavé výnosy, je však treba počítať so zvýšeným rizikom, a to aj menovým. Musíte počítať s tým, že okrem ceny akcií kolíše aj kurz danej meny (napr. do-

pretože pravdepodobné spomalenie hospodárskeho rastu v Číne a pokračujúca destabilizácia dlhopisových trhov v krajinách PIIGS (Portugalsko, Taliansko, Írsko, Grécko, Španielsko) si vyžadujú reakciu menej nesolventných členov eurozóny a neúprosné škrtky vo vládných výdavkoch.

Aj v treťom štvrťroku bude pretrvávajúť nechuť k riziku spôsobená obavami ohľadom výšky štátnych dlhov a následného rizika recesie v tvare W. Analytici sa domnievajú, že tohtoročné maximá na komoditnom trhu už boli dosiahnuté. Neustále posilňujúci dolár v kombinácii so spomaľujúcim sa globálnym oživením spôsobia, že trh bude dobre zásobený a následkom toho vznikne tlak na pokles cien.

Vladimír Ješko
Ilustračné foto: TASR

Bez klientov by tu nebola ani UNIQA

Starostlivosť o zákazníkov zabezpečená vyškolenými profesionálmi

UNIQA poisťovňa je úspešná na trhu a podľa predsedu predstavenstva a generálneho riaditeľa Mag. Haralda Chrstosa je so svojím zameraním na potreby klienta stále perspektívnou poisťovňou.

■ Aké sú výsledky poisťovne UNIQA za minulý rok a čo bolo základom pre dobré hospodárenie?

UNIQA nie je najväčšia poisťovňa na slovenskom trhu. V majetkovom poistení sme na štvrtom mieste, v celkovej produkcii na šiestom mieste a keď hovoríme o úspechoch poisťovne, treba sa na ne pozeráť relatívne. Naš predpis poistného je na úrovni 104 miliónov eur a náš zisk v roku 2009 bol 7,2 milióna eur, čo znamená, že ziskovosť tržieb predstavuje

Minimálna fluktuácia našich zamestnancov sa prejavuje na vysokej kvalite služieb.

7 %, čo je z relatívneho pohľadu dobrý výsledok v našom sektore. Takéto výsledky sme dosiahli aj vďaka tomu, že sa vyhýbame rizikovým produktom. Z tohto dôvodu sme pred dvoma rokmi prestali ponúkať poistné produkty pre poľnohospodárov. Sústreďujeme sa najmä na retailových klientov, pretože tento segment trhu nie je náchylný na výkyvy pri škodových udalostiach a vysokých stornách.

■ Hovorí sa, že úspech v podnikaní závisí aj od ľudí vo firme, aký je ľudský potenciál vašej spoločnosti a ako sa jeho kvalita odráža na ponuke vašich produktov?

Základom pre našu úspešnú činnosť je minimálna fluktuácia. Za posledných osem rokov od nás odišlo minimum zamestnancov. Máme

Mag. Harald Chrstos

230 stálych zamestnancov a 70 manažérov obchodu. Poznám 90 % pracovníkov firmy a viem, čo sa vo firme odohráva. Servis pre klientov je u nás na prvom mieste, pretože bez klientov by nebola UNIQA. Preto sa snažíme o to, aby postupy voči klientom boli čo najjednoduchšie.

■ S novým poistením bývania „Dobrá & Šťastie“ ponúkate aj 24-hodinovú asistenčnú službu. V akých prípadoch ju môže klient využiť a aké sú ďalšie výhody tohto produktu?

Pri akejkol'vek havárii v dome alebo byte môže klient zavolať na číslo asistenčnej služby a my mu bezplatne pošleme opravára. Ak je poškodenie predmetom poistenia, zaplatíme aj prácu opravára. Ďalšou výhodou produktu je jeho prispôbenie sa individuálnym potrebám klienta, čo sa týka komplexnosti pokrytia jednotlivých rizík. V našom novom produkte je poistná suma stanovená poisťovňou na základe údajov od klienta a s dojednaním automatického prehodnotenia poistnej sumy. Tento postup zabezpečuje, že ak klient správne uvedie rozlohu nehnuteľnosti, počas celej doby

trvania poistenia nedôjde k podpoisteniu a v prípade škody sa neznižuje poistné plnenie.

■ Každý motorista potrebuje povinné zmluvné poistenie. Aké sú hlavné výhody PZP vo vašej poisťovni?

Aj keď je základné plnenie v prípade poistenia PZP rovnaké, najväčšou výhodou pre nášho klienta je servis. Sme jedinou poisťovňou na Slovensku, ktorá ponúka online nielen PZP, ale aj havarijné poistenie. Ďalšou našou výhodou sú prepracované asistenčné služby, kde okrem havárie poskytujeme pomoc napríklad aj v prípade, ak si klient natankuje nesprávne palivo. Treťou konkurenčnou výhodou je jednoduché zhlásenie škody – online alebo telefonicky, klient v tomto prípade nemusí vyplňovať žiadne tlačivo. V prípade PZP sa snažíme rámcové podmienky pre náš produkt pre klienta čo najviac skvalitniť a zjednodušiť. Sme neustále vo vývoji a ostatné poisťovne nám v tomto smere nestačia konkurovať, jedine znižovaním cien.

■ Pri rozhodovaní klientov o poistnom produkte často rozhodujú asistenčné služby, aké asistenčné služby ponúka UNIQA?

Klientom sú v UNIQA k dispozícii štyri základné typy asistenčných služieb – pre klientov cestovného poistenia, pre vodičov, pre majiteľov bytov a domov a asistenčná služba UNIQA Companion, ktorá pomáha klientom radami vo všetkých oblastiach života. Napríklad, ak je klient na dovolenke, stravuje sa v jednej reštaurácii, ale chcel by skúsiť aj iné reštau-

Asistenčná služba UNIQA Companion poradí klientovi aj to, kam ísť na večeru alebo na koncert.

rácie alebo sa chce poradiť o možnostiach večerného kultúrneho vyžitia, stačí, ak zavola na našu asistenčnú službu a dostane kvalifikovanú radu.

■ Po prepadoch na akciových trhoch v roku 2008 popularita investičného životného poistenia (IŽP) u klientov klesla.

Napriek tomu je IŽP vo vašej ponuke. Aké sú teraz jeho výhody?

Globálna aj slovenská ekonomika sa pomaly spamätávajú z ekonomickej krízy. Keď akciové trhy rastú, aj záujem klientov o IŽP rastie a získava stratenú dôveru. Investovanie na akciových trhoch by som prirovnal k cestnej premávke. Aj na cestách je život nebezpečný a ľudia napriek tomu neostávajú zo strachu doma. Podobne je aj pri prepadoch na burze chybou, ak sa človek zľakne a uloží peniaze do vankúša. Tam strácajú na cene. Aj napriek riziku treba investovať a v prípade dostatku voľných prostriedkov aj do akcií. Vhodnou kombináciou uloženia peňazí na dlhšiu dobu a poistenia je IŽP.

■ Aké možnosti investovania majú vaši klienti pri IŽP?

Spolupracujeme so spoločnosťou Fidelity, ktorá patrí medzi prvú trojku sveta. Z jej portfólia sme si vybrali skupinu fondov GPS. V týchto fondoch sa peniaze ukladané do poistenia automaticky rozkladajú do dlhopisových a akciových fondov v závislosti od toho, ako sa blíži koniec poistenia. Pre tých klientov, ktorí chcú sami rozhodovať o svojej investícii v rámci IŽP, máme ponuku fondov od správcovskej spoločnosti Tatra Asset Management.

Veronika Zuzulová preteká vo farbách UNIQA.

TASR/AP

■ Nedávno ste obnovili sponzorskú zmluvu so známou lyžiarkou Veronikou Zuzulovou...

Značka UNIQA má jasné logo a slogan „Poistenie novej generácie“. Kultúra a šport sú dve hlavné oblasti, do ktorých UNIQA sponzorsky prispieva. Prostriedky, ktoré máme na sponzorstvo na Slovensku, sme sa rozhodli venovať do zjazdového lyžovania. To má na Slovensku tradíciu. Slováci sa radi lyžujú a okrem domá-

cích hôr objavujú aj Alpy. V tomto prípade ťažíme z veľkosti a známosti značky v Rakúsku, pretože na svahoch rakúskych Álp slovenskí lyžiari nachádzajú našu značku. K známym lyžiarskym esám Benjaminovi Raichovi a Marlies Schildovej pribudlo pod značkou UNIQA aj meno Veroniky Zuzulovej, na ktorej si cením, že je stále skromná a usilovná v tréningu.

Zhovárali sa:

Valéria Nagyová, Vladimír Ješko

PSS poskytla viac peňazí na bývanie

Prvá stavebná sporiteľňa (PSS) v 1. polroku 2010 vygenerovala zisk po zdanení vo výške 15,67 milióna eur. Medziročne sa zisk zvýšil o 5,13 milióna eur. V sledovanom období PSS disponovala s aktívami v hodnote 2,04 miliardy eur, pričom úvery poskytnuté klientom dosiahli 1,69 miliardy eur. Úsporné vklady klientov boli v objeme 1,72 miliardy eur.

Údaje o zrealizovaných obchodoch v 1. polroku 2010 potvrdili, že táto špecializovaná banka vyplatila na bývanie sumu 260,54 milióna eur. Rok predtým to bolo 144,12 milióna eur. Poskytla 13 304 úverov a medziúverov v objeme 229,02 milióna eur. „Počet poskytnutých úverov medziročne vzrástol o 88,65 % a ich objem sa zvýšil o 116,56 %,“ informovali predstavitelia PSS. **TA**

Veľkobanka UBS už tretí štvrtrok v zisku

Švajčiarska banka UBS dosiahla v druhom štvrtroku čistý zisk 2 miliardy CHF (1,47 miliardy eur). V pozitívnych výsledkoch tak pokračovala už tretí štvrtrok po sebe. Veľkobanka, ktorej finančná kríza spôsobila vysoké straty, sa postupne dostáva do sta-

bilnej situácie. Potvrďuje to aj pokles úbytku vkladov. Kým vlni v druhom štvrtroku sa ich hodnota znížila o 18 miliárd CHF, teraz od začiatku apríla do konca júna klesli o 4,7 miliardy CHF. **TA**

MasterCard s nárastom zisku

Spoločnosť MasterCard, druhý najväčší prevádzkovateľ kreditných a debetných kariet na svete, zaznamenal v 2. štvrtroku medziročný rast zisku o 31 %. Dôvodom

je výrazné zníženie nákladov, ale aj fakt, že spotrebiteľia opäť začali viac nakupovať a cestovať, čo zvýšilo objem medzinárodných transakcií.

Čistý zisk spoločnosti dosiahol v období od apríla do konca júna 458 miliónov dolárov (350,34 milióna eur). Na porovnanie, za rovnaké obdobie minulého roka dosiahla firma zisk 349 miliónov dolárov. Tržby sa medziročne zvýšili o 7 % na 1,37 miliardy USD. **TA**

Klient Cetelemu omlado

Spoločnosť Cetelem Slovensko financovala svoj prvý úver 9. júna 2000. Klient si vtedy kúpil na splátky mobilný telefón, na ktorý si požičal 3 000 korún (99,58 eura). Odvtedy úverová spoločnosť poskytla viac ako milión úverov. Takmer 500 000 klientom požičala v objeme viac ako 625 mil. eur. Spokojnosť so službami spoločnosti dokazuje skutočnosť, že až 47 % klientov uzatvorilo dve a viac úverových zmlúv.

Za desať rokov sa profil typického klienta Cetelemu príliš nezmenil, len o niečo omladol. Kým v roku 2000 to bol ženatý muž vo veku 47 rokov, s jedným dieťaťom, dnes najčastejšie využíva finančné služby Cetelemu čerstvý štyridsiatnik, ženatý, bezdetný, prípadne s jedným dieťaťom. **VN**

Internetbanking a jeho inovácie

Ponuka elektronických služieb bánk rýchlo rastie

Bankové služby bez elektronickej komunikácie si už ani nevieme predstaviť. Stále viac klientov navštevuje banku cez internetbanking. Oceňujú jednoduchosť, rýchlosť a nízke poplatky.

Banky neustále zdokonaľujú elektronické kanály komunikácie so svojimi zákazníkmi, pridávajú im nové funkcie a súčasne sa usilujú čo najviac ich zjednodušiť a zvýšiť ich bezpečnosť. Základné úkony na bankových účtoch sa pomocou elektronického bankovníctva vykonávajú jednoducho a lacnejšie.

Tradičné hodnoty aj v elektronickom bankovníctve

Bankári si potrpia na dobrú povest' a tradičné hodnoty. Spôľahlivosť, diskretnosť, profesionalita a stabilita sú vlastnosti, ktorými sa pýšia najviac. Tieto hodnoty sa snažia prezentovať aj na internete. Z pohľadu tradične uznávaných hodnôt je až udivujúce, ako rýchlo banky dokážu meniť a inovovať svoje internetové stránky a ako rýchlo rastie ich ponuka elektronických služieb. Pri vysokom tempe inovácií sa bankám darí udržať si imidž spoľahlivosti a dôvery aj v technologickej oblasti podliehajúcej permanentným zmenám.

Elektronická komunikácia šetrí čas, peniaze a životné prostredie a medzi klientmi si získava popularitu.

Špecializované internetové banky

Od novembra 2007 poskytuje bankové služby na Slovensku špecializovaná internetová banka mBank, ktorá u nás pôsobí ako divízia poľskej banky BRE Bank. V mBank si klienti môžu zriadiť bežný účet alebo sporiace a termínované účty. K účtom vydáva banka debetné a kreditné platobné karty. Fyzickým osobám tiež poskytuje hypotéky, pôžičky a možnosť investovať do fondov. Pre firemných klientov ponúka vedenie účtu a platobné karty.

Žiadosti o akýkoľvek produkt banky sa podávajú cez internet alebo telefonicky cez tzv. mLinku. Banka nemá vlastné bankomaty, ani pobočky na výber hotovosti. Tú môžu klienti získať len výberom v bankomate cudzej banky. Styk s klientmi banky – napríklad pre pod-

pis zmlúv o produktoch, je cez kuriérov, tzv. finančné centrá alebo mKiosky.

Na slovenskom finančnom trhu začne tento rok poskytovať bankové služby ďalšia internetová banka Zuno Bank. Za bankou s netradičným názvom stojí skupina Raiffeisen International. Klientom sľubuje nový a moderný spôsob bankových služieb. Zameria sa na technologicky zdatných ľudí, ktorí pri kontakte s bankou využívajú internet. „Cieľovou skupinou sú tak prevažne mladí, vzdelaní ľudia žijúci v mestách, ktorí zväčša nenavštevujú tradičné bankové pobočky. Sú moderní, aktívni a schopní i odhodlaní šetriť,“ vysvetľuje Dana Kondrátová, ktorá banku na Slovensku povedie. Nová banka chce pri vstupe na trh ponúknuť niekoľko typov vkladových produktov.

Vladimír Ješko

Ilustračné foto: SXC

Do banky hocikedy a odkiaľkoľvek

Internetbanking je najpoužívanejšia služba elektronického bankovníctva. Pomocou počítača pripojeného na internet sa vďaka internetbankingu môže klient kdekoľvek na svete spojiť so svojou bankou a realizovať všetky najbežnejšie operácie s účtami.

Platba za tovar v internetových obchodoch je služba, ktorá umožňuje kupujúcemu platiť za objednaný tovar alebo služby poskytované internetovým obchodníkom prostredníctvom služby internetbanking príslušnej banky.

Telephonebanking je služba, ktorá umož-

ňuje klientovi prostredníctvom telefónu s tónovou voľbou zistiť aktuálne informácie o jeho účte a zrealizovať tuzemské platobné príkazy v rámci banky. Súčasťou tejto služby sú aj tzv. call centrá, ktoré sú k dispozícii klientovi 24 hodín denne.

Mobilbanking funguje na princípe zasielania SMS správ medzi klientom a bankou. Služba je určená pre tých, ktorí potrebujú priebežne sledovať zmeny na svojom účte.

Homebanking umožňuje prácu s bankovým účtom z ľubovoľného miesta s telefónnou prípojkou alebo s pripojením do siete internet. V počítači klienta je nainštalovaná aplikácia, ktorá vykonáva komunikáciu

s bankou – zabezpečuje dodržiavanie dohodnutých pravidiel a obmedzení. Svojou filozofiou je určený najmä pre veľké firmy, ktorým pomáha získať úplnú kontrolu nad svojimi účtami v reálnom čase, s možnosťou komfortného spracovania dát v elektronickej forme a prepojenia s informačným systémom klienta.

Databanking je nadstavbovou službou pre užívateľov služby internetbanking a je určená najmä pre malé a stredné podniky. Umožňuje integrovať elektronické bankovníctvo do ekonomického systému firmy. Prístup zabezpečuje štandardizované rozhranie, ktoré poskytuje bezpečnú a automatizovanú výmenu dát.

Slovenské banky a internetbanking

Štandardnou internetovou službou bánk je možnosť disponovať s bežným účtom.

K tejto základnej službe pribúdajú rýchlo ďalšie služby, stručne ich uvádzame v našom prehľade.

Účet, na ktorý má klient prístup cez internetbanking, môže byť vedený v eurách alebo v cudzej mene a okrem pasívnych operácií – prehliadanie stavu účtu, môžu klienti zadávať aj jednorazové alebo trvalé príkazy na prevod peňazí.

Ďalšou štandardnou službou sú informácie k platobným kartám. Klienti si môžu zobrazíť informácie o svojej platobnej karte (napríklad:

žiadať o poistenie k platobnej karte. V banke plánujú prostredníctvom internetu sprístupniť klientom aj úverové produkty a produkty dcérskych spoločností banky.

Volksbank

Banka umožňuje aj zriadenie účtu cez internet bez návštevy pobočky. Klient si takto môže otvoriť tzv. VeBkonto alebo VeB konto Young (pre mladých ľudí). Cez internet je možné zriadiť si aj termínovaný účet so zvýhodnenou úrokovou sadzbou alebo požiadať o vydanie platobnej karty.

UniCredit Bank

Banka ponúka na internete svojim klientom službu Online Banking a pre firmy službu BusinessNet. Komfort internetových služieb banky bol ocenený aj v súťaži Zlatá minca. Okrem štandardných služieb k účtu umožňuje táto služba aj zriadenie termínovaného účtu v ban-

investovať do podielových fondov Tatra Asset Managementu.

Dexia banka

Klienti banky si môžu cez internetbanking obnoviť kredit u mobilných operátorov dobitím Easy karty alebo karty Prima. Tiež podať elektronický návrh na zriadenie povoleného prečerpania a pozrieť si zoznam svojich úverových produktov. Zriadiť si elektronický termínovaný vklad a v blízkej budúcnosti ponúkne banka cez internet aj elektronický vkladový účet.

ČSOB

Klienti banky môžu cez internetbanking navyšovať svoj kredit na Easy, Prima a Orange Click karte mobilného operátora, požiadať o úver, nakupovať investičné podiely a kontrolovať stav svojho investičného konta. Na webovej stránke banky nájdu klienti všetky produkty celej finančnej skupiny, ktoré je možné zakúpiť si prostredníctvom internetu. Klienti si tu bez návštevy pobočky banky môžu vybaviť povinné zmluvné poistenie, cestovné poistenie, stavebné sporenie alebo Image kartu.

VÚB banka

Klient banky môže na internete požiadať o vydanie debetnej aj kreditnej platobnej karty, otvoriť si termínovaný alebo bežný účet, investovať do podielových fondov s 50 %-nou zľavou zo vstupných poplatkov, získať spotrebný úver s 50 %-nou zľavou z poplatku za poskytnutie bez nutnosti návštevy pobočky alebo aktivovať povolené prečerpanie na účte.

Slovenská sporiteľňa

Prostredníctvom internetbankingu banky je možné zriadenie osobného účtu, termínovaných vkladov, poskytnutie úveru bez akéhokoľvek dokladovania a návštevy obchodného miesta, povoleného prečerpania, vydanie platobných kariet, poistenie k úveru, poistenie k platobným kartám – cestovné poistenie a zriadenie služieb elektronického bankovníctva, napríklad služby na mobilný telefón. Novinkou v posledných týždňoch je tzv. nočný režim, keď si klient môže vypnúť zasielanie SMS správ počas nočných hodín, a možnosť platobných príkazov v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru.

OTP Banka

Prostredníctvom internetbankingu banky si klient môže objednať platobnú kartu a získať prehľad a základné informácie k úverovým účtom.

VN

Ilustračné foto: SXC

limity zadané na platobnej karte, kontaktná adresa držiteľa karty a ďalšie), taktiež môžu prostredníctvom internetbankingu požiadať o vydanie novej platobnej karty, resp. o zmeny k existujúcej platobnej karte (zmena limitov, zmena PIN kódu, pre vydanie pri strate či poškodení karty, zmena kontaktných údajov). K týmto základným službám postupne banky pridávajú na internete ďalšie služby, ktoré sú v našom prehľade.

Poštová banka

Prostredníctvom internetbankingu si klienti banky môžu zriadiť termínovaný vklad či po-

ke. Banka ponúka vyšší stupeň bezpečnosti pri zadávaní platobných príkazov cez nový typ tenkého elektronického tokenu.

Tatra banka

Banka ako prvá na Slovensku ponúkla začiatkom roka 2009 svojim klientom aj verziu internetbankingu pre mobilné zariadenia – smartphones. V internetbankingu pre podnikateľov – i:key, je možnosť využívať aj elektronické výpisy (i:vypisy) s aplikáciou na ich konvertovanie do zvoleného formátu vhodného pre účtovníctvo. Všetci užívatelia internetbankingu v banke majú možnosť prostredníctvom služby i:invest

Privátne bankovníctvo – diskretnosť a individuálny prístup

Bankár hľadá pre klienta riešenie až po dôkladnom poznaní jeho potrieb

K zákazníkom, ktorí majú na účtoch sumy v eurách aspoň so šiestimi číslicami, sa banky správajú inak. Privátny bankár sa diskretno stará o správu celého majetku klienta.

Privátne bankovníctvo v maximálnej miere zohľadňuje požiadavky a očakávania klientov, pričom tieto očakávania nie je možné uspokojiť tradičnou ponukou bankových služieb. Privátny bankár hľadá finančné riešenie šité klientovi na mieru. Konkrétnu investičnú stratégiu pripraví banka vždy až po dôkladnom poznaní potrieb a preferencií klienta. Pri dodržiavaní individuálneho prístupu tak v podstate neexistujú rovnaké stratégie pri rôznych klientoch. Cieľom individuálne zostavenej investičnej stratégie je efektívne zhodnotenie a dlhodobé zveľadenie majetku klienta. Oddelenia privátneho bankovníctva majú všetky väčšie slovenské banky.

Komplexná a nadštandardná služba

Filozofiou privátneho bankovníctva je ponúkať klientom službu, nie produkt. Bohatí klienti si

vyžadujú individuálny prístup k riešeniu svojich finančných potrieb. Sú zvyknutí na adekvátnu pozornosť, nadštandardné služby a komplexný servis. Podľa skúseností bánk vedia oceniť kvalitu poskytovaných služieb, otvorenosť v komunikácii a pravidelné informácie.

Klientela privátneho bankovníctva má u nás aj napriek kríze silný potenciál rastu a bude sa neustále rozširovať. Slovenskí klienti majú čím ďalej, tým väčšie skúsenosti s investovaním, čo prispieva aj k ich lepšej spolupráci s bankármi.

Dôvera, diskretnosť a individuálny prístup sú synonymom privátneho bankovníctva. Všetky údaje o klientovi, samozrejme, vždy a za každých okolností podliehajú najvyššiemu stupňu diskretnosti.

Privátny bankár – osobný poradca

Klientom sa venujú špecializovaní privátni bankári. Privátny bankár je človek, ktorý pozná klienta, jeho potreby a požiadavky, denne sleduje vývoj finančných investícií, hospodárske, sociálne a ekonomické udalosti a modeluje portfólio zodpovedajúce jeho požiadavkám. Účty klientov sú v bankách vedené diskretnou formou – prostredníctvom zakódovania, a prístup k nim má povolený len privátny bankár alebo len úzka skupina ľudí v banke.

V rámci nadštandardného prístupu ku klientovi je samozrejmosťou, že privátny bankár je svojmu klientovi stále k dispozícii. Ich stretnutia sa neodohrávajú výlučne na pôde banky, miesto a čas stretnutí vždy určuje klient. Privátny bankár prichádza za klientom individuálne a diskretno tam, kde to klientovi najviac vyhovuje.

Konzervatívna služba, dynamický vývoj

Privátne bankovníctvo je vo všeobecnosti považované za konzervatívnu službu, no podlieha dynamickému vývoju. Služby, ktoré boli pred piatimi rokmi považované za nadštandardné, sa stali rutinou a samozrejmosťou.

Klienti sú stále náročnejší na kvalitu poskytovaných služieb. Je to prirodzené. Zároveň neustále dochádza k rozširovaniu ponuky investičných produktov. Najvýznamnejšími klientmi sú majetné fyzické osoby, ktoré potrebujú poradcu a sprostredkovateľa na správu svojho majetku a dosiahnutie jeho efektívneho zhodnotenia. Čím vyšší je objem investovaných prostriedkov, tým efektívnejšie zhodnotenie sa dá dosiahnuť. Potenciálni klienti privátneho bankovníctva sú u nás podnikatelia a manažéri firiem, verejne známe osobnosti (umelci, športovci) a podobne.

Vladimír Ješko
Ilustračné foto: archív

GW108-923

DEXIA

Účet Exclusive
pre privátnych klientov

diskretnosť
privátny bankár
kombinácia tradičných bankových produktov
a investičných riešení

Čas je cenným majetkom

Dexia banka | PRÍVÁTNE BANKOVNÍCTVO

Ochranná známka

Jedným zo spôsobov ochrany podnikateľa a označenia jeho výrobkov je ochranná známka. Majiteľ ochrannej známky je oprávnený spolu s ochrannou známkou používať značku ®.

Účelom ochrannej známky je ochrana podnikateľa a jeho výrobkov. Počas ochrannej doby 10 rokov od dátumu podania prihlášky na Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚPV SR“) so sídlom v Banskej Bystrici ju nemôže používať iná osoba.

Na základe žiadosti majiteľa ochrannej známky podanej najskôr v poslednom roku ochrannej doby, nie však neskôr ako šesť mesiacov po jej uplynutí, sa ochranná doba ochrannej známky obnoví vždy o ďalších desať rokov.

Ako si zaregistrovať ochrannú známku

Na získanie ochrannej známky je potrebné podať na ÚPV SR riadne vyplnenú prihlášku ochrannej známky, ktorú môže podať fyzická alebo právnická osoba (ďalej len prihlasovateľ). Prihláška musí okrem identifikačných údajov prihlasovateľa obsahovať znenie alebo vyobrazenie prihláseného označenia a zoznam tovarov alebo služieb, pre ktoré má byť označenie zapísané ako ochranná známka do registra, v ktorom sa tovary alebo služby uvedú v zatriedení podľa Medzinárodného triedníka tovarov a služieb.

ÚPV SR preskúma, či prihláška spĺňa podmienky ustanovené zákonom. Do zápisu ochrannej známky do registra je možné tretími osobami podať písomné pripomienky, na ktoré ÚPV SR prihládne pri rozhodovaní o zápise ochrannej známky. V prípade, že sú

splnené všetky ustanovené podmienky, ÚPV SR prihlášku zverejní vo Vestníku ÚPV SR. Ak do troch mesiacov od zverejnenia nebudú podané námietky proti zápisu označenia do registra, ÚPV SR prihlásené označenie zaregistruje. O zápise vydá majiteľovi ochrannej známky osvedčenie.

Práva majiteľa ochrannej známky

Majiteľ ochrannej známky má výlučné právo označovať svoje tovary alebo služby ochrannou známkou alebo ju používať v spojení s týmito tovarmi alebo službami. Majiteľ ochrannej známky je oprávnený spolu s ochrannou známkou používať značku ®.

Bez súhlasu majiteľa ochrannej známky nikto nesmie na území SR používať označenie zhodné alebo zameniteľné s jeho ochrannou známkou pre rovnaké alebo podobné tovary

alebo služby. Najmä ho nesmie umiestňovať na tovary alebo ich obaly, ponúkať alebo uvádzať na trh takto označené tovary alebo ich obaly, prípadne ich skladovať na tento účel, dovážať alebo vyvážať tovary alebo obaly s týmto označením, alebo používať toto označenie v obchodnom styku alebo v reklame.

Ak bola zásahom do práv z ochrannej známky spôsobená škoda, poškodený má právo na jej náhradu.

Majiteľ ochrannej známky sa môže voči každému domáhať zákazu používať jeho ochrannú známku alebo označenie s ňou zameniteľné pre rovnaké alebo podobné tovary alebo služby a aby sa predmety takto označené stiahli z trhu.

Ak bola zásahom do práv z ochrannej známky spôsobená škoda, poškodený má právo na jej náhradu. Ak bola týmto zásahom spôsobená nemajetková ujma, poškodený má právo na primerané zadostučinenie vrátane peňažného plnenia.

JUDr. Katarína Bystrická
Právne centrum, s. r. o.
Ilustračné foto: SXC

Čo je ochranná známka

Ochranná známka je označenie, ktoré možno graficky znázorniť a ktoré tvoria slová vrátane osobných mien, písmená, číslice, kresby, tvar výrobku alebo jeho obal, prípadne ich vzájomné kombinácie, ak takéto označenie je spôsobilé rozlíšiť tovary alebo služby jed-

nej osoby od tovarov alebo služieb inej osoby. Ochranné známky a práva a povinnosti s nimi spojené upravuje zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach. Ochranná známka sa zapisuje do registra ochranných známk, ktorý vedie Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky so sídlom v Banskej Bystrici.

Marek Jankovič prezidentom Allianz – SP

Od 1. júla 2010 je novým prezidentom Allianz – Slovenskej poisťovne Marek Jankovič (44). Vo funkcii vystriedal prezidenta a predsedu predstavenstva Torstena Leueho, ktorý sa po 17 rokoch

rozhodol prijať ponuku mimo skupiny Allianz. Marek Jankovič pôsobí v oblasti poisťovníctva od roku 1991 a má viac ako desaťročné skúsenosti vo funkcii člena predstavenstva vo viacerých slovenských poisťovacích spoločnostiach, vrátane sedemročného pôsobenia v Allianz – Slovenskej poisťovni. **VN**

NARMSP vedie Miroslav Dunajčín

Minister hospodárstva a výstavby SR Juraj Miškov odvolal z funkcie generálneho riaditeľa Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) Milana Jankuru. Do funkcie generálneho riaditeľa bol na zákla-

de rozhodnutia správnej rady NARMSP menovaný finančný riaditeľ a zástupca generálneho riaditeľa Miroslav Dunajčín. Miroslav Dunajčín pôsobí v agentúre od roku 2007. Jeho predchádzajúcim pôsobiskom bol bankový sektor – VÚB, kde v centrále banky pracoval na oddelení produktov. **TA**

Nový predseda predstavenstva Union poisťovne

Po 18 rokoch riadenia Union poisťovne, teda v čase jej „dospelosti“, a jej mladšej sestry Union zdravotnej poisťovne, a po zrelej úvahe, dochádza na základe vlastnej žiadosti k uvoľneniu Ing. Tibora Bôrika z funkcie predsedu predstavenstva a generálneho riaditeľa. Od 1. septembra zastáva tieto funkcie Ing. Roman Podolák, ktorý prichádza na túto pozíciu z funkcie predsedu predstavenstva Poisťovne Slovenskej sporiteľne. **VN**

OVB posilňuje predstavenstvo

S účinnosťou od 1. júla 2010 bol za člena predstavenstva OVB Allfinanz Slovensko vymenovaný Mgr. Robert Schmidt. Do spoločnosti nastúpil 1. októbra 2009 na pozíciu riaditeľa úseku pre podporu odbytu zodpovedného za komunikáciu so štruktúrami a partnerskými

spoločnosťami. R. Schmidt je absolventom Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Má viacero skúsenosti z oblasti sociálneho a zdravotného poistenia. **VN**

Nový šéf Ahold Retail Slovakia

Nový generálny riaditeľ maloobchodného reťazca Ahold Retail Slovakia Libor Ondráček nastupuje do svojej funkcie 1. septembra. Profesionálne skúsenosti v oblasti riadenia nákupu tovaru získal počas dlhoročného pôsobenia v českom reťazci Ahold. Jeho nástup je zároveň vyjadrením rozhodnutia spoločnosti vytvoriť na Slovensku úspešnú maloobchodnú firmu. **TA**

Zmeny na Daňovom riaditeľstve SR

Minister financií SR Ivan Mikloš vymenoval v auguste do funkcie generálneho riaditeľa Daňového riaditeľstva SR Miroslava Mikulčíka. Po tom, ako šéf rezortu financií 13. júla odvolal bývalého generálneho riaditeľa nominovaného ešte predchádzajúcim kabinetom Igora Šulaja, DR SR postupne dočasne viedli Zlatica Ondrušková a Vasil Paňko. **TA**

GW108-912

ORGANIZÁTOR A GARANT PODUJATIA:

IT GALA 2010

VÝROČNÉ PODUJATIE IT KOMUNITY V SR

SLÁVNOSTNÉ VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV SÚŤAŽE:
IT FIRMA ROKA 2010, IT OSOBNOSŤ ROKA 2010, IT PROJEKT ROKA 2010
TERMÍN: 30. SEPTEMBER 2010 / MIESTO: EUROVEA

HLAVNÍ REKLAMNÍ PARTNERI:

REKLAMNÍ PARTNERI:

MEDIÁLNI PARTNERI:

Heineken s novou riaditeľkou marketingu

Od júna je novou marketingovou riaditeľkou a zároveň členkou predstavenstva spoločnosti Heineken Slovensko Zuzana Mišíková. Vo svojej funkcii bude viesť marketingový a výskumno-analytický

tím spoločnosti, ktorá je lídrom na slovenskom pivnom trhu. Zuzana Mišíková získavala svoje profesionálne skúsenosti vo viacerých senior marketingových funkciách, v poslednom období pôsobila ako členka manažment tímu v spoločnosti Mediacom Slovensko. VN

Ph. Lambrecht v predstavenstve ČSOB

Od 1. mája nastúpil do funkcie vrchného riaditeľa riadenia rizík ČSOB Finančnej skupiny Philippe Lambrecht, ktorý bol zároveň menovaný aj za člena predstavenstva banky.

V rámci skupiny KBC pôsobí Ph. Lambrecht už od januára 1987, pričom naposledy vykonával funkciu generálneho riaditeľa sekcie platieb a platobných služieb pre región strednej Európy v centrále KBC v Bruseli. VN

Zmena v SPP – distribúcia

Novým predsedom predstavenstva spoločnosti SPP – distribúcia, a. s., sa stal Jost Ahrens, ktorý v júli nahradil vo funkcii Stéphana Gríta. Personálne zmeny sa k 1. júlu 2010 uskutočnili aj v dozornej rade. J. Ahrens (40) vyštudoval právo a svoju profesionálnu dráhu začal v KPMG. Do spoločnosti E.ON Ruhrgas AG nastúpil v roku 2003, od októbra 2009 je členom predstavenstva SPP – distribúcia, a. s. IZ

Nový riaditeľ farmaceutickej divízie Bayer

V júli prevzal zodpovednosť generálneho manažéra spoločnosti Bayer, spol. s r. o., a riaditeľa farmaceutickej divízie Bayer Schering Pharma na Slovensku Dr. Harald Nusser. Vo funkcii vystriedal Klauza Mittmana, ktorý po piatich rokoch začal novú pracovnú misiu v rámci spoločnosti Bayer v Nemecku. Napriek tomu, že Harald Nusser pracuje v spoločnosti Bayer od roku 1999, až do roku 2004

pôsobil súběžne ako docent na Fakulte matematiky a informatiky Freie Universität v Berlíne. H. Nusser má 39 rokov, je ženatý a má dve deti. VN

Mária Machová na čele Colného riaditeľstva

Minister financií SR Ivan Mikloš vymenoval v auguste do funkcie generálnej riaditeľky Colného riaditeľstva SR Máriu Machovú. Tá na poste vystriedala Martinu Slamkovú Šimovú, ktorú minister financií dočasne poveril vedením 16. júla po tom, čo odvolal z funkcie Eleonóru Kročianovú. M. Machová v rokoch 2002 až 2006 pôsobila ako generálna riaditeľka Daňového úradu SR, predtým bola tiež ministerkou privatizácie. TA

Košická tepláreň s novým vedením

Fond národného majetku na svojom zasadnutí 4. augusta odvolal predstavenstvo a dozornú radu spoločnosti Tepláreň Košice, a. s. (TEKO), a zároveň vymenoval nových členov oboch orgánov. Predsedom predstavenstva sa stal Ján Podhorský, podpredsedom Ivan Zich. Ďalšími členmi predstavenstva sú Peter Skok, Pavol Faktor, Ladislav Andics a Katarína Urbanová. Predsedom dozornej rady sa stal Jozef Petraško. Jej ďalšími členmi sú Darina Franková, Michal Kapusta, Ľuboš Pajtaš, Michal Lažo, Alexander Barna, Vladimír Hudák, Tatiana Kolárová a Pavol Liba. Predstavenstvo spoločnosti na svojom prvom zasadnutí zvolilo do funkcie generálneho riaditeľa Jána Podhorského. TA

Nové vedenie SZRB

Ministerstvo financií SR vymenovalo nové vedenie Slovenskej záručnej a rozvojovej banky (SZRB). Predsedom predstavenstva a generálnym riaditeľom banky sa stal Michal Krajčovič a podpredsedom predstavenstva Ivan Murín. Ďalšími členmi predstavenstva banky sa stávajú Juraj Minarovjeh a Ľubomír Trnka. SZRB je špecifickou bankou zameranou najmä na rozvoj malého a stredného podnikania. Okrem malých a stredných podnikateľov podporuje aj mestá a obce či vlastníkov bytových domov. Jediným akcionárom banky je ministerstvo financií. VJ

Bývalý šéf firmy Opel vo Volkswagene

Nemecká automobilka Volkswagen si za šéfa svojej divízie rozvoja medzinárodných projektov vybrala Hansa Demanta, bývalého šéfa

firmy Opel patriacej GM. Volkswagen informoval, že Demant, ktorý je v GM momentálne viceprezidentom a riadi oblasť ochrany duševného vlastníctva, nastúpi do novej funkcie, kde bude mať na starosti koordináciu medzinárodných projektov, 1. októbra. TA

Nový riaditeľ kľúčovej divízie v Colliers Int.

Od augusta 2010 má slovenská pobočka medzinárodnej realitnej konzultantskej spoločnosti Colliers International nového riaditeľa divízie financovania projektov (Property Finance) – stal sa ním skúsený bankár Juraj Bielik.

Vo funkcii Property Finance Director v novovzniknutej divízii bude zodpovedný za sprostredkovanie financovania projektov nielen z oblasti nehnuteľností, ale aj za sprostredkovanie projektového a akvizičného financovania. VN

Riaditeľom EMO je J. Mandalov

Riaditeľom atómovej elektrárne Mochovce (EMO) sa 1. augusta tohto roka stal Jordan Mandalov, ktorý dovtedy pôsobil ako manažér podpory prevádzky jadrových elektrární Slovenských elektrární. Mandalov na novom poste vystriedal Ľubomíra Krenického, ktorý sa na základe výberového konania stal jedným z programových riaditeľov a zároveň zástupcom výkonného riaditeľa v Koordinačnom centre Svetovej asociácie prevádzkovateľov jadrových elektrární (WANO) v Londýne. TA

Zmena vo vedení SPP

Novým predsedom predstavenstva spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., sa 1. júla stal Achim Saul. Na základe dohody akcionárov o ročnom striedaní predsedu predstavenstva SPP prevzal predsedníctvo od Jeana-Jacquesa Czazynskeho. Achim Saul sa narodil v júli 1957 v Dortmunde, v Nemecku. Študoval tepelné a procesné inžinierstvo na Ruhr University v Bochume. Po získaní doktorátu najskôr pracoval v automobilovom priemysle a v roku 1988 začal pôsobiť v spoločnosti Ruhrgas AG, Essen. Od roku 1996 bol zodpovedný za predaj plynu a za akvizičné projekty v strednej a východnej Európe. VJ

Platobná disciplína na Slovensku sa môže ešte zhoršiť

Kríza zvýšila záujem o poistenie a manažment pohľadávok

Platobná neschopnosť sa u nás v kríze najviac postihnutých odvetviach bude ešte prehlbovať. Najmä v stavebníctve, ale nevyhnú sa jej ani niektoré dopravné spoločnosti a textilná výroba; automobilový priemysel je neznámou. Tvrdí šéf Coface Slovakia Tomáš Jurík.

Tomáš Jurík

V porovnaní s inými krajinami Európy prišli na Slovensko v čase hospodárskej krízy problémy s platobnou disciplínou s oneskorením. Jej výraznejší nárast sa prejavil až koncom vlaňajška a tento trend zatiaľ pokračuje aj v tomto roku. „Na konci prvého polroka bol nárast počtu insolvenčných konaní na úrovni 50 %,“ uviedol generálny riaditeľ Coface Slovakia Tomáš Jurík. Spoločnosť Coface Slovakia poskytuje služby v oblasti obchodných informácií a riadenia pohľadávok v regióne strednej a východnej Európy.

Na Slovensko priniesla kríza problémy s platobnou disciplínou s oneskorením.

Neuhrádzanie záväzkov v stanovenej výške a lehote zo strany viacerých podnikateľských subjektov vedie k zhoršeniu platobnej disciplíny aj u ich obchodných partnerov a k zvýšeniu rizika podnikateľského prostredia na Slovensku.

Na západ od nás sa situácia zlepšuje

Hlavným dôvodom rastu insolventnosti je porovnávacia báza, keďže prvý polrok 2009 bol z pohľadu platobnej disciplíny podnikov ešte veľmi dobrý. „Dobrou správou pre slovenských exportérov je, že v krajinách, ktoré

sú hlavnými vývoznými teritóriami SR, ako napríklad Nemecko, Francúzsko alebo Česko, sa situácia normalizuje a zlepšuje, indexy sa tam dostávajú na úrovne pred krízou,“ vysvetľuje Jurík s tým, že na rozdiel od Slovenska začína v týchto krajinách počet insolvenčných konaní klesať.

V porovnaní s najhorším obdobím pre platobnú disciplínu, teda augustom 2009, sa zlepšil príslušný index v Nemecku o 43 %, vo Francúzsku o 30 % a v ČR dokonca o 52 %. „Transakcie smerom na tieto štáty začínajú byť opäť štandardne bezpečné,“ podčiarkol.

Najviac ohrození sú subdodávatelia

Jurík očakáva, že spomedzi krízou najviac postihnutých odvetví bude na Slovensku aj v roku 2010 naďalej trpieť predovšetkým oblasť stavebníctva. Najmä menšie subdodávateľské firmy môžu byť pritom ešte vo väčších problémoch ako vlani. „V minulom roku sa ešte dokončovalo veľa projektov, neboli však schvaľované nové a nedá sa povedať, že by sa v roku 2010 k schvaľovaniu projektov a financovaniu developerov pristupovalo menej konzervatívne,“ myslí si Jurík. Pozitívny vývoj vidí len v ob-

lasti stavebných prác na infraštruktúre, a to hlavne v prípade realizácie PPP projektov. Problémy s platobnou disciplínou budú mať podľa Juríka tento rok aj dopravné spoločnosti a špeditéri. „Aj keď sa ekonomika oživuje, na to, aby sa dostalo z krízy odvetvie, ktoré bolo jedným z najviac zasiahnutých, potrebu-

Podniky sa z krízy poučili, v budúcnosti budú na takúto situáciu lepšie pripravené.

je nielen intenzívnejšie, ale hlavne trvácnejšie ozdravenie ekonomiky,“ myslí si. Daríť by sa malo tiež len malej časti textilného priemyslu, a to výrobe odevov s vyššou pridanou hodnotou. Určitou neznámou bude tento rok automobilový priemysel. Začiatkom roka v tomto segmente nastalo výrazné zlepšenie, podľa Juríka je však otáznosť, či sa takýto vývoj udrží aj dlhodobo.

Zlepší kríza riadenie obchodného rizika?

Všetko zlé je však podľa šéfa Coface aj na niečo dobré. Hospodárska kríza totiž pomohla podnikom prehodnotiť svoj vzťah k manažmentu pohľadávok a začínajú sa ním oveľa intenzívnejšie zaoberať. Vysoký záujem je hlavne o poistenie pohľadávok, čo bol na Slovensku donedávna zaznávaný produkt. „Keď tento trend bude pokračovať, s príchodom nasledujúcej krízy, ktorá určite príde, je len otázkou času, kedy budú slovenské podniky oveľa lepšie pripravené v oblasti ochrany obchodného rizika, než tomu bolo teraz,“ dodal Jurík.

TA/VJ

coface

Coface Slovakia
Šoltésovej 14, SK-811 08 Bratislava
Tel.: +421/2/6720 1601
Fax: +421/2/6241 0359
Web: <http://www.coface.sk>
E-mail: office@coface.sk

Vážime si a rozvíjame partnerstvo s ukrajinskými susedmi

Kraje sú aktívne, ale ani problémy nevedia zobudiť medzivládnu komisiu

Cezhraničné aktivity regionálnej samosprávy smerom na východ sú široké, potrebovali by však oveľa väčšiu podporu centrálnych štruktúr, nazdáva sa predseda Prešovského samosprávneho kraja MUDr. Peter Chudík.

■ Čo pre Prešovský samosprávny kraj znamená fakt, že je jedným z dvoch krajov Slovenska, ktoré sú na dotyku s našim najväčším susedom – Ukrajinou?

Táto veľká a bohatá, medzinárodne významná krajina, hoci v súčasnosti má určité vnútropolitické a ekonomické problémy, disponuje neodškriepiteľným ekonomickým potenciálom a prírodným bohatstvom. Po vyriešení vnútorných problémov môže byť aj významným hospodárskym, kultúrnym a spoločenským aktérom na medzinárodnej scéne. Tento fakt môže byť veľmi prínosný najmä z pohľadu rozvoja vzájomného obchodu a podnikania a vytvárania spoločnej cezhraničnej, resp. prihraničnej infraštruktúry, a to pre obidva východné regióny Slovenska.

■ PSK susedí so Zakarpatskou oblasťou Ukrajiny. Aký je súčasný stav, potenciál a podmienky rozvoja regionálnej a cezhraničnej spolupráce týchto regiónov?

Obidva regióny majú množstvo spoločných črt, čo vytvára vhodné podmienky na spoluprácu a na riešenie spoločných problémov – napríklad z pohľadu svojich krajín sú periférne. Ukrajovské regióny vo všetkých krajinách sú obvykle sociálne a hospodársky menej rozvinuté. Aj naše regióny na obidvoch stranách hranice preto majú podobné problémy s rozvojom, a teda i spoločné záujmy a potreby riešenia. Majú pritom značný potenciál a kapacity napríklad pre rozvoj cestovného ruchu, veľa historických a kultúrnych pamiatok, prírodných krás a ďalších jedinečností. Navyše, takmer neexistuje problém pri vzájomnom dorozumie-

Peter Chudík

vaní. V Prešovskom kraji žije početná rusínska a ukrajinská národnostná menšina.

Obyvateľov obidvoch regiónov teda spája nielen spoločná takmer 38 kilometrov dlhá štátna hranica, ale najmä bohatá spoločná história, podobnosť kultúry, tradícií, ľudovej tvorivosti, príbuznosť jazyka. Existuje tu priestor pre

Slovensko-ukrajinská medzivládna komisia pre cezhraničnú spoluprácu od roku 2008 prakticky nezasadala.

rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti obchodu, malého a stredného podnikania, pre budovanie novej cezhraničnej infraštruktúry, najmä cestnej.

■ Aký význam majú podľa vás vzťahy a spolupráca dvoch susedných regiónov členskej a nečlenskej krajiny EÚ zo širšieho európskeho pohľadu?

Samozrejme, z tohto pohľadu už nejde len o rozvoj slovensko-ukrajinských vzťahov, ale tieto vzťahy majú súvislosť aj s celkovou regionálnou politikou Európskej únie. Veľkou šancou je dnes existencia spoločnej platformy pre rozvoj cezhraničnej spolupráce v rámci politiky EÚ – v súčasnej dobe ide o program cezhraničnej spolupráce ENPI Maďarsko-Slovensko-

Rumunsko-Ukrajina na roky 2007 – 2013. S týmto programom sú spojené možnosti čerpať značné finančné prostriedky na rozvoj infraštruktúry, kultúry, vzdelávania a podobne. Prešovský a Košický kraj spoločne predstavujú časť významného priestoru z pohľadu EÚ – Schengenského priestoru. Práve tu, na jeho hraniciach, je potrebné budovať medzinárodne stabilný, sociálne a ekonomicky vyspelý priestor.

■ Môžete uviesť konkrétne uskutočnené kroky a hlavné smery spoločných aktivít?

PSK a Zakarpatská oblastná štátna administrácia – ZOŠA – podpísali v roku 2005 dohodu o spolupráci ako základný právny rámec rozvoja vzájomných vzťahov a cezhraničnej spolupráce. Program spoločných podujatí, ktorý vychádza z tejto dohody, sa každoročne aktualizuje.

Spolupráca sa zameriava predovšetkým na oblasť kultúry, vzdelávania a cestovného ruchu. Pozornosť však venujeme aj podpore rozvoja obchodu a podnikania, podpore a aktivizácii spolupráce na úrovni miest, obcí, jednotlivých organizácií a inštitúcií.

PSK sa prostredníctvom svojich predstaviteľov zúčastňuje aj na práci slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a komisie pre národnostné menšiny, vzdelávanie a kultúru. Žiaľ, je len na škodu, že komisia pre cezhraničnú spoluprácu prakticky nezasadala od roku 2008, čím zostali nedoriešené nastolené problémy rozvoja slovensko-ukrajinských vzťahov a spolupráce vrátane otázky zriadenia nového hraničného priechodu Ulič – Zabrod'. Aj preto som na poslednom stretnutí s predsedom ZOŠA otvoril otázku potreby zvolania zasadnutia tejto komisie čo najskôr. PSK chce aj aktívnou činnosťou na tejto pôde prispieť k celkovému rozvoju slovensko-ukrajinských vzťahov.

■ Ktoré problémy v oblasti dopravnej infraštruktúry v pohraničí by sa podľa vás mali neodkladne riešiť?

V oblasti budovania hraničnej a cestnej infraštruktúry je PSK iniciátorom vytvorenia spomínaného nového hraničného priechodu Ulič – Zabrod' a jeho príjazdových ciest. Tento projekt má prinajmenšom celoslovenský význam. Chceme vytvoriť lepšie podmienky na pokračovanie štátnych hraníc nielen pre obyvateľov

Uličskej doliny, ktorí musia cestovať na Ukrajinu okľukou, ale pre všetkých obyvateľov EÚ, ktorí cestujú cez tzv. schengenskú hranicu. Potrebujeme zvýšiť kapacitu na prekračovanie hraníc, aby sa tak znížili dlhé čakacie časy na existujúcich priechodoch.

■ **Spoznávanie kultúry susedov a spoločenské a osobné kontakty sú často katalyzátorom rozvoja obchodných a ekonomických vzťahov. Ktoré sú z vášho pohľadu najvýznamnejšie a najprínosnejšie aktivity pre vzájomné vzťahy?**

Od roku 2002 sa každoročne na slovensko-ukrajinskej štátnej hranici, striedavo na území PSK a Košického samosprávneho kraja, organizuje Deň priateľstva – Deň dobrosusedstva. Cieľom tohto medzinárodného spoločensko-kultúrneho podujatia je vytvárať priaznivé prostredie na budovanie vzájomnej dôvery, posilňovanie priateľských a partnerských vzťahov a vytváranie podmienok na nadviazovanie nových kontaktov slovenských a ukrajinských subjektov rôzneho druhu a na rôznych úrovniach.

Na podujatí sa pravidelne zúčastňujú predstavitelia orgánov štátnej správy oboch krajín, miestnej a regionálnej samosprávy, spoločenských organizácií, podnikateľských subjektov a občanov v prihraničných oblastiach Slovenska a Ukrajiny. Už tradične chápeme toto podujatie ako súčasť rozvoja slovensko-ukrajinských vzťahov a spolupráce a ako súčasť implementácie otvorenej, priateľskej a dobrosusedskej politiky vlády SR voči Ukrajine.

Osobitný význam má v našom kraji podpora kultúry a vzdelávania národnostných menšín. Patrime o. i. k iniciátorom recipročného vytvorenia centier národnostných kultúr v Prešove a Užhorode.

Prvé kontakty sme nadviazali v oblasti sociálnych služieb; chceme ich ďalej rozvíjať. Aktívna spolupráca sa rozširuje aj v oblasti vzdelávania;

Deň priateľstva na hraničnom priechode Ubľa – Malyj Bereznyj 16. mája 2009

náš kraj už niekoľkokrát poskytol materiálnu a technickú pomoc pre školu s vyučovacím jazykom slovenským v Užhorode.

Rád by som spomenul aj humanitárnu pomoc PSK pre Zakarpatskú oblasť v roku 2009. Finančný príspevok v hodnote 10 000 € bol ur-

PSK presadzuje nový priechod Ulič – Zabrod', ktorý by uľahčil a zrýchlil prekračovanie hraníc.

čený na nákup liekov počas epidémie prasacej chrípky na Zakarpatsku.

PSK sa aktívne zapája do procesu prípravy a realizácie spoločných projektov v rámci programu EÚ ENPI. V prvej výzve bol PSK úspešný v troch projektoch.

Obidva regióny každoročne priamo organizujú, resp. podporujú uskutočňovanie rôznych kul-

túrnych výmen. Umelecké združenia, folklórne súbory a divadelné kolektívy sa zúčastňujú na mnohých súťažiach a festivaloch v regióne. Medzi najvýznamnejšie patria Slávnosti Rusínov-Ukrajincov vo Svidniku, Makovická struna v Bardejove, Zamagurské folklórne slávnosti alebo Festival duchovnej piesne v Snine.

■ **Čo by mohlo najvýraznejšie prispieť k ďalšiemu rozvoju spolupráce a kde ešte pocítujete deficity?**

Ako som už spomínal, potrebovali by sme pravidelné zasadania spoločnej medzivládnej slovensko-ukrajinskej komisie pre cezhraničnú spoluprácu, ktoré by riešili aktuálne problémy jej rozvoja. Chceme napríklad prispieť k riešeniu problémov spojených s prekračovaním štátnych hraníc, aj keď to nie je priamo v kompetencii regionálnej samosprávy. Ale naši občania a firmy najviac pocítujú dlhé čakacie doby a dožadujú sa zjednodušenia procesu prechodu hraníc pre podnikateľov a osoby cestujúce na Ukrajinu služobne atď. A práve ➔

Pribudnú centrá národnostnej kultúry

Menšiny a slovensko-ukrajinská spolupráca podľa predsedu Prešovského samosprávneho kraja (PSK) Petra Chudíka.

V PSK má podľa jeho župana podpora kultúry a vzdelávania národnostných menšín osobit-

ný význam, pretože tu žije početná rusínska a ukrajinská národnostná menšina, ale aj iné menšiny.

PSK podporuje napríklad rozvoj spolupráce medzi Zväzom Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky (ZRUS) a Správou kultúry Zakarpatskej oblasti štátnej administrácie (ZOŠA). Jej fažiskom je výmena informácií a skúseností v oblasti národnostnej politiky, organizovanie kultúrnych podujatí, ochrana kultúrneho dedičstva, ako aj múzejná a vydavateľská činnosť.

„Náš kraj kladie veľký dôraz aj na podporu rozvoja a na vytváranie podmienok pre zabezpečenie možností vzdelávania žiakov a študentov v materinskom jazyku na školách s vyučovacím jazykom týchto národnostných menšín,“ zdôrazňuje P. Chudík. „Patrime k iniciátorom recipročného vytvorenia centier ná-

rodnostných kultúr v Prešove a v Užhorode,“ dodáva.

Centrum ukrajinskej kultúry v Prešove je v procese budovania. Na jeho prevádzku poskytol kraj Zväzu Rusínov-Ukrajincov SR do prenájmu budovu v centre mesta. „Rovnako aktívne sa angažujeme pri vytváraní Centra slovenskej kultúry v Užhorode v spolupráci s predstaviteľmi ZOŠA, konzulárnej služby oboch krajín a Matice slovenskej v Užhorode,“ vysvetľuje predseda kraja. Uvedené centrum by malo sídliť v jednej budove spoločne so školou s vyučovacím jazykom slovenským. Budovy obidvoch centier – v Prešove aj v Užhorode – si však ešte vyžadujú rekonštrukciu, na ktorú sa PSK a ZRUS spoločne s predstaviteľmi ukrajinskej strany snažia získať finančné prostriedky z európskeho programu ENPI.

MN

Podpis Programu spoločných podujatí PSK a ZOŠA vo Vyšnom Nemeckom 16. mája 2009 (vľavo zástupca predsedu ZOŠA Volodymyr Hoblik)

➔ uvedená komisia by mala byť platformou na riešenie týchto problémov.

Rozvoju cezhraničnej spolupráce neprospejeva ani asymetrický vizový režim. Predstavitelia nášho regionálneho partnera, ale aj iných subjektov sa sťažujú na byrokratický, zložitý a má-

lo ústretový systém a postup pri udeľovaní víz našou slovenskou stranou. Prejavuje sa to pri porovnaní s inými krajinami. Preto vítame iniciatívu ukrajinskej strany uchádzať sa v rámci EÚ o zrušenie vizovej povinnosti pre svojich občanov. Rešpektujeme pritom ochranu tzv. Schen-

genského priestoru, ale určite by to prispelo k prehĺbeniu spolupráce na rôznych úrovniach.

■ Ako ovplyvnila ekonomická recesia zámery PSK a ďalších subjektov v kraji v oblasti rozvoja cezhraničnej spolupráce?

Zo širšieho pohľadu treba priznať, že špeciálne v tomto roku musíme zohľadniť významný limitujúci fakt – finančný deficit samosprávy na Slovensku. Ten nás núti prehodnotiť niektoré aspekty rozvoja vzťahov a cezhraničnej spolu-

V spolupráci PSK a KSK sa každý rok organizuje Deň priateľstva s účasťou občanov aj zástupcov firiem.

práce s našimi ukrajinskými partnermi. To sa týka aj rozvoja medzinárodných vzťahov a spolupráce vo všeobecnosti. V dôsledku toho sa chceme viac orientovať na prioritné otázky a aktivity, hľadať formy efektívneho financovania rozvoja vzťahov a zamerať sa na nové, finančne nenáročnejšie formy spolupráce.

Pripravil: Miloš Nemeček

Foto: archív PSK

Modernejšia Ukrajina – väčšie šance pre slovenský východ

Programové vyhlásenie novej vlády SR venuje vo svojej zahraničnopolitickej časti relatívne veľkú pozornosť vzťahom s Ukrajinou. V odseku „Dobrosusedské vzťahy, regionálna bezpečnosť a spolupráca“ sa konštatuje, že „bezpečná, ekonomicky napredujúca, demokratická a slobodná Ukrajina predstavuje významný prvok celoeurópskej stability“.

Vláda bude podľa dokumentu ďalej aktívne podporovať integračné a modernizačné zámery nášho východného suseda, približujúce ho k priestoru bezpečnosti a prosperity, v ktorom je Slovenská republika ukotvená. S týmto cieľom chce slovenská vláda viesť intenzívny dialóg s predstaviteľmi vlády aj občianskej spoločnosti na Ukrajine. Konštatuje, že „modernizácia Ukrajiny, zlepšenie fungovania jej vnútorného trhu a posilnenie jej hospodárskeho rastu môžu vytvoriť aj viac príležitostí pre východ Slovenska“.

Vo vzťahu ku všetkým susedným krajinám programové vyhlásenie zdôrazňuje, že vlá-

da chce „svojou vnútornou aj zahraničnou politikou opierajúcou sa o dobrosusedské vzťahy a o regionálnu spoluprácu aktívne prispievať k stabilite a rozvoju stredoeurópskeho regiónu“.

JF

Schengenský hudobný poludník prekročil hranice EÚ

Počas ôsmich dní koncom júla privítali Košice viac ako 200 mladých hudobníkov zo Španielska, Japonska, Ruska, Ukrajiny a Slovenska, ktorých spája spoločná vášeň – klasická hudba. Svojím umením potešili divákov nielen v centre festivalu v Košiciach, ale aj v ďalších východoslovenských mestách a v ukrajinskom Užhorode – počas 19 festivalových koncertov, ktoré navštívilo takmer 5 000 poslucháčov. „Poludníky spájajú celý svet a som rád, že Košice hostili už po druhý raz Schengenský poludník, ktorý prostredníctvom hudby spája mladých z celého sveta,“ povedal na margo festivalu primátor František Knapík.

Festival, ktorý organizuje sláčikový orchester Musica Iuvenalis ako súčasť celosvetovej

siete letných festivalov pod záštitou Federácie Eurochestríes z Francúzska, bol v tomto roku vo viacerých smeroch výnimočný. Jeho otvárací koncert bol venovaný ľuďom postihnutým povodňami a zúčastnila sa na ňom aj premiérka Ivetta Radičová.

Druhou výnimočnou udalosťou bolo to, že festival v tomto roku po prvýkrát prekročil schengenskú hranicu. Dva koncerty – v Košiciach a v Užhorode – boli venované tvorbe slovenských a ukrajinských skladateľov. V podaní sláčikového orchestra Musica Iuvenalis pod taktovkou Igora Dohoviča, Katedrálneho zboru sv. Cecílie pri Dóme sv. Alžbety v Košiciach pod vedením Viliama Gurbaľa a Akademičného komorného zboru Cantus z Užhorodu odzneli aj dve spoločné skladby a mladí interpreti si od divákov vyslúžili „standing ovations“.

„Bola to pre nás výnimočná udalosť. Verím, že tento rok bol len začiatkom hlbšej spolupráce a že v budúcich rokoch sa festivalové dianie na Ukrajine ešte zintenzívni,“ komentoval túto spoluprácu umelecký vedúci Cantusu Emil Sokač.

TA

Rubrika Slovensko – Ukrajina je súčasťou projektu „Informačné a mediálne aktivity na podporu rozvoja slovensko-ukrajinských vzťahov a spolupráce“, ktorý realizuje mimovládna organizácia MEMO 98. Projekt sa uskutočňuje vďaka podpore Nadácie na podporu občianskych aktivít v rámci Norway Grants.

Mačka, ktorá má krídla

Nakoľko ovplyvnila tvorbu Andyho Warhola jeho nadaná matka Júlia?

Sme v centre Medzilaboriec. Je to príznačne symbolické – alebo nápaditý kontrast, hodný kráľa pop-artu. Pred nami je súčasná architektúra Múzea moderného umenia Andy Warhola.

A na vršku nad nami pravoslávna Cerkev svätého Ducha, postavená v roku 1949 v štýle staroruskej renesancie. Andrej Varchola, Rusín z východoslovenskej dedinky – a jeho syn Andy Warhol, ikona umenia a životného štýlu, ktorá výrazne poznačila záver dvadsiateho storočia. O tom sa možno dozvedieť v tomto kúte Slovenska, ktorý má oveľa bližšie k poľským či ukrajinským hraniciam ako k našim tradičným kultúrnym a spoločenským centrom.

Patrí všetkým

Aj preto som čakal, že tu príliš veľa návštevníkov nebude. Som rád, že som sa mýlil. V múzeu bolo živo, väčšinou dvojice alebo skupinky, ba aj dve či tri autobusové výpravy. A začuť sa dala nielen slovenčina.

Samozrejme, nájdete tu známu Warholovu klasiku, ktorá sformovala pop-art, a jej vplyv dodnes vidno v mnohom okolo nás. Sú tu však aj mnohé artefakty, ktoré vypovedajú o jeho živote. A tiež svedectvo, že nebol z rodiny jediný, ktorého navštevovala múza. Sú tu obrázky jeho staršieho brata Paula, ktorý sa ako amatér vypracoval na celkom zaujímavého tvorcu.

A predstavuje sa aj jeho synovec James, ktorý je profesionálnym maliarom a ilustrátorom.

Jedna zo skupín návštevníkov hovorila po ukrajinsky a ako som sa dozvedel, bola z Krymu. Andyho považujú aj za svojho. Je to v poriadku, patrí všetkým – Slovákom, Rusinom, Ukrajincom, Američanom. Patrí svetu. Ale predsa – korene má u nás...

Stopy sliepok v umení

V Mikovej sotva zabľúдите, veď má iba okolo sto päťdesiat obyvateľov. Pár desiatok domov, väčšinou lemujú hlavnú cestu cez dedinu. Zastavujeme auto pri jednej zo záhrad, v ktorej pracujú muž a žena. Na otázku, či niekde nájdeme Var-

cholovcov, dostávame jednoduchú odpoveď. „Aj ja som Varcholová.“ Priezviská Varchola a Závacký (tak sa zaslobodna volala Andyho mama) sú v Mikovej hádam najrozšírenejšie. Hneď v susedstve býva Ján Závacký, Andyho bratranec. Ochotne sa dá do reči. So slávnym umelcom sa nikdy nestretol, ale s jeho bratom Paulom áno. Bol tu na návšteve, poukazovali mu všeličo z východného Slovenska. Pobyt v Mikovej sa svojky prejavil aj v jeho maliarskej tvorbe. Ako hovorí Ján Závacký, na dvore jeho domu objavil v blate stopy sliepok a tento motív potom viac razy využil vo svojich obrazoch – videli sme ich aj v Medzilaborciach.

V diele Andyho Warhola takýto priamy vzťah k Mikovej sotva nájdeme, v skutočnosti ho však ovplyvnila veľmi hlboko. Predovšetkým prostred-

Svetová ikona umenia a štýlu z New Yorku je magnetom pre hostí mestečka vo východných Karpatoch.

níctvom matky, veď otec mu zomrel, keď mal iba trinásť. To však zrejme nebol jediný dôvod. Podľa mnohých zdedil skôr jej povahu a aj umelecké sklony. Júlia Závacká rada spievala a tancovala, ba dokonca celkom pekne kreslila.

Andy a Júlia

V Košiciach v lete vzbudila nemalo rozruchu výstava, ktorá práve v čase nedožitych Andyho narodenín približovala jeho vzťah k Československu a osobitne k matke. Téma „Andy a Júlia“ napokon nie je celkom nová, nájdeme k nej viacero zahraničných prameňov a tiež zaujímavé doklady v múzeu v Medzilaborciach. Je medzi nimi aj jediná gramofónová nahrávka s jej spevom.

Andyho matka Júlia dokonca v roku 1957 ilustrovala vlastnými kresbami knižočku Holy Cats, teda Sväté mačky. Sú v nej nakreslené viaceré veľmi veselé mačky, ale nájdeme tiež mačku s krídlami. Záhadu vyrieši informácia, že Andyho mama najradšej kreslila mačky a anjlov. Tu je to oboje v jednom.

Najmä cez matku Júliu, ktorá sa až do smrti nenaučila poriadne po anglicky, Andy vnímal svoje korene. Kraj, ktorý leží na hraniciach – a práve preto sa nemôže uzatvárať do seba.

Miloš Nemeček
Foto TASR

Hviezdna spolupráca

Špičkové pozorovateľské výkony pod čistým nebom Vihorlatu a Polonín

Na Kolonickom sedle neďaleko hraníc s Ukrajinou je inštalovaný najmohutnejší hviezdársky ďalekohľad na Slovensku. Pochádza z Odesy a slúži spoločným výskumom našich a ukrajinských astronómov.

Kolonické sedlo leží v najvýchodnejšej časti Slovenska, medzi obcami Kolonica a Ladamirov, len pár kilometrov od Uble a hraníc s Ukrajinou. Nádherný kraj, na severe Poloniny a ich národný park, na juhu Vihorlatské vrchy. Každý milovník prírody musí byť nadšený. Ale čo zaujímavé by mohlo byť v tomto vzdialenom kúte pre ostatných? Aj keď sa to na prvý pohľad nezdá, sme na mieste, ktoré je mimoriadne významné pre našu astronómiu – a je tiež pekným príkladom slovensko-ukrajinskej spolupráce. Astronomické observatórium v Kolonickom sedle má najmohutnejší ďalekohľad na našom území s priemerom jeden meter. Pre porovnanie, tie ďalšie najsilnejšie, z ktorých jeden je napríklad na Skalnatom plese, majú šesťdesiat centimetrov a vo hviezdárňach sú najčastejšie ďalekohľady do tridsiatich centimetrov. Nie je ani náhoda, že náš najvýkonnejší prístroj leží práve tu. V Kolonickom sedle v nadmor-

skej výške 460 metrov sú ideálne podmienky na pozorovanie, aké sa nájdú iba zriedkakede. V noci je tu obloha temnejšia než inde. Odborne povedané, je tu minimálne svetelné znečistenie. Pre astronómov mimoriadne významná skutočnosť. Ako sa to však všetko začalo?

Humenné – Odesa

V Humennom sme sa stretli s Igorom Kudzejom, riaditeľom Vihorlatskej hviezdárne, pod ktorú astronomické observatórium na Kolonickom sedle patrí. Na začiatok sa dozvieme, že hviezdáreň v Humennom je medzi tými novodobými na našom území druhá najstaršia. Samozrejme, nerátame tú historickú grófa Konkolyho

Tu, vysoko nad krajinou a ďaleko od miest, je raj astronómov s minimálnym svetelným znečistením.

v Hurbanove, ktorá vznikla už v devätnástom storočí. Asi o sto rokov neskôr sa začali rodíť nie šľachtické, ale ľudové hviezdárne, tá prvá v roku 1949 v Prešove a hneď ako druhá o tri roky v Humennom. A potom ďalšie. Dodajme, že vo všeobecnosti mali a majú predovšetkým osvetovú a vzdelávaciu úlohu – v tej humenskej však aj vďaka Kolonici prevažuje vedecké zameranie.

Dôležitú úlohu zohral fakt, že Igor Kudzej štu-

doval astronómiu na univerzite v Odese. Toto juhoukrajinské mesto, s viac ako miliónom obyvateľov tretie najľudnatejšie v krajine, má vo svete astronómie veľmi dobré meno. Mladý Slovák sa tu za osem rokov štúdia a obhajoby dizertačnej práce veľa naučil; pokračovať chcel aj po nástupe do hviezdárne v Humennom v roku 1986. Jednou z prvých myšlienok bolo zdokonaľiť jej technické vybavenie aj za pomoci kontaktov z Odesy.

Ako sa k nám dostal náš najväčší teleskop

Dôležité boli najmä dve skutočnosti. V Kolonickom sedle identifikovali miesto, ktoré bolo ideálne pre astronomické pozorovania, čo ocenili aj špičkoví odborníci z Odesy. A tiež to, že na južnej Ukrajine sa vyrábajú kvalitné hviezdárske ďalekohľady. A tak na prahu deväťdesiatych rokov kúsok od hraníc vyrástla pozorovateľňa, zatiaľ vybavená odeským ďalekohľadom s priemerom zrkadla 30 centimetrov. Už výsledky za prvé roky signalizovali, že by stálo za to umiestniť tu podstatne výkonnejší prístroj. Koncom deväťdesiatych rokov sa hovorilo o ďalekohľade s priemerom zrkadla 80 centimetrov – a už ten by bol najväčší u nás. Napokon sa rozhodlo, že bude mať až metrový priemer. Jeho výroba bola náročná a vyžiadala si nemalo času – len odlievanie sférického zrkadla s priemerom sto centimetrov v Odese trvalo tri roky. Ako sa ukázalo, ešte zložitejšie boli administratívne a finančné záležitosti. Cenovo bol ďalekohľad veľmi výhodný, necelých desať miliónov korún bola približne štvrtina oproti produktom zo západných krajín pri porovnateľnej kvalite. Najväčšou prekážkou však bolo, že prístroj nemohol na základe platných zákonov prejsť do

Observatórium vzniklo vďaka úsiliu riaditeľa hviezdárne Igora Kudzeja a jeho ukrajinských partnerov.

vlastníctva Vihorlatskej hviezdárne. Igor Kudzej však s riaditeľom observatória v Odese profesorom Karetnikovom (mimochodom, vedúcim jeho dizertačnej práce) našli riešenie. Obe inštitúcie podpísali zmluvu o vedecko-technickej spolupráci a ďalekohľad je na 99 rokov zapožičaný na pozorovania v Kolonickom sedle. Takto teda tu na slovenskej pôde pomáha ukrajinský ďalekohľad získavať výsledky, ktoré

spoločne využívajú vedci oboch krajín. Rukopnejší spôsob kooperácie si hádam ani nemožno predstaviť.

Premenné hviezdy medzinárodne

Výsledky pozorovaní v Kolonickom sedle sa na základe dohody o spolupráci dostávajú do rúk astronómom zo Slovenska a z Ukrajiny, aby ich vyhodnocovali. A nenechávajú si ich iba pre seba. Ide o dôležitú súčasť medzinárodného

Cezhraničný projekt Karpatské nebo, podporený EÚ, má vzdelávací, turistický aj ekologický rozmer.

programu skúmania premenných hviezd. Vihorlatská hviezdáreň a kolonické observatórium v ňom majú významné a medzinárodne rešpektované postavenie. Preto sú aj organizátormi každoročných konferencií s názvom Kolos, na ktorých o problematike premenných hviezd zasvätené diskutujú s odborníkmi zo Slovenska a Ukrajiny aj vedci z Čiech, Poľska a Maďarska. Hviezdáreň a observatórium však slúžia nielen profesionálom, ale aj verejnosti – predovšetkým mládeži. Spolupracujú s viacerými

školami v regióne a najnovšie aj tu nájdeme medzinárodný rozmer.

Hviezdnaté nebo, hlboké lesy

Ide o projekt Karpatské nebo, založený na spolupráci s Poľskom a podporený Európskou úniou. Teraz je prístup verejnosti do observatória obmedzený pre stavebné práce. V Kolonickom sedle totiž vyrastá planetárium, ktoré dokáže verejnosti výskum vesmíru priblížiť

oveľa lepšie ako doterajšie skromné priestory budovy observatória.

Jedným z hlavných cieľov projektu je tiež vytvoriť podmienky pre rozvoj turistiky spojenej s astronómiou. Zoznamiť sa s najväčším ďalekohľadom u nás je nepochybne atraktívne, dosiaľ však observatórium na Kolonickom sedle nemalo v tomto smere najlepšie možnosti. Tento zámer je súčasne v súlade so stratégiou budúcnosti cestovného ruchu v Poloninách. Nepôjde o masovú turistiku, spojenú so zásahmi do prírody, ale naopak: najväčším tunajším bohatstvom, čoraz viac ceneným aj vo svete, je práve nedotknuté prostredie a nádherná príroda. Treba ju chrániť – a v tomto prípade špecifickým smerom. Projekt Karpatské nebo predpokladá aj zachovanie svetelnej čistoty v tomto jedinečnom kraji – teda vlastnosti, pre ktorú observatórium s najvýkonnejším ďalekohľadom stojí práve tu.

Slovensko-ukrajinská spolupráca, ktorá má na tomto mieste veľmi konkrétne podoby, teda ukazuje aj ďalšie prínosy. Kolonické sedlo sa stane pojmom nielen vo svete astronómie. Zakrátko bude oveľa intenzívnejšie lákať na návštevu tohto príhraničného regiónu, spojenú s poznávaním prírody, hviezd i našej najvzdialenejšej minulosti.

Miloš Nemeček,
Humenné – Kolonické sedlo
Foto astrokolonica.sk, TASR

Ide o miliardy – miliardy rokov

Priznám sa, za pár hodín rozhovorov s odborníkmi sa zo mňa ani zďaleka nestal expert na astronómiu. Mnohé ma však hlboko zaujalo. Či už z informácií od riaditeľa Vihorlatskej hviezdárne Igora Kudzeja, alebo z debaty priamo v astronomickom observatóriu na Kolonickom sedle. Tu je gazdom už viac ako štyri roky pozorovateľ Pavol A. Dubovský, uznávaný medzi kolegami doma i v zahraničí. Jeho špecialitou, tak ako napokon celého tohto pracoviska, sú premenné hviezdy – teda tie, ktorých intenzita žiarenia kolíše. Táto skutočnosť bola vlastne impulzom, prečo sme začali – on na úrovni fachmana, ja zasa laika, čo sa dozvedá niečo nové – trochu filozofovať.

Podľa Pavla A. Dubovského premeny v intenzite žiarenia znamenajú, že sa na povrchu hviezdy niečo deje. A práve to je zaujímavé. Ako podčiarkuje tento muž, pre ktorého sa dlhoročná veľká záľuba stala povolaním, pozorovaním vesmíru a konkrétne premenných hviezd sa veľa dozvieme aj o svojej najhlbšej minulosti. Vesmír podľa dnes najakcepto-

vanejšej teórie Veľkého tresku vznikol pred 13,7 miliardami rokov. Pri pozorovaní hviezd, ktorých svetlo k nám letí stá miliardy rokov, sa vlastne pozeráme do dávnych vývojových etáp vesmíru, a teda aj Zeme. Čím je ďalekohľad výkonnejší, do tým väčšej vzdialenosti, a teda aj minulosti vidí. Tie naj-

mohutnejšie na svete až na hranicu desiatich miliárd rokov, nie veľmi ďaleko od začiatku vesmíru. Mohutnosť, dosah a presnosť ďalekohľadov teda vôbec nie sú samoúčelné. A najvýkonnejší prístroj na Slovensku, ktorý tu možno nájsť, prináša pozorovania prínosné aj z medzinárodného hľadiska. **M. N.**

K mostu pribudne aj cyklotrasa

Dvadsať rokov po rozbití železnej opony sa spájajú obce na rieke Morave

Na rieke Morave bolo v minulosti množstvo mostov, ktoré zlikvidovala železná opona. Nový cyklomost pri Devínskej Novej Vsi spojí obce na brehu rieky, ktorá ich predtým rozdeľovala.

Monitorovací výbor Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007 – 2013 schválil financie na výstavbu cyklomosta medzi bratislavskou Devínskou Novou Vsou a rakúskym Schlosshofom cez rieku Moravu. Ide o finančný príspevok v hodnote 2,3 milióna eur. Bratislavský samosprávny kraj (BSK) doplatí približne 300-tisíc eur. „Veľmi ma teší, že monitorovací výbor nám schválil financie v takej výške, v akej sme žiadali. Z finančného hľadiska to znamená, že župa spolu s ďalšími partnermi – hlavným mestom Bratislava, Devínskou Novou Vsou a Dolným Rakúskom – nebude mať problém tento most postaviť,“ konštatoval predseda BSK Pavol Frešo. Podľa starostu Devínskej Novej Vsi Vladimíra Mráza je stavebné povolenie na výstavbu cyklomosta už právoplatné a v súčasnosti prebieha verejná súťaž na dodávateľa stavby.

Vec srdca

Župan Bratislavského samosprávneho kraja vidí pozitívum vybudovania cyklomosta na

mieste bývalej železnej opony aj v tom, že spojí dve krajiny a dva brehy. „Považujem to za vec srdca, pretože práve rieka Morava tvorila dlhé desaťročia železnú oponu a napriek tomu, že sme dvadsať rokov po jej páde, sa mosty, ktoré

**EÚ prispeje na výstavbu
cyklomosta cez rieku
Moravu sumou
2,3 milióna eur.**

by spájali obyvateľov žijúcich v okolí tejto rieky, nestavajú. Práve týmto mostom dáme všetkým ľuďom žijúcim v okolí rieky Moravy hmatateľne najavo, že železná opona je preč a môžu sa navštevovať,“ povedal Pavol Frešo. Ako ďalej

uviedol, vznikne tu križovatka trás, bude sa tu môcť športovať a turisticky vyžiť. „Dôležité je hlavne to, že na toto miesto, ktoré delilo Európu, privedieme život,“ doplnil Frešo. Na rieke Morave bude most jedným z prvých, župan verí, že k nemu pribudnú aj ďalšie.

Historická cesta

Most medzi Devínskou Novou Vsou a obcou Schlosshof bude postavený v historickej trase a bude slúžiť pre dopravu cyklistov, peších turistov a záchranú službu. Z celkovej dĺžky lávky 955 metrov tvorí oceľová mostná konštrukcia 525 metrov, šírka lávky je 4 metre, čo umožňuje prejazd vozidiel záchraných zložiek. Cyklisti pri jazde mostom prekonajú výškový rozdiel sedem metrov. Výška mosta nad hladinou Moravy umožní v budúcnosti bezpeč-

nú plavbu po rieke. Most sa po jeho postavení stane dôležitým spojovacím článkom regionálnej siete rakúskych a slovenských cyklotrás. Rozpočet na výstavbu cyklomosta predstavuje vyše 5,4 milióna eur, ktoré budú rozdelené medzi Slovensko a Rakúsko v pomere približne 53 ku 47 percentám.

Základ pre cyklotrasu

Na cyklomost bude napojená aj 55 kilometrov dlhá cyklotrasa. Tá povedie v línii bývalej železnej opony, ktorá v minulosti oddeľovala totalitný režim od demokratickej Európy. Podľa Freša nebude trasa odtrhnutá od okolia, ale bude nadväzovať na súčasné významné cyklotrasy regiónu, ktorými sú Záhorská, Ma-

Po dokončení mosta sa do rozdelených regiónov privedie život.

riánsko-stupavská a Dúbravská magistrála. „Očakávame, že v budúcom roku, kedy sa znovu otvorí Operačný program pre Bratislavský kraj, budeme môcť začať túto cyklotrasu budovať,“ povedal župan. Predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Fre-

Prelomiť dedičstvo železnej opony

Za rakúsko-uhorskej monarchie spájalo brehy Moravského poľa a Záhoria 24 mostov. V roku 1990, po páde železnej opony, tam bol len jediný železničný most. Začalo sa hovoriť o spájaní ľudí na oboch brehoch, najskôr iba v oblasti duchovnej, dnes už aj skutočnými mostmi. Dodnes bol postavený iba most medzi Moravským Svätým Jánom a Hohenau. Bratislavský samosprávny kraj a Dolné Rakúsko teraz spoločne pripravujú most pre cyklistov medzi Devínskou Novou Vsou a Schlosshofom. Tento záväzok potvrdili v marci 2010 na spoločnom stretnutí predseda Bratislavského

šo, zástupcovia samospráv záhorských obcí a bratislavských mestských častí podpísali aj memorandum o spolupráci pri podpore rozvoja medzinárodnej Moravskej cyklotrasy na území kraja.

Spájanie rozdelených regiónov

Dnešná obnova mosta sleduje najmä posilnenie kultúrnych a turistických väzieb regiónov Bratislavy a Viedne. Most ponúkne návštevn-

samosprávneho kraja Pavol Frešo a predseda spolkovej vlády Dolného Rakúska Erwin Pröll.

Prvý most postavil český kráľ

Podľa historických prameňov bol na mieste plánovaného cyklomosta postavený most už niekoľkokrát. Prvý v roku 1271 Přemyslom Otakarom II., v roku 1771 Máriou Teréziou, v roku 1813 grófom Pálfiom a v roku 1945 ustupujúcimi nemeckými vojskami. Vždy bol však zničený vojskami alebo ľadovými kryhami. Po mostoch zostali v teréne zachované zvyšky kamenných pilierov a tehlových oblúkov, ktoré sa samosprávy rozhodli prezentovať a zrekonštruovať ako technickú pamiatku v čo najväčšej možnej miere.

nikom aj nové pohľady do vzácnej chránenej prírody lužných lesov rieky Moravy. Projekt pripravuje Bratislavský samosprávny kraj ako vedúci partner v spolupráci s hlavným mestom Bratislava, Devínskou Novou Vsou, Dolným Rakúskom a Schlosshofom v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovensko – Rakúsko 2007 – 2013.

VJ

Vizualizácia: BSK,

Ilustračné foto: TASR a archív

Bratislavský kraj z dvoch kolies

Bratislava sa svojimi mestskými časťami dotýka troch svojráznych regiónov, ktoré vytvárajú pestrú prírodnú scenériu. Na severozápade je to Záhorie s borovicovými lesmi na pieskových prespoch, na severovýchode malebné pohorie Malých Karpát a na juhovýchode Podunajská nížina s veľtokom Dunaja. Stredoveké hrady, hradiská a zrúcaniny sú nemými svedkami histórie. Návštevníci Červeného Kameňa, Devína, Pajštúna, Plaveckého hradu teraz už len hypoteticky skladajú mozaiku predstáv, ako sa na hradoch kedysi bývalo a žilo.

Ak existuje miesto, ktoré môžete v krátkom čase obehnúť a spoznať zo sedla „drôteného somára“, tak Bratislavský kraj do tejto kategó-

rie určite patrí. Vzhľadom na nie veľké prevýšenia má Bratislavský kraj ideálne podmienky pre cykloturistiku. Sieť cyklotrás na území kraja je pomerne hustá a rovnomerne usporiadaná. Celková dĺžka cyklotrás je cca 600 kilometrov, väčšina z nich má asfaltový povrch, v Malých Karpatoch však nachádzajú cyklistickí fajnšmekri aj trasy s prírodným povrchom. Údolné nivy riek Dunaj a Morava spolu so svojimi hrádzami a účelovými komunikáciami vytvárajú priestor pre bezpečný pohyb na bicykli bez automobilovej dopravy. Sieť cyklotrás je napojená aj na rakúsku a maďarskú sieť cyklotrás, takže v prípade návštevy Bratislavského kraja môžu cykloturisti odbočiť aj k susedom. Najmä cyklotrasy smerom do Rakúska – k Dunaju, do Hainburských vrchov a k Neziderskému jazeru, sú kvalitné a dobre značené. V poslednom období sa aj na cyklotrasách v Bratislavskom kraji zlepšuje infraštruktúra, pribúdajú orientačné mapy, obnovuje sa cykloznačenie a cyklosmerovníky.

VJ

Zo sedla bicykla je všetko blízko

Hlavné medzinárodné cyklotrasy v Bratislavskom kraji prechádzajú popri veľkých riekach. Na západnej strane kraja je to Moravská cyklistická cesta, ktorá prechádza Bratislavským kra-

jom v dĺžke 55 km v alúviu rieky Moravy. Popri rieke Dunaj zas prechádza Dunajská cyklistická cesta, ktorá má v Bratislavskom kraji dĺžku: pravá strana 24,1 km, ľavá strana 12 km.

Na Záhori sú to najmä Malokarpatská magistrála či Záhorská magistrála, ktoré prechádzajú takmer celou časťou Záhoria.

V Malých Karpatoch sa dokončuje hustá sieť lesných cyklotrás, vedená či už po asfaltových cestách alebo po lesných cestách a chodníkoch. Za najznámejšie a najfrekventovanejšie cyklotrasy sa v tejto oblasti považujú Karpatská cesta, malý a veľký okruh Green bike Tour, cyklotrasa Svätý Jur – Stupava a Modra – Zochova chata – Kuchyňa. Obľúbené sú aj cyklotrasy v Podunajskej nížine, najmä v blízkosti rieky Dunaj a vodného diela Gabčíkovo, či úsek medzi Hamuliakovom a Sencom.

VJ

ZMOS: k zníženiu povodňových rizík musia prispieť všetci

Na tom, aby sa na Slovensku znížili povodňové riziká, je podľa Martina Kováča zo Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) potrebné pracovať celoročne, pričom by do tohto procesu mali byť zapojení všetci tí, ktorých sa táto problematika týka. Dialóg by sa mal viesť medzi správcami vodných tokov, pôdnych fondov a samosprávami. Za dôležité tiež považuje prehodnotenie finančných nástrojov tak, aby viac prostriedkov smerovalo na prevenciu.

„Dôležité je venovať sa revitalizácii poškodennej krajiny, pretože často veľké celky, ako sú polia, nemajú žiadne ochranné prvky či protierózne opatrenia a sú zdrojom povrchového odtoku a pôdnej erózie,“ skonštatoval. Okrem poľnohospodárskej krajiny považuje M. Kováč za potrebné revitalizovať aj lesy, kde by sa malo obnoviť napríklad prehradzovanie bystrín. V mestách a obciach vidí rezervy v nakladaní s dažďovými vodami a mnoho opatrení sa podľa neho dá realizovať aj na vodných tokoch. Návrhu systémových opatrení a prístupov pre zníženie povodňových rizík sa venoval aj nedáv-

ny okrúhly stôl zainteresovaných strán, ktorého hosťiteľom bol ZMOS. Za dôležité považujú zástupcovia samospráv napríklad zavedenie zálohových platieb na úhradu nákladov obcí na zabezpečovacie a záchranné práce.

Hlavnou príčinou nedávnych povodní na Slovensku bol mimoriadne nepriaznivý vývoj meteorologickej a hydrologickej situácie.

Napriek tomu sa však na viacerých záplavách a vzniku povodňových škôd nemalou mierou podieľala ľudská činnosť alebo, naopak, nečinnosť. Sem možno zaradiť napríklad zanedbanie údržby a čistenia priekop a odvodňovacích kanálov, ale mnohokrát aj ich likvidácia pre výstavbu. **TA**

Obce chcú súrne od štátu 141 miliónov

Dopady hospodárskej krízy spolu s ničivými povodňami vo viacerých oblastiach Slovenska spôsobili veľmi zlú finančnú situáciu všetkých miest a obcí v krajine. Samospráva preto žiada od Ministerstva financií SR mimoriadnu pomoc v celkovej sume 141 miliónov eur. Ide o hodnotu, o ktorú mestá a obce zatiaľ vybrali na daniach menej ako v minulom roku a ktorá predstavuje vyše 12-percentné zníženie oproti roku 2009. Z toho 88 mil. EUR predstavuje zníženie výnosu dane z príjmov fyzických osôb a 53 mil. EUR žiadajú na zmiernenie dopadov hospodárskej krízy. **TA**

Žiadosť o pomoc od EÚ

Slovensko v júli oficiálne požiadalo o podporu z Fondu solidarity Európskej únie pre oblasti zasiahnuté povodňami. Podľa podmienok EÚ môže krajina žiadať o pomoc z fondu, ak škody presiahnu 0,6 % hrubého národného dôchodku. Pre Slovensko je to 378,21 mil. EUR. Odhadnuté škody, ktoré zapríčinili záplavy v máji a júni v SR, presiahli túto hranicu. Počas hodnotiaceho obdobia experti EÚ posúdia oprávnenosť žiadosti. Po vypracovaní ich správy Európska komisia predloží návrh na poskytnutie finančných prostriedkov, ktorý musia odsúhlasiť členské štáty a Európsky parlament. **TA**

Workshop o povodniach

V Bratislave sa v júli uskutočnil workshop Slovenského vodohospodárskeho podniku (SVP), š. p., na tému „Povodne – ako ich zvládať a eliminovať“. Generálny riaditeľ štátneho podniku Vodohospodárska výstavba, š. p., Marián Hvizdoš na ňom o. i. upozornil na potrebu viac zlepšiť schopnosť rizikových území zadržiavať spadnuté zrážky. „Skonštatovali sme, že nejde len o to postaviť vodné diela, ktoré zadržiavajú vodu, regulovať a robiť hrázde, aby sme vodu usmernili tak, aby nevytekala. V prvom rade musíme pracovať s terénom – s lesom, s poľom, s územím, ktoré má svoju retenčnú schopnosť,“ povedal. Terén je podľa neho schopný zadržať do 70 mm zrážok; pri extrémnych zrážkach však žiadne terénne, lesnicke či pôdohospodárske opatrenia nezabezpečia, aby voda ostala v danom priestore a nadmerne neodtekala. „V takomto prípade to treba skombinovať s vodnými dielami,“ upozornil.

Jednou z príčin zvýšeného povodňového rizika na východnom Slovensku je podľa generálneho riaditeľa SVP Štefana Borušoviča aj vejárovitý tvar povodia tokov. „K ďalším príčinám patrí aj veľmi vysoké percento územia mierne alebo silne náchylného na svahové pohyby, výrazný prechod z horských oblastí do nížin a relatívne veľké územie s veľmi malým sklonom,“ uviedol.

Upozornil, že SVP mal medzi rokmi 2003 až 2010 dostať na boj proti povodňam 600 miliónov eur, namiesto toho však dostal iba 150 miliónov eur. Z toho dôvodu potom nebol schopný zrealizovať investície, ktoré by chránili severné územia v povodí riek Morava, Bodva a Ondava pred povodňami.

Marián Hvizdoš

Zaujímavý, hoci nie optimistický pohľad priniesla tajomníčka Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) Oľga Majerčáková. Enormné zrážky, ktoré zasiahli SR v máji a júni, zaraďuje do série tých zrážkových období, ktoré spôsobili vyliatie rieky Moravy v roku 1997, Vltavy v roku 2002, ako aj povodne na západnej Ukrajine a v južnom Poľsku v tomto desaťročí. „Keby sme boli Rakúsko-Uhorsko, tak vlastne každé dva – tri roky má štát takúto povodeň,“ povedala na stretnutí s novinármi. Meteorológovia sú pritom pri predpovedaní podobných dlhých zrážkových vln bezmocní, pretože dokážu reálne predpovedať počasie len na asi 10 dní vopred. „Ostatné predpovede sú z oblasti štatistik,“ konštatovala O. Majerčáková.

Na reprezentatívnom workshope sa zúčastnili aj zástupcovia Združenia miest a obcí Slovenska, Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR a ďalších organizácií. **JF/TA**

Sebaenergetizácia pomáha v práci i v osobnom živote

Nezabúdajme na pozitívne myslenie, inšpiráciu prírodou a voľný čas na záľuby

Každý človek – zamestnanec i podnikateľ – je občas poriadne unavený z pracovných výkonov a (logicky) hľadá cesty, ako si „dobiť baterky“.

O krom dovolenky existuje aj mnoho ďalších spôsobov, ako postupovať prakticky v sebaenergetizácii. Podľa odbornej literatúry je minimálne 50 spôsobov, ako čo najlepšie doplniť vlastnú energiu na obnovu síl. Zameriavajú sa najmä na športovanie, pitno-stravovací režim, relaxačno-metidačné techniky atď.

Pod pojmom „energetizácia človeka“ možno rozumieť súbor praktík, postupov, procedúr a techník, ktoré majú za cieľ, ako čo najlepšie skoncentrovať v človeku jeho energiu – alebo, ľudovo povedané, ako mu čo najrýchlejšie doplniť duševné i fyzické sily. Ide o potrebu doplnenia „paliva“ – podobne ako napríklad v aute. Aj keď je motor akokoľvek kvalitný, bez prítomnosti pohonných látok v nádrži nemôže fungovať.

Vytváranie energie

Tvorba vlastnej energie súvisí najmä s dostatkom spánku, s kvalitnou stravou, dobrým pitným režimom, správnym dýchaním, športom (endorfíny šťastia + trénované telo), s turistickými pobytmi v prírode a s príjmom slnečnej energie, ako aj

Ak neplytváte silami na konflikty, zostane vám ich viac na konštruktívne aktivity.

so smiechom, optimizmom a dobrou náladou, pocitmi šťastia a radosti, vnútornou pohodou a pokojom. Jedna vec je vedieť energiu získať (naakumulovať), ale niekedy je úplne iná vec vedieť s ňou aj dobre hospodáriť, neplytvať ňou a zbytočne ju nestrácať.

Zrozumiteľnou definíciou pojmu energetizácia človeka je trojjedinný princíp: Dobre hospodá-

ríť s vlastnou energiou, šetriť s ňou a vedieť ju účelne doplniť.

Míňať podľa priorít

1. Hospodárite dobre s vlastnou energiou. Všimajte si najmä, či ju vydávate na podstatné záležitosti, či ju vydávate na pozitívne alebo na negatívne veci. Ak vlastné sily využívate podľa zásady dobrého hospodára a zdravého sedliackeho rozumu, t. j. nemrháte s nimi, máte ich potom viac, ako keď ich rovnako intenzívne vynakladáte i na veci nepodstatné – napr. na hádky, konflikty, konfrontáciu na úkor kon-

Dynamika progresu človeka je evolučne úzko spätá s prírodou. Môžeme z nej aj ďalej čerpať jednoduché životné poučenia.

štruktivnosti a koordinácie. Treba v každej chvíli zvažovať priority – denné, týždenné, mesačné – a teda čomu, kedy a ako venovať intenzívne úsilie hneď, čomu neskôr a čomu vôbec nie.

2. Šetriť s vlastnou energiou. Kapacita každého z nás je obmedzená, a preto si treba sily rozumne rozložiť. Praktický je príklad maratónca, ktorý, ak si nevie dobre rozložiť sily, nikdy nedokáže zabehnúť náročnú 42-kilometrovú trať nielen v požadovanom čase, ale vôbec.

3. Dopĺňajte energiu vhodným spôsobom. Každý z nás potrebuje občas dobiť baterku, ale každému zvyčajne vyhovuje iný spôsob a forma. Jeden športuje, druhý radšej medituje, tretí hráva šachy, ďalší si oddýchne pri práci v záhradke, iný pri pozeraní televízie atď.

Ázijské školy a príroda

V školách na Slovensku akútne chýba nielen viac hodín telesnej výchovy, ale najmä učebný

predmet, ktorý by zvýraznil symbiózu a potrebu spätosti človeka s prírodou, z lona ktorej vyšiel. Európska kultúra v danom smere príliš zaostáva za skvelou školou z Ázie, kde dýchacie techniky, tantry, jogové cvičenia a rôzne iné techniky a praktiky (napr. feng-šuej) učia ľudí pri oveľa menšom príjme energie z potravín a tekutín v porovnaní s nami byť aktívnejšími, akčnejšími, výkonnejšími a zdravšími. Napríklad Číňania a Japonci sú aj preto takí úspešní v dlhovekosti, výkonnosti jednotlivcov i v prosperite spoločnosti, lebo zodpovednejšie využívajú dary prírody. Lepšie s nimi hospodária a v živote využívajú oveľa viac dychových, meditačných a dynamickoevolučných techník a postupov odpozorovaných z prírody.

Energiu treba vedieť nielen získať, ale s ňou aj dobre hospodáriť a zbytočne ju nestrácať.

Pragmatické rady na rozvoj síl človeka treba vidieť v oblasti inšpirácie z prírody. Ide o to, nielen myslieť ekologicky (šetriť prírodné zdroje), ale všimáť si aj organizáciu a spôsob života niektorých živých tvorov mimo ľudského sveta – z fauny a flóry. Inšpiračné príklady ponúkajú napríklad divé husi, mravce alebo delfíny svojím systémovým prístupom ku kolektívnej spolupráci.

Pohoda a sebazdokonaľovanie

Často cítíme, že sme unavení viac psychicky ako fyzicky – napríklad z rôznych negatívnych javov a nespravodlivostí života. K úspešnej energetizácii však neodlučiteľne patrí aj kladný postoj k životu, pestovanie záľub (hobby), získavanie užitočných a správnych informácií (vzdelávanie k zdravému spôsobu života), úsmev, schopnosť vedieť dobre rozlíšiť, nad čím sa trápiť a nad čím nie. Rovnako sem patrí aj rozumný názor na hodnoty a životné priority, ako aj spoľahliví priatelia. Pri ceste za lepšou sebaenergetizáciou je dôležité snažiť sa o sebazdokonaľenie. Na túto tému je dostupná už bohatá literatúra, a to nielen od zahraničných, ale aj od domácich majstrov tejto disciplíny.

Emil Burák

Úradníci Kalifornie testovali elektromobily

Spoločnosť Mitsubishi Motors plánuje uvedenie svojho elektromobilu i-MiEV na trh v USA v roku 2011. Za účelom fleetového testovania zapožičia štátu Kalifornia (USA) dva elektromobily novej generácie Mitsubishi i-MiEV s nulovými emisiami CO₂. Vzhľadom na skutočnosť, že kľúčové legislatívne výbory štátu Kalifornia chcú definovať riešenia v oblasti rozvoja infraštruktúry pre elektromobily, boli autička k dispozícii zákonodarcom a predstaviteľom verejnej správy počas celého leta. Ti sa oboznámili s nuansami riadenia vozidla na elektrický pohon, ako aj dobíjaním jeho batérií. Elektromobil i-MiEV z dielne Mitsubishi Motors bol jej predstaviteľmi oficiálne predstavený guvernérovi Kalifornie Arnoldovi Schwarzeneggerovi, ktorý si vozidlo osobne vyskúšal.

A. Schwarzenegger vo vozidle i-MiEV

Model i-MiEV s účelovým dizajnom a pohonom na batérie disponuje plnohodnotným miestom na sedenie pre štyroch dospelých pasažierov, pričom dobíjaný môže byť z klasickej elektrickej zásuvky. **MS**

Návod k vozidlu v mobile

Rozšírený návod k vozidlu s obrazovými a video informáciami vo vysokom rozlíšení pre inteligentné mobilné telefóny – to je len jedna z mnohých funkcií novej aplikácie, ktorú ako prvá zavádza automobilka Chrysler.

Návod obsahuje tiež plány údržby, informácie o servise, záruke a nonstop cestnej asistenčnej službe, ale aj internetové odkazy na predaj náhradných dielov a príslušenstva či sociálne internetové siete. Návod s aplikáciou pre mobilné telefóny dostanú ako prví používatelia novej generácie modelu Jeep® Grand Cherokee 2011 a následne i ďalšie novovyrobené vozidlá značiek Chrysler, Dodge, Fiat, Jeep a Ram Truck.

Mobilový návod bude určený najskôr pre telefóny iPhone, neskôr i pre telefóny BlackBerry a zariadenia s operačným systémom Android sa bude poskytovať bezplatne ako súčasť základnej výbavy, zatiaľ však iba pre vozidlá dodávané na americkom trhu. **TA**

Mercedes M Grand Edition

Veľkolepá trieda M

Mercedesy triedy M s označením Grand Edition vstupujú do modelového roka 2011 s mnohými atraktívnymi detailmi a zaujímavou výbavou, ktorá robí toto SUV ešte žiadanejšim.

Zvonku sa dá trieda M Grand Edition spoznať okrem iného podľa diskov z ľahkej zliatiny s priemerom 19 palcov a pneumatikami s rozmerom 255/50 R19, termoizolačnými sklami tónovanými v modrej farbe na celom vozidle, tmavým pozadím hlavných svetelometov s technológiou LED pre denné osvetlenie.

Hliníkové pozdĺžne strešné nosiče a rozsiah-

la chrómová výbava s maskou chladiča AMG, ochranou spodku vozidla vpredú a vzadu dopĺňajú nadštandardnú výbavu. Súčasťou dodávky je aj asistent parkovania a metalizovaný lak. V ponuke je bohatý výber výkonných benzínových motorov ML 350 4MATIC, ML 500 4MATIC a ML 63 AMG 4MATIC a dieselových ML 300 CDI 4MATIC BlueEFFICIENCY, ML 350 CDI 4MATIC, ML 350 BlueTEC 4MATIC a ML 450 CDI 4MATIC, s ktorými toto prémiové SUV zvládá aj najnáročnejší terén.

VN

Nissan predstavil technológie úspory paliva

Spoločnosť Nissan Motor Co., Ltd., predstavila súbor vyspelých technológií na úsporu paliva, ktoré budú využité v nových modeloch uvádzaných na trh v tomto a budúcom roku. Tieto technológie sú výsledkom výskumu a vývoja firmy v rámci Zeleného programu Nissan 2010 – strednodobého ekologického akčného plánu spoločnosti.

Nissan pracuje o. i. na konceptoch ZERO EMISSION (nulové emisie) a PURE DRIVE (čistá

jazda). Výsledkom vývoja je celý rad technológií – napr. vylepšená prevodovka s plynule meniteľným prevodom (CVT), systém štart-stop alebo čistý vznetový motor (Clean Diesel) – ktoré prispievajú k dosiahnutiu čo najnižšej spotreby paliva a tvorby emisií CO₂. Uvedené technológie sa budú dodávať najmä v modeloch Micra (prevodovka XTRONIC CVT), X-Trail (Clean Diesel) a Juke (vstrekovače s technológiou plynulého časovania ventilov CVTC). **JF**

Nový SEAT kombi Ibiza

Počas dovolenkového obdobia sa dostalo na slovenský trh malé španielske kombi s označením ST, v rámci modelového radu SEAT Ibiza. Poteší svojím moderným dizajnom, primeraným užitočným zaťažením 515 kilogramov, pričom brzdený prives môže mať hmotnosť do 1 200 kilogramov. Predná časť vozidla a interiér zaznamenali len malé zmeny, na predĺženej zadnej časti dominujú pomerne veľké tvarované dvere, ktoré umožňujú pohodlnejšie nastupovanie. Piate dvere s nízkou nakladacou hranou ponúkajú dobrý prístup k batožinovému priestoru, ktorý má v základnom usporiadaní 430 litrov. Po sklopení zadných sedadiel je maximálny objem 1 164 litrov. Podvozok je prevzatý z hatchbacku aj so športovými jazdnými vlastnosťami, dobrou

SEAT Ibiza ST

stabilitou a citlivým riadením. Benzinovú motorizáciu tvoria agregáty 1,2i s výkonom 51 kW, 1,4i so 63 kW a 1,2 TSI so 77 kW. Naftovú ponuku zastupuje moderný motor so vstrekovaním common-rail s objemom 1,6 TDI CR so 77 kW, čo predstavuje 105 koní. Manuálna prevodovka je pri všetkých motoroch len s piatimi stupňami. Aké uplatnenie a obľubu si získa Ibiza ST, ukáže najbližší čas, mnohé však naznačuje konečná predajná cena 11-tisíc eur pri najslabšej verzii. **LM**

Druhá generácia ekologických vozidiel Škoda

Dva roky od uvedenia vozidla Fabia GreenLine prišla najväčšia česká automobilka s druhou generáciou svojich ekologických vozidiel, v ktorých prináša predovšetkým technické zmeny.

Medzi najvýznamnejšie patrí nový motor so systémom vysokotlakového priameho vstrekovania common-rail 1,2 TDI CR DPF/55 kW, systém Start-Stop, rekuperácia brzdovej energie alebo odporúčanie zaradenia rýchlostného stupňa na displeji Maxi DOT. Agregát ponúka spotrebu 3,4 l/100 km a emisie CO₂ len 89 g/km pre model Fabia Combi GreenLine II.

V druhej polovici roka 2010 sa dostali k prvým zákazníkom na Slovensku aj dva modely Fabia RS a Fabia Combi RS poháňané štvorvalcovým

Fabia Combi GreenLine II

benzínovým motorom s dvojitým preplňovaním s objemom 1,4 l (132 kW/180 k), so spotrebou 6,2 l/100 km. **VN**

Komfortný Renault Trafic

Nový Renault Trafic

Renaultom Trafic pokračuje francúzska automobilka v obnove modelovej ponuky svojich úžitkových vozidiel. Nové auto je pohodlnejšie a má viacero prvkov výbavy, ktoré pochádzajú z osobných automobilov.

Kompletnou renováciou prešla palubná doska,

má veľa funkčných odkladacích priestorov, štit prístrojovej dosky sa presunul o niečo nižšie, aby sa zlepšil výhľad z vozidla a čitateľnosť prístrojov. Tomu sa prispôbilo aj rozmiestnenie svetelných zdrojov. Ku komfortu posádky patrí automatická klimatizácia, navigácia Carminat TomTom®, rádiá s CD a MP3 s oddelenou obrazovkou, možnosť pripojenia prenosných hudobných prístrojov a mobilných telefónov cez Bluetooth. Do výbavy sa dostal aj tempomat a obmedzovač rýchlosti s ovládacími prvkami na volante.

Vznikla aj špeciálna limitovaná séria Black Edition, ktorá má exkluzívny vzhľad a je určená na prevoz VIP klientov, prípadne ako kyvadlová doprava pre významných hostí. **LM**

Najlepší motor roka 2010 – FIAT 1,4 T MultiAir

Motor 1.4 T MultiAir z dielne Fiat Powertrain Technologies získal prestížne ocenenie Najlepší nový motor roka (Best New Engine of the Year), ktoré udeľuje medzinárodná porota, zložená z motoristických žurnalistov a odborníkov z 35 krajín.

Podstatou pokrokového preplňovaného agregátu s rozvodom MultiAir je zariadenie, pomocou ktorého sa upravuje dĺžka a čas otvorenia ventilu v závislosti od aktuálnych požiadaviek. Prínosom oproti rovnakému motoru, ktorý nevyužíva technológiu MultiAir, je nárast výkonu o 10 %, krútiaceho momentu o 15 % a zníženie spotreby až o 10 %. Adekvátne teda klesne aj produkcia emisií CO₂ o 10 %, pevných častíc o 40 % a NOx o neuveriteľných 60 %.

Táto patentovaná technológia bude implementovaná aj do ďalších pohonných jednotiek. V súčasnosti je MultiAir dostupný pre modely Fiat Punto Evo, Alfa Romeo MiTo a aktuálne aj Alfa Romeo Giulietta.

Najbližšie, na jeseň tohto roka, by mal mať premiéru nový dvojcylindrový MultiAir turbo s výkonom 77 kW (105 k), zo závodu v Poľsku. **LM**

Návrat Fiatu Panda do Talianska

Talianska automobilka Fiat oznámila, že presunie výrobu nového modelu Panda z poľského závodu Tychy do fabriky Pomigliano pri Neapole. Ide o súčasť veľkého reštrukturalizačného plánu a zájmu talianskej vlády sústrediť výrobu späť do Talianska.

Fiat Panda

Populárny model tak navždy opúšťa obráť vodu v Poľsku, kde od roku 2003 vyrobili viac ako 1,5 milióna týchto vozidiel. Nové pracovné miesta v Taliansku však nie sú zadarmo. Investície do rozšírenia výroby v závode Pomigliano pri Neapole pohltila 700 miliónov eur, Fiat sa však stretáva s nedoriešeným sporom s odborovou organizáciou FIOM. Rokovania viaznu na pružnejších pracovných podmienkach. Tie by mali byť podobné tým, za akých pracujú Poliaci. Výroba odštartuje v 2. polroku 2011 a produkciu v Pomigliano by mala zvýšiť z minuloročného objemu 30 000 na 300 000 áut. **JF**

Garmin zūmo 220, navigácia pre motokárov

Spoločnosť Garmin predstavila najnovšie navigačné zariadenie zūmo 220 pre motocyklistov, ktoré v sebe kombinuje hlasovú navigáciu, asistenta jazdných pruhov, Bluetooth a ďalšie funkcie.

Dotykový 3,5-palcový displej je vodotesný, nárazu vzdorný a ľahko čitateľný. Zūmo 220 zobrazuje rýchlostné limity na väčšine hlavných ciest a cez zabudovaný reproduktor alebo Bluetooth súpravu do helmy interpretuje navigačné povely. Je vybavený najnovšou mapou Európy s tisíckami bodov záujmu, ako sú napríklad čerpacie stanice, reštaurácie, hotely, nemocnice a iné miesta. Súčasťou je funkcia Hot Fix, ktorá automaticky prepočíta a uloží informácie o satelitoch a použije ich na čo najrýchlejšie pripojenie GPS zariadenia k nim. Značka Garmin sa vďaka svojej kvalite a spoľahlivosti udomácnila nielen v automobilovom, námornom, leteckom priemysle, ale aj v turistike. **VN**

Elektromobily sa budú dobíjať aj na parkoviskách

Spoločnosť Schneider Electric, svetový líder v sektore energetického manažmentu, a Parkeon, špecialista v oblasti parkovania a transportu, sa dohodli na spolupráci v oblasti vývoja napájacích systémov pre elektromobily. Výsledkom spolupráce majú byť unikátne riešenia pre parkovacie systémy, umožňujúce napájanie elektromobilov priamo na ulici či na parkovisku. Prvé výsledky pre majiteľov elektromobilov a prevádzkovateľov parkovísk a napájacej infraštruktúry v európskych a severoamerických mestách sa očakávajú už v roku 2011. Schneider Electric sa angažuje v podpore elektromobilov aj na Slovensku, a to podporou študentov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a ich Green Teamu, ktorý postavil svoju „elektrickú formulu“. Počas leta študenti toto vozidlo postupne predstavujú na súťažiach v Nemecku a v Taliansku. VN

MAN pociťuje rast dopytu

Výrobca nákladných áut a motorov, nemecký koncern MAN, zaznamenal v druhom štvrťroku medziročný rast výnosov o 16 % na 3,6 miliardy eur. Dosiahol prevádzkový zisk 276 miliónov eur, čo bolo medziročne viac takmer o 100 %. Šéf koncernu Georg Pachta-Reyhofen v liste akcionárom uviedol, že rastová tendencia na trhu od začiatku roku výrazne zosilnela. K rekordným výsledkom predchádzajúcich rokov je však ešte ďaleko.

Mníchovskej firme sa priaznivo vyvíjajú aj objednávky. V uplynulom štvrťroku ich dostala za 3,7 miliardy eur, čo je o 6 % vyššie ako v prvej štvrtine roka. V porovnaní s rovnakým štvrťrokom vlaňajška je suma vyššia o 64 %. Spoločnosť predpokladá, že by mohla dosiahnuť celkový ročný rast tržieb 10 %. TA

Nižší pokles odbytu áut

Počet registrácií nových osobných a malých nákladných automobilov do 3,5 tony v SR v júni tohto roku oproti júnu 2009 klesol o 41,33 %. Pokračoval tak očakávaný nižší prírastok nových vozidiel oproti roku 2009, keď odbyt stimulovalo šrotovné. Prítom sa však pokles stále zmiernuje, keďže v máji dosahoval 43,73 % a v apríli až 51,75 %. Informoval o tom ZAP SR. TA

Peugeot 508 pre náročných

Model 508 je novým tromfom Peugeotu v segmente veľkých osobných automobilov a zároveň ďalším krokom v medzinárodnej ofenzive tejto značky: bude sa najskôr vyrábať vo Francúzsku pre európsky trh a potom v Číne pre obrovský ázijský trh.

Peugeot 508 kombinuje kvalitu podfarbenú emóciami s technológiami novej generácie

– e-HDi a HYbrid4. Vyznačuje sa čistotou línií, dynamikou a statusovým akcentom. Chce osloviť cieľovú skupinu, ktorej je vlastná dynamika, zodpovednosť a náročnosť. Model sa bude vyrábať v dvoch verziách karosérie – sedan a SW. Oba sa predstavia verejnosti v októbri na Autosalóne v Paríži, dodávať sa budú (v Európe) začiatkom budúceho roka. VN

Eskimácky vlk Amarok prichádza do Európy

Nový pick-up Volkswagen Amarok, ktorý sa vyrába v Argentíne hlavne pre americký trh, sa na jeseň začne predávať aj v Európe; u nemeckých predajcov sa objaví už v septembri. S touto novinkou VW vstúpil do nového segmentu – stredne veľkých („jednotonových“) pick-upov – ktorému dnes dominujú japonskí výrobcovia. Začiatkom leta predstavili Amarok spolu s novým modelom VW Cross Polo novinárom

z viacerých európskych krajín v Bratislave. Auto začnú predávať najskôr vo verzii štvordverového päťsedadlového „double cabu“ s dĺžkou 5,25 m. Kratšia dvojmiestna kabína príde na rad v budúcom roku. Ceny sa budú začínať na 26 200 eurách za model v základnej výbave s pohonom 4x2 a motorom TDI PD (122 koní). Za model 4x4 v základnej špecifikácii zaplatí zákazník 28 100 eur za verziu TDI PD alebo 30 800 eur za TDI so systémom Common rail (163 koní). K dispozícii budú aj vyššie verzie Trend a Highline.

Typové označenie Amarok pochádza z jazyka Inuitov, ktorí žijú v severnej Kanade a Grónsku, a znamená vlk. Inuiti považujú vlka za kráľa divočiny pre jeho atletické telo, vytrvalosť a dravosť. Zároveň toto slovo v španielčine a portugalčine (ktorými sa hovorí v Južnej Amerike) znamená „milujúci kamene“. JF

Audi A1 a jeho prekvapenia

Najnovší a zároveň najmenší model s označením A1 už uviedla automobilka z Ingolstadtu aj na slovenský trh. Podľa výrobcu toto auto komprimuje všetky vlastnosti charakteristické pre značku na dĺžke menšej ako štyri metre. Ide o „dizajn s výrazným charakterom, nekompromisnú kvalitu a inovatívne technológie“.

Vozidlo je určené najmä mladým mestským zákazníkom. Výkony dvoch naftových jednotiek TDI a dvoch benzínových motorov TFSI sa pohybujú v rozpätí od 63 kW (86 k) do 90 kW (122 k). Všetky sú štvorvalcové a koncipované podľa princípu downsizingu – objem nahrádzajú prepíňaním pomocou turbokompresora a priamym vstrekaním paliva. Hodnoty spotreby sú prekvapujúce: normovaný priemer je medzi 3,8 a 5,4 litra na 100 km. Motor 1,6 TDI s výkonom

66 kW (90 k) v kombinácii s manuálnou prevodkou vypúšťa do ovzdušia iba 99 gramov CO₂ na kilometer. Motory sú vybavené systémom na rekuperáciu energie pri spomaľovaní spriahnutým so systémom Start-Stop. Aj pri tejto úspornosti je A1 podľa automobilky najšportovejší automobil vo svojom segmente. JF

Počiatok LC: za skupinu Dachser Michael Schilling, Engelbert Liegl a Roman Stoličný (s prilbami); zástupca starostu Lozorna Vladimír Bečár

Dachser buduje nadnárodné LC v Lozorne

Poskytovateľ medzinárodných logistických služieb, spoločnosť Dachser, investuje do výstavby nového logistického centra v Lozorne, ktoré prevezme úlohu jedného z jeho troch hlavných európskych stredísk, tzv. Eurohubov.

Oficiálny prvý výkop sa uskutočnil 17. augusta, dokončenie je plánované na prvý štvrtrok 2011. Suma investícií bude predstavovať približne 11 miliónov eur. Nové LC vznikne na pozemku s rozlohou 64 000 m². Dachser tu zriadi prekládkovú halu pre priemyselné tovary s plochou 3 400 m², vznikne tu aj administratívna budova. V druhej etape výstavby pribudne sklad pre

13 500 paliet. Bratislava hrá už dnes v sieti spoločnosti Dachser významnú úlohu. „Ako jeden z troch Eurohubov má Bratislava rozhodujúci význam pri distribúcii tovarov v rámci Európy,“ hovorí Michael Schilling, manažér spoločnosti pre oblasť European Network Management & Logistics Systems. „Tomu zodpovedá aj rozširovanie tejto pobočky s cieľom zabezpečiť potreby trhu aj v budúcnosti.“ Od začiatku roku 2010 spája Eurohub Bratislava celkovo dvanásť krajín strednej a južnej Európy – od Poľska po Taliansko a Bulharsko. Dachser pôsobí v SR od roku 2004.

LS/JF

Diaľničný privádzač pri Senci

Mostný privádzač na diaľnicu D1 z mesta Senec a neďalekej logistickej zóny zrekonštruovali a koncom júla odovzdali do používania. K rekonštrukcii pristúpil Bratislavský samosprávny kraj, ktorý je správcom celej mimoriadne frekventovanej cesty medzi Sencom a Pezinkom, z dôvodu značnej opotrebovanosti v úseku nadjazdu nad diaľnicou.

Náklady na nový asfaltový povrch a vodorovné dopravné značenie boli 145 000 eur, pričom sa podarilo ušetriť až 20 % pôvodne odhado-

vaných nákladov. „Som veľmi hrdý aj na to, že sa pozemné dopravné značenie podarilo urobiť tak, že svojim spôsobom núti šoférov, aby v tomto úseku znížili rýchlosť,“ povedal predseda BSK Pavol Frešo. „Je to praktický postup, ako za relatívne malé sumy môžeme ovplyvniť nehodovosť, a tak chrániť zdravie a životy občanov,“ dodal. Spokojnosť vyslovil aj primátor Senca Karol Kvál, ktorý zdôraznil, že ide aj o príspevok k bezpečnosti stoviek tisíc návštevníkov Seneckých jazier.

TA

Obrázky na dvojstrane: TASR a firemné zdroje

Lepší polročný výsledok ZSSK Cargo

Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s., vykázala v 1. polroku 2010 kladný prevádzkový hospodársky výsledok (EBITDA) v hodnote 0,3 mil. EUR napriek plánovanej strate vo výške 12 mil. EUR (v prvom polroku 2009 zaznamenala prevádzkovú stratu 19,4 mil. EUR). Celkový hospodársky výsledok spoločnosti za prvý polrok 2010 predstavuje stratu vo výške 36,3 mil. EUR (v 1. polroku 2009 bola strata vo výške 52,5 mil. EUR). Postupný nárast pozitívneho prevádzkového hospodárskeho výsledku signalizuje podľa spoločnosti smerovanie k budúcemu vyrovnanému hospodárstvu a k finančnej stabilizácii spoločnosti.

V 1. polroku 2010 spoločnosť prepravila 19,2 milióna ton tovaru, čo predstavovalo medziročný nárast približne o 3,9 mil. t (o 25,5 %). Preprava tovarov však stále nedosiahla úroveň predkrízového 1. polroku 2008, v ktorom bolo prepravených 23,6 mil. t. ZSSK Cargo z pohľadu prepravného výkonu (v čistých tonových kilometroch) dosiahla podiel na železničnom prepravnom trhu v SR cca 97 % a z pohľadu prepraveného množstva tovaru v tonách cca 93,5 %.

Minister dopravy Ján Figel' odvolal v júli z funkcií predsedu predstavenstva ZSSK Cargo Mateja Augustína a člena predstavenstva Jozefa Pavúka.

MS/TA

Zahraniční kamionisti a naše mýto

Zahraniční dopravcovia sa na zaplatenom mýtnom na Slovensku podieľajú takmer 43 %. Počas prvých 6 mesiacov prevádzky mýta sa podľa spoločnosti SkyToll na cestách v SR vybralo vyše 63,5 milióna eur. Do systému sa zaregistrovalo asi 182 000 vozidiel, z toho 65 % zahraničných.

V júni vykonali príslušníci mýtnej polície a mýtni úradníci SkyToll 5 kontrolných akcií pod názvom Lievik, počas ktorých skontrolovali 1 083 vozidiel. Porušenie predpisov zistili v menej ako 1 % prípadov.

Podľa ministra vnútra Daniela Lipšica by sa pokuty pre autodopravcov pri porušení mýtného poriadku mohli diferencovať – v prípade neúmyselného porušenia by sa postih znížil, pri vedomom porušení pravidiel zasa zvýšil. Pokuta, ktorú dostane kamionista na mieste, dosahuje momentálne takmer 1 700 eur.

TA

Outsourcing logistiky si žiada dobre vyladiť vzťahy

Potenciál ekonomických prínosov môže byť väčší, ako sa zdá

Koncept Performance-Based Outsourcing (PBO) môže maximalizovať efekty dodávateľskej logistiky.

Výrobcovia a retailoví predajcovia outsourcujú svoje logistické operácie u dodávateľov „logistiky tretej strany“ (3PL) už viac ako dve desaťročia. Ale v mnohých prípadoch, po tom ako je fáza „medových týždňov“ za nimi a nízko visiace ovocie pozbierané, sa logisti a ich zákazníci dostávajú do slepej uličky – nevedia dosiahnuť vyššiu úroveň pridanej hodnoty.

Prekážky spoločného rastu

Existuje mnoho dôvodov, prečo sa vzťahom logistik – zákazník nepodarí dosiahnuť maximum ich potenciálu. Patria k nim tieto:

- Spoločnosti chcú, aby ich poskytovatelia logistických služieb boli proaktívnejší a kreatívnejší, ale pritom často diktujú každý detail toho, ako by mala 3PL fungovať.
- Mnoho zmlúv je „večne zelených a navždy“, ale pritom obsahujú klauzulu 30-dňovej výpovednej lehoty.
- Logistický dodávateľ a zákazník pristupujú k outsourcingovým vzťahom z rôznych perspektív. Dodávateľia chcú byť všeobecne považovaní za strategických partnerov, zatiaľ čo veľa zákazníkov, najmä ich oddelenia pre obstarávanie, vnímajú logistických partnerov len ako predajcov. Táto disproporcija často vytvára v ich vzťahoch trenie.

Ako teda môžu logistickí dodávateľia a zákazníci prelomiť tento pat a dostať svoj vzťah na vyššiu úroveň hodnoty a výkonnosti? V mnohých prípadoch je odpoveďou prijatie princípov outsourcingu založeného na výkonoch – performance-based outsourcingu.

PBO – užší a produktívnejší vzťah

Performance-based outsourcing (či „nezrušiteľný outsourcing“, ako ho nazývajú niektorí odborníci) si vyžaduje, aby logisti a ich zákazníci prekročili doterajšie limity ich spolupráce. PBO sa zameriava na výsledky namiesto formálnych transakcií, na ČO namiesto AKO a na

vytváranie dlhodobého win-win partnerstva (t. j. aby získali všetky strany). V praxi to napríklad znamená, že namiesto protokolu o pracovnej činnosti (Statement of Work) vydajú vyhlásenie o cieľoch (Statement of Objectives). To poskytne dodávateľovi služieb väčšiu flexibilitu a priestor pre kreativitu.

PBO v princípe vychádza z teórie hier – odvetvia aplikovanej matematiky, ktorá sa podľa jednej z definícií pokúša „matematicky popísať správanie v strategických situáciách, v ktorých úspech jednotlivca pri tvorbe rozhodnutí závisí od rozhodnutí iných“. Inými slovami, teória hier matematicky dokazuje, že ak v určitých situáciách zúčastnené strany spolupracujú, všetky získajú, ale ak nechcú spolupracovať – t. j. ak pristupujú k situácii ako k hre s nulovým súčtom (čo získa jeden, druhý musí stratiť) – skončia všetci s horším výsledkom alebo so stratou. (Ako je známe, jedným z priekopníkov teórie hier bol aj nositeľ Nobelovej ceny za ekonómiu John Nash, o ktorom nakrútili film Čistá myseľ.) PBO teda nie je iba nejaký empirický koncept, ale je vedecky zakotvený a opiera sa o matematiku.

Hra s odmenou pre všetkých

Hlavný princíp tohto konceptu možno zhrnúť aj vetou: nejde o to, čo získam JA, ale čo získame MY. Občas sa dáva znamienko rovnosti medzi PBO a zákazkami s deľbou zisku (gain-sharing contracts), ale nejde celkom o to isté. Podľa Mikea Ledyarda z Univerzity v Tennessee sa síce dobre štruktúrované kontrakty s deľbou zisku bližia k PBO, ale väčšina týchto kontraktov dobre štruktúrovaných nie je – sú príliš úzko zamerané z hľadiska vecného rozsahu a času platnosti. PBO však možno vo veľkej miere stotožniť so zásadami „lean“ logistiky, pretože jeho kľúčovým prvkom je nájdenie a odstránenie nadbytočného balastu v procesoch, z čoho potom benefitujú obidve strany.

Prechod na PBO je oveľa jednoduchší, ak už existuje vzťah medzi logistickým dodávateľom a zákazníkom, pretože tam už je aj určitá úroveň dôvery a vzájomného prispôsobenia. Správna implementácia performance-based outsourcingu si vyžaduje veľa práce a disciplíny. Ide o mentálny posun, ktorý môže byť pre niektoré logistické firmy a zákazníkov náročný, ale pre tých, ktorí sa na túto cestu dali a uspeli, je odmena vysoká.

ARC/JF

GEFCO: Kombinovaná preprava je ekologická a efektívna

Spoločnosť GEFCO si počas svojho krátkeho pôsobenia na Slovensku vybudovala pozíciu odborníka v riadení dodávateľského reťazca so schopnosťou ponúknuť vysoko kvalitné logistické služby pod jednou strechou.

Jej aktivity sa zameriavajú hlavne na oblasť zabsobovania priemyselných podnikov, zabezpečenia komplexného riešenia logistiky v rámci dodávateľského reťazca a výstupnej logistiky.

Logistika šitá na mieru

GEFCO už viac ako 60 rokov sprevádza svojich zákazníkov pri ich rozvoji, snaží sa vyho-

viesť ich požiadavkám a neustále rozširovať ponuku logistických služieb šitých na mieru. Kombinovaná preprava umožňuje kombináciu dvoch alebo viacerých druhov dopravy (cestná, železničná, riečna a námorná doprava) v rámci jednej dopravnej trasy. Je ohľaduplnejšia k životnému prostrediu, napomáha priemyselným podnikom zefektívniť organizáciu logistiky s cieľom optimalizovať ich náklady a vytvára tak konkurencieschopný dodávateľský reťazec, ktorý je do značnej miery predpokladom ich úspechu.

Príprava na budúce výzvy

Výber najvhodnejšieho spôsobu dopravy je potrebné prispôbiť požiadavkám a potrebám zákazníka vzhľadom na cenu a tranzitný čas, ale aj dostupnosť terminálov samotnej kombinovanej dopravy.

„Kombinácia cestnej a železničnej dopravy v strednej a východnej Európe dostáva zele-

nú predovšetkým vďaka výhodnej geografickej polohe Slovenska, ktoré spája východnú Európu so západnou. Slovensko je dnes napojené na medzinárodné priame linky, ktoré spájajú východ Európy s jej západnou časťou, a slúži ako koridor prieniku do strategických zón, ako je Rusko, Uzbekistan a Kazachstan. Postupne rozbiehame projekty, ktorých cieľom je nahrádzanie existujúcich tokov, realizovaných výhradne po ceste, kombináciou železničnej či riečnej / námornej dopravy spolu so spomínanou cestnou dopravou,“ uvádza Milan Majtán, obchodný a marketingový riaditeľ GEFCO SLOVAKIA.

Logistická prevádzka v Trnave

Dôležitú úlohu v rámci Slovenska zohráva logistická prevádzka v Trnave, ktorá má veľmi výhodnú polohu pre export a import z a do zahraničia. Na ploche vyše 30 000 m² GEFCO ponúka kompletný outsourcing distribučnej logistiky. Táto platforma je súčasťou husto prepojenej siete, ktorú tvorí viac ako 160 uzlov a terminálov v Európe. Viacero zásielok je konsolidovaných do pravidelných liniek a celkové náklady sa tak efektívne prerodujú na viac prepravovaných zásielok.

„Sektor logistiky sa rýchlo vyvíja, preto sa snažíme investovať do inovácií a prinášať našim zákazníkom nové riešenia. Ponuka našej spoločnosti zahŕňa komplexné logistické služby od transportu cez riadenie vratných obalov po logistické činnosti s pridanou hodnotou,“ dodáva na záver Milan Majtán.

ZL

Dubajské superletisko začína

V emiráte Dubaj uviedli koncom júna do prevádzky letisko Al Maktúm (Al Maktoum International Airport – značka DWC). Keď bude v roku 2017 úplne dokončené, stane sa najväčšou vzdušnou križovatkou na svete – malo by ročne obslúžiť 160 miliónov cestujúcich a jeho personál by mal zmanipulovať 12 miliónov ton nákladu. Na porovnanie: na najväčšom nemeckom letisku v súčasnosti, vo Frankfurte nad Mohanom, vlni naložili a vyložili asi 1,8 milióna ton nákladu.

Dovtedy sa však musí postaviť ešte niekoľko terminálov a prístávacích dráh. Začiatok pravidelnej činnosti letiska je relatívne skromný; zatiaľ ho chce využívať 12 nákladných leteckých dopravcov. Experti však považujú

šance emirátu stať sa svetovým logistickým centrom za reálne.

TA

Nákladná preprava Lufthansy silno rastie

Svetové združenie leteckých dopravcov IATA informovalo, že v máji výrazne vzrástla preprava osôb aj nákladu a v júni sa už dostala na predkrižovú úroveň. Stav nákladnej leteckej dopravy je pritom jedným z indikátorov zdravia globálneho obchodu.

Obdobie búrlivého rastu prežíva nákladná divízia nemeckej Lufthansy, lebo v Číne sa zvyšuje záujem o tovary zo sveta a vo svete chcú viac čínskych produktov. Podľa finančného šéfa spoločnosti Stephana Gemkowa za posledných desať rokov nebol ani raz

taký výrazný rast dovozu do Číny a vývozu z nej leteckou dopravou. Záujem o tovary z USA a Európy súvisí s rastom miezd v Číne a s otváraním jej trhu. Dovozy do Číny v júni medziročne vzrástli o 34,1 %, export sa zvýšil o 43,9 % a prebytok zahraničného obchodu bol 20 miliárd USD. IATA vydala prognózu, podľa ktorej letecké spoločnosti ako odvetvie dosiahnu v tomto roku zisk. V strate však zostanú niektoré európske aerolinie, aj vinou islandskej sopky.

TA

Pošta v polroku so ziskom

Hrubý zisk 13,6 milióna eur dosiahla podľa predbežných odhadov Slovenská pošta, a. s., za prvý polrok 2010. Finančný plán pritom počítal so ziskom 3,3 mil. EUR.

Za rovnaké obdobie minulého roka spoločnosť hospodárila so ziskom 3,6 mil. EUR. Hrubé výnosy spoločnosti za prvý polrok 2010 predstavovali 160,7 mil. EUR, čo je medziročne viac asi o 4 %. Podľa dnes už bývalého generálneho riaditeľa SP Libora Chrásta zabrali prijaté ozdravné a úsporné opatrenia a je predpoklad výrazného zisku aj na konci roka. Vyššie výnosy ovplyvnili najmä operácie vo vnútroštátnych a medzinárodných poštových službách a finančné služby – najmä rast zasielania výpisov bánk a poisťovní klientom. **TA**

Rýchlejšie zásielky do USA

TNT a Con-way Freight rozšírili svoje medzikontinentálne spojenie medzi USA a Európou o dve nové letecké brány – medzinárodné letiská v Los Angeles a v Miamí. Doteraz sa mohli ťažšie zásielky (nad 70 kg) doručovať do USA len cez letisko JFK v New Yorku. Nové letecké brány skrátiť tranzitné časy klientom, ktorí posielajú ťažšie zásielky na juhovýchod a juhovýchod USA, až o jeden deň.

TNT spojila svoju európsku sieť so silnou americkou sieťou firmy Con-way Freight v apríli 2009 a odvtedy spoločne rozširujú a zosúladujú služby pre svojich klientov na oboch kontinentoch. TNT má v Európe expresnú sieť so 414 depami v 39 krajinách. Jej najväčšie prekladisko v belgickom Liège spája s letiskom JFK päťkrát do týždňa vlastná nákladná linka s lietadlom Boeing 767 200F. Con-way Freight prevádzkuje vyše 300 servisných centier v Severnej Amerike. **TNT**

ProLogis rozšíri logistický park pri Viedni

Medzinárodný poskytovateľ logistických nehnuteľností ProLogis vybuduje pre svojich zákazníkov v Nemecku a Rakúsku tri nové distribučné budovy na mieru s celkovou plochou 36 100 metrov štvorcových. Jednou z nich bude objekt s plochou 10 700 m² v ProLogis Parku Himberg, ktorý leží asi 15 km južne od Viedne (pri diaľnici S1). Stavba sa začne v septembri, s plánovaným dokončením vo februári 2011. Zmluvu o jej výstavbe podpísal ProLogis s jednou z popredných svetových logistických spoločností. Okrem toho bude postavený distribučný sklad s veľkosťou 16 800 m² v severnom Nemecku a distribučná budova s plochou 8 600 m² v ProLogis Parku Leipzig (Lipsko). Uvedené tri nové build-to-suit projekty spolu predstavujú investíciu prevyšujúcu 31 miliónov dolárov a zhodnotenie pozemkov vo výške takmer 8 miliónov USD. **MD**

GEFCO lean manažment pre optimalizáciu tokov

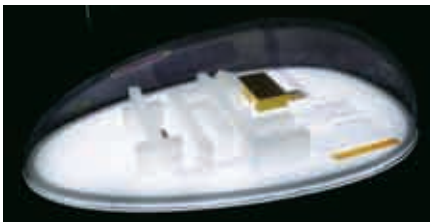
GEFCO Slovakia, poskytovateľ logistických služieb špecializujúci sa na „logistiku pre priemerné podniky“, uviedlo do praxe dlhodobý projekt založený na prístupe lean manažmentu, ktorý má za cieľ optimalizáciu prepravných tokov.

Spoločnosť zabezpečuje pre PSA Peugeot Citroën Slovakia prepravu a logistiku na vstupe (viac ako 100 kamiónov denne), cross-docking a distribučnú prepravu a logistiku hotových vozidiel, ktorých sa v trnavskom závode PSA vyrobí denne asi 850. Jej projekt pomáha zodpovedať otázku: Ako je možné organizovať logistiku na vstupe,

aby bol pokrytý rizikový faktor a aby mal zákazník jasný prehľad o jej organizácii? Vytvorený bol spoločný tím odborníkov, ktorý analyzoval informácie od PSA Slovakia aj GEFCO s cieľom optimalizovať toky s ohľadom na všetky prevádzkové obmedzenia dodávateľov a logistických tokov.

Výsledky preukázali zvýšenie spoľahlivosti prepravy a logistiky na vstupe so súčasným znížením dopravných nákladov. Projekt štandardizovanej prepravy sa stal referenciou a jeho zavedenie sa odporúča aj do ostatných výrobných závodov skupiny PSA. **MM**

DHL prezentuje na EXPO inovatívnu logistiku

Spoločnosť DHL Express predstavuje novinky v oblasti udržateľného rozvoja a zelených riešení v rámci EXPO 2010 v Šanghaji. DHL nadviazala spoluprácu s čínskym pavilónom Urban Planet, v ktorom je predstavená hlavná téma EXPO – „Lepšie mesto, lepší život“.

Skupina Deutsche Post DHL na výstave prezentuje príklady svojich programov na ochranu klímy – produkt DHL GoGreen, dopravné technológie šetrné k životnému prostrediu a nový

koncept pre mestskú logistiku. V rámci špecializovaného strediska Solutions & Innovation a programu GoGreen DHL neustále vyvíja nové riešenia pre logistiku budúcnosti a pre udržanie environmentálnych aspektov na vrchole stupnice dôležitosti pri podnikaní.

Spôsoby, ako dosiahnuť lepšiu a zelenšiu budúcnosť, sa v pavilóne Urban Planet prezentujú v časti „Road of Solutions“. Tam aj DHL predstavuje na desiatich príkladoch svoje koncepty produktov a služieb realizovaných v rámci princípov znižovania emisií CO₂ a efektívneho využívania zdrojov. Jedným z nich je DHL Smart Truck, ktorý vypočíta najefektívnejšiu cestu pre prepravu zásielok. Dopravné zápchy, obchádzky a aktuálne zmeny trás pre vyzdvihnutie objednávky sú optimalizované tak, aby sa znížilo množstvo emisií a záťaž mestskej dopravy. **MJ**

Lepšie doručovanie na súkromné adresy

Spoločnosť Direct Parcel Distribution SK, s. r. o., priniesla na slovenský trh novinku v doručovaní zásielok súkromným osobám. Rieši problém, ktorý vzniká tým, že kuriéri rozvážajú zásielky najmä počas pracovnej doby, keď sa príjemca zväčša nenachádza na svojej domácej adrese. DPD preto vytvorilo viacero praktických nástrojov, ako napríklad SMS avízo deň pred doručením. „V tomto segmente kuriérskych služieb

na Slovensku stále chýbal poskytovateľ, ktorého prepravná sieť by umožňovala bezproblémové doručovanie zásielok na súkromné adresy,“ povedal generálny riaditeľ DPD SK Peter Červeň. „DPD sa rozhodlo priniesť službu, ktorá umožňuje čo najpohodľnejšie spracovanie zásielky pre odosielateľa, ale najmä dáva možnosť ovplyvniť spôsob, miesto a termín doručenia samotným príjemcom.“ **AB**

IBM stavia datacentrum pre Slovak Telekom

Spoločnosť Slovak Telekom začala v auguste s výstavbou najmodernejšieho datacentra na Slovensku. Centrum sa stavia v Bratislave na Račianskej ulici. Pri stavbe novej budovy sa kladie dôraz na bezpečnostné štandardy a princípy GREEN IT, ktoré prinesú výraznú úsporu elektrickej energie na chladenie a napájanie. Podľa Rüdiger J. Schulza, výkonného riaditeľa pre oblasť sietí a informačných technológií Slovak Telekomu, táto investícia potvrdzuje zámer spoločnosti ďalej rásť v oblasti poskytovania špičkových ICT riešení pre zákazníkov na Slovensku.

Realizátorom stavby je spoločnosť IBM Slovensko, ktorá sa stala víťazom tendra a má bohaté medzinárodné skúsenosti s návrhom a prevádzkou špičkových datacentier. Odborníci z IBM pripravili koncept, konštrukčné riešenie a infraštruktúru nového dátového centra. **TA**

Notebook pre moderných umelcov

Moderný fotograf, filmár či hudobník potrebuje pre svoju prácu počítač, či už je amatér alebo profesionál. Sony to vie, a preto uvádza model notebooku VAIO F12, ušitý na mieru práve im. Umelci 21. storočia si prídu na svoje vďaka nezvyčajne veľkému Full HD displeju (42 cm), no najmä tandemu špičkovej grafickej karty GeForce a procesora Intel Core. S množstvom unikátnych funkcií a softvéru sa tak VAIO F12 mení na profes-

onálny ateliér, strižňu či nahrávacie štúdio, ktoré každému ponúkne toľko kreatívneho priestoru, koľko potrebuje. **VN**

Kamera s vymeniteľnými objektívmi

Spoločnosť Sony predstavuje revolučný model NEX-VG10E – prvú Full HD kameru s vymeniteľnými objektívmi. Je to aj prvá kamera Sony s extra veľkým CMOS snímačom

Exmor typu APS HD, ktorý je 19,5-krát väčší ako pri bežných kamerách a umožňuje tvorbu skvelých kinefektív. Nielen pre video nadšencov tak Sony otvára nový svet umeleckých možností obrazu aj zvuku, ktoré bežné videokamery poskytnúť nedokážu. Kamera NEX-VG10E je kompatibilná so škálou vysokokvalitných objektívov. **VN**

Bratislavský Dell pracuje pre Honeywell

Komplexnú podporu klientskych zariadení v oblasti hardvéru, softvéru a poradenstva pre spoločnosť Honeywell bude zabezpečovať Európske obchodné centrum Dell Bratislava. Kontrakt zahŕňa technickú podporu hardvéru a služby v oblasti základných aj špecifických softvérových aplikácií.

Bratislavská centrála Dell bude zodpovedať za technologickú podporu aktivít Honeywellu v krajinách Európy, Afriky a časti Ázie. Služby vytvoria na Slovensku 30 nových pracovných

miest, od pracovníkov základnej operativity cez IT špecialistov až po pracovníkov kontrolingu. **VN**

Asseco Solutions sa stará o registračné pokladnice

Spoločnosť Asseco Solutions pripravila v tomto roku pre svojich zákazníkov, ktorí používajú registračné pokladnice, komplexné a výhodné riešenie. V súlade s novým zákonom o elektronických registračných pokladniciach (ERP) č. 289/2008 Z. z. do konca roku 2010 platí prechodné obdobie, počas ktorého si musia podnikatelia a firmy zabezpečiť nové riešenie. Spoločnosť Asseco Solutions je pripravená na implementáciu nových riešení registračných pokladníc. Nový zákon pre tých, ktorí tieto pokladnice využívajú, znamená čím skôr si realizovať revíziu používaných pokladníc, zistiť presný typ účtenkovej tlačiarne, kontaktovať a objednať nové riešenie s dostatočným časovým predstihom. Spoločnosť vybrala spoľahlivých a overených dodávateľov, podporuje najrozšírenejšie typy tlačiarní na Slovensku, stala sa servisnou organizáciou, má pripravenú obchodnú a servisnú sieť a spoľahlivé produkty. **VN**

Fotoaparát do vrecka

Kamera Samsung U20 je taká malá, že sa vojde nielen do ruky, ale aj do nenápadného vrecka alebo kabelky. Vďaka objektívu naklonenému o 7 stupňov je ruka v prirodzenej polohe a možno tak natočiť veľa okamihov v úplnom pohodlí. Nahrávanie videí vo Full HD je samozrejmosťou, rovnako ako zhotovovanie 10 Mpix snímok. Zážitky z letných radovánok budete môcť okamžite ukázať svojim blízkym. USB konektor na pripojenie je priamo na tele prístroja, takže stačí len pripojiť kameru k počítaču a môžete začať zdieľať! Nabíjanie cez USB vám uľahčí prenos videí na maximum. Pripojenie k Full HD televízoru je možné vďaka integrovanému HDMI konektoru. **VN**

GW108-924

IDC's DOCUMENT & PRINT MANAGEMENT SOLUTIONS 2010

Efektívna kancelárskych a podnikových procesov

5. októbra 2010, Bratislava

Austria Trend Hotel Bratislava, Vysoká 2A

ZDARMA pre koncových užívateľov

- + Riadené tlačové služby (MPS): MPS v kontexte správy IT a outsourcingu, výhody a možnosti MPS, Implementácia MPS
- + Správa dokumentov a outsourcing
- + Najlepšia prax zo správy dokumentov a tlače

Aktuálnu verziu programu nájdete na:
www.idc-cema.com/events/print10sk_agenda

Prehľad hlavných výziev v oblasti tlačových služieb Vám vo svojej prezentácii priblíži **Miroslav Roufka**, manažér výskumu regionálneho trhu tlačových zariadení.

REGISTRÁCIA:

www.idc-cema.com/events/print10sk
 lkodymova@idc.com, tel. +420 221 423 163

Gold Partner

Silver Partner

Media Partners

Nová ponuka služieb T-Com a T-Mobile

Pre zákazníkov je pripravených množstvo benefitov a výrazných zliav

Spojenie firiem Slovak Telekom a T-Mobile Slovensko je prirodzený krok, pretože obe majú rovnakého vlastníka. Ich integrácia prináša zákazníkom prvé výhody.

Spoločnosti z oblasti telekomunikácií alebo softvéru musia navzájom spolupracovať, aby zákazníci priniesli to najlepšie, čo trh ponúka. A zákazníci dnes očakávajú integrované a komplexné riešenia.

Spoločnosť Slovak Telekom uvádza novú biznis ponuku služieb pod značkami T-Com a T-Mobile. Zákazníci budú môcť získať veľké množstvo benefitov pri viacerých typoch služieb – pri ich samostatnej kúpe a aj pri kombinácii.

Limitovaná edícia Podnikateľ Neobmedzene

T-Mobile prichádza s limitovanou edíciou paúšalov Podnikateľ. Ide o dva bestsellery v novej podobe: Podnikateľ 150 Neobmedzene a Podnikateľ 300 Neobmedzene pre prvých päťtisíc zákazníkov.

Dvojica programov obsahuje popri balíku voľných minút do všetkých sietí aj neobmedzené volania do sietí T-Mobile a T-Com zahrnuté už priamo v mesačnom poplatku. Podnikateľ

150 Neobmedzene sa predáva za 34,99 eura a Podnikateľ 300 Neobmedzene za 59,99 eura mesačne. Zároveň si k nim budú môcť aktivovať zákazníci aj ďalšie balíčky služieb (napríklad dáta alebo SMS) či kúpiť mobilné telefóny za špeciálne ceny.

Mobilný internet zdarma alebo s výraznou zľavou

K novým programom Podnikateľ Neobmedzene alebo aj k pôvodnému portfóliu Podnikateľ si klienti môžu aktivovať aj jeden z internetových programov s výraznou zľavou alebo ho dokonca využívať aj zadarmo.

Podnikatelia budú mať k svojim paúšalom vyhradené dva zvýhodnené programy: Príležitostný Mobilný internet s 500 MB dát, ktorý môžu využívať zdarma už zákazníci programu Podnikateľ 300. Druhým programom je Mobilný internet 2000 vytvorený špeciálne pre podnikateľov – program s 2 000 MB dát si môžu aktivovať zákazníci programov Podnikateľ 600 a 1200 zadarmo, ostatní zákazníci za poplatok od 3,99 eura mesačne.

Pri príležitosti uvedenia nového portfólia raduje T-Mobile do akciovej ponuky aj nový program Mobilný internet Maxi, ktorý obsahuje 20 000 MB dát za štandardný mesačný poplatok 34,99 eura. Novinka je určená prevažne pre klientelu s vysokými nárokmi na prenos dát.

Magio internet na 6 mesiacov zdarma

V rámci novej biznis ponuky môžu získať zákaz-

níci aj výhodnejšie podmienky pre využívanie fixného internetu pod značkou T-Com a ušetriť až do 167 eur na mesačných poplatkoch.

Pri internetových programoch poskytovaných na metalickej aj optickej sieti majú zákazníci na výber v akcii trojicu programov. Prvých 6 mesiacov využívajú svoj program zadarmo, ďalších 21 mesiacov, t. j. do konca viazanosti za cenu od 8,95 eura.

Akciová ponuka pre programy Mobilného internetu platí od 20. augusta a pre programy fixného internetu a programov Turbo a Optik od 27. augusta 2010. Ponuka bude k dispozícii do 17. októbra 2010, resp. do vyčerpania zásob.

Akciová ponuka notebookov

Slovak Telekom prináša pod značkami T-Mobile a T-Com novú ponuku notebookov k internetovým programom Turbo, Optik i Mobilný internet. Zákazníci si budú môcť zakúpiť jeden z jedenástich typov notebookov s výraznou zľavou vo výške niekoľko desiatok percent zo základnej predajnej ceny.

Akciová ponuka na notebooky bude pod značkami T-Com i T-Mobile spoločná a zákazníci si budú môcť vybrať rovnaké modely k vybranej službe mobilného alebo pevného internetu. Všetky notebooky sú naďalej rozdelené do štyroch kategórií – mini, standard, multimedia a premium. V aktuálnej ponuke notebookov sa objavuje novinka – netbook Samsung N150 s 10-palcovým displejom a hmotnosťou iba 1,3 kg.

Novinkou pri predaji notebookov budú väčšie a odstupňované zľavy na notebook v rámci akciovej ponuky k jednotlivým internetovým programom.

Notebooky aj na splátky s akotáciou 1 euro

Notebooky pod značkami T-Mobile a T-Com budú navyše k dispozícii aj v podobe splátkového predaja cez Quatro s akotáciou 1 euro a splátkovým kalendárom na 36 mesiacov. Mesačné splátky budú rovnako vypočítané pre dva typy zliav: nižšie a vyššie internetové programy.

Viac informácií o spojení Slovak Telekomu s produktovou značkou T-Com a T-Mobilu Slovensko ako aj o ponuke služieb získajú zákazníci na www.novytelekom.sk.

Podel'te sa o úspech v podnikaní

Sony Ericsson Vivaz Pro

Filmujte v HD video, píšete na pohodlnej klávesnici

- výsuvná plnohodnotná QWERTZ klávesnica pre pohodlné písanie
- dotykový displej
- 5 Mpx fotoaparát, HD video
- operačný systém Symbian

1 €

k programu Podnikateľ
Neobmedzene 300

Sony Ericsson

Program
Podnikateľ
Neobmedzene
pre prvých
5 000 aktivácií

A volajte donekonečna alebo surfujte supervýhodne s jednou z našich ponúk!

- Program Podnikateľ Neobmedzene 150 mesačne len za **34,99 €** s voľnými volaniami do siete T-Com a T-Mobile
- Príležitostný mobilný internet (500 MB) za **0 €** na dva roky
- Fixný internet na 6 mesiacov za **0 €**

Bližšie info na www.t-mobile.sk/biznis, www.t-com.sk

Spojili sme sa pre váš úspech v podnikaní.

Začime to spolu

.. **T** .. **Com** ..

.. **T** .. **Mobile** ..

Ceny sú uvedené v € s DPH. Ponuka mobilného telefónu Sony Ericsson Vivaz Pro platí do 30. 9. 2010 alebo do vypredania zásob. Programy Podnikateľ Neobmedzene 150/300 je možné aktivovať len v obmedzenom počte pre prvých 5 000 zákazníkov, najneskôr však do 31. 10. 2010, s viazanosťou na 24 mesiacov, počas ktorých budú uplatňované podmienky týchto programov. Pre volania do mobilnej siete Slovak Telekomu (sieť T-Mobile) a do národných pevných sietí platí Zásada korektného využívania služby max. 3 000 minút mesačne. Ponuka zvýhodneného mesačného poplatku 0 € na dva roky za program Príležitostný mobilný internet platí pri aktivácii tohto programu do 31. 10. 2010 a podpíše Dodatok k Zmluve o pripojení s viazanosťou na 24 mesiacov a uplatňuje sa počas trvania viazanosť pod podmienkou, že účastník má počas celej viazanosť programu Príležitostný mobilný internet súčasne aktivovaný program Podnikateľ Neobmedzene 300. Akciová ponuka fixného Magio internetu platí do 14. 10. 2010 pre nových a existujúcich neviazaných zákazníkov pri objednaní služby internet alebo Magio internet Optik na 27 mesiacov. Podmienkou na poskytnutie akciové ceny služby internet alebo Magio internet Optik je objednanie služby Magio internet Security a služby Smart. Mesačné poplatky pre programy Magio internet Turbo nezahŕňajú mesačný poplatok za vybraný program hlasovej služby.

Virtualizácia a dátové centrá – ďalšia etapa vývoja IT

Zdieľanie hardvéru a softvéru prináša firmám mnoho výhod

Virtualizácia dátových centier a cloud computing otvárajú používateľom nové možnosti. V tomto roku by mal počet nových virtuálnych serverov prekročiť počet fyzických serverov.

Jedným z významných trendov rozvoja informačných technológií je dnes konsolidácia dátových centier. Napriek tomu, že tradičný spôsob nasadzovania fyzických serverov predstavuje nákladnú záležitosť vyžadujúcu komplexný prístup z hľadiska budovania investícií a ľudských zdrojov, mnoho IT spoločností v ňom zatiaľ pokračuje a stráca tak viacero konkurenčných výhod.

Prelomový rok

Najväčšími konzumentmi energie v dátových centrách sú servery, ktoré spotrebujú až 70 %

celkovej energie systému. Paradoxne je však efektívnosť ich využívania nízka – podľa údajov rôznych analýz len od 15 do 20 %. Problém efektívneho využitia serverov môže úspešne vyriešiť ich virtualizácia.

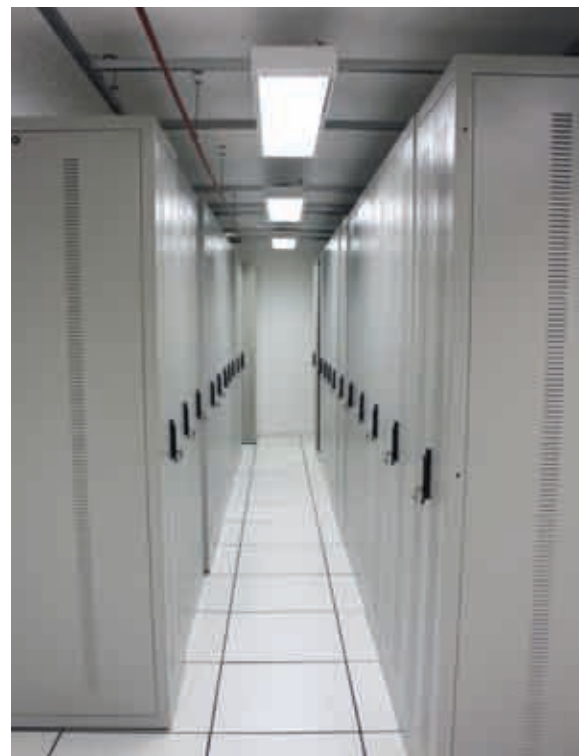
Náklady na údržbu infraštruktúry fyzických serverov sú až osemnásobkom investičných nákladov a ďalších 50 % výdavkov z ceny hardvéru predstavujú náklady na energiu a chladienie. Tvrdí to analýza spoločnosti IDC CEMA. Virtualizácia IT a zdieľanie hardvérových a softvérových prostriedkov pomocou siete priná-

Ak server spotrebuje 70 % energie systému a využitý je len na 15 %, niečo nie je v poriadku.

šajú mnohé benefity. Vyššia efektívnosť, migrácia dát a záťaž, úspora nákladov na hardvér, administrácia a energia, to sú dôvody rastúcej popularity virtuálnych serverov.

Tento rok by podľa viacerých ukazovateľov mal byť prelomový v nasadzovaní virtuálnych serverov. Počet novo inštalovaných virtuálnych

serverov by mal v roku 2010 globálne prevýšiť počet nových fyzických serverov. Virtualizácia bude aj trendom s najväčším vplyvom na prevádzku a infraštruktúru dátových centier v najbližších troch rokoch. Podľa odhadu analytikov by do konca tejto dekády počet virtuálnych

serverov v prevádzke mal prevýšiť počet fyzických serverov.

Znižovanie nákladov, bezpečnosť, flexibilita

Hoci výdavky firiem na hardvérové vybavenie nových serverov rastú len mierne, zvyšujúce sa nároky na ich výkon spôsobujú rast nákladov na elektrickú energiu, napájanie a chladenie a rastúca náročnosť aplikácií zároveň spôsobuje pomerne vysoký rast nákladov na správu a administráciu.

Jiří Helebrand, analytik zo spoločnosti IDC CEMA, vychádzajúc zo štúdií a analýz spoločnosti, uvádza, že technológia bude mať kľúčovú úlohu v budúcom podnikovom vývoji a virtualizácia nasmeruje pozornosť na znížovanie nákladov na IT.

Z dát IDC tiež vyplýva, že virtualizácia firmám prináša okrem úspory investičných a prevádzkových nákladov mnoho ďalších benefitov. Decentralizácia dátových centier zvyšuje bezpečnosť, rozširuje flexibilitu IT infraštruktúry, optimalizáciu využitia pracovníkov a eliminuje odstávky serverov.

Vďaka nesporným výhodám si virtualizáciu okrem veľkých firiem čoraz viac obľubujú aj stredné firmy a k menej významným aplikáciám v tomto prostredí stále častejšie pribúdajú aj dôležitejšie, tzv. „kritické“ aplikácie. „Virtualizácia je základným technologickým prvkom na premenu existujúcej IT infraštruktúry na Cloud,“ tvrdí Helebrand.

Jeden celok

Mnoho významných firiem tvrdí, že chce mať do dvoch rokov až 50 % výpočtovej infraštruktúry virtualizovanej. Na druhej strane však majú problém naplno využiť potenciál virtualizácie. Náklady na prevádzku dátových centier v mnohých spoločnostiach paradoxne neklesajú, ale rastú. V spoločnosti Cisco veria, že virtualizácia je

vhodnou odpoveďou na riešenie súčasných problémov za predpokladu, že všetky tri domény – virtualizácia, sieťová platforma a platforma výpočtových zdrojov – sa budú vnímať

Virtualizácia serverov firmám znižuje náklady a zvyšuje flexibilitu IT štruktúry.

ako jeden celok. S takouto ideou prišla spoločnosť na trh so svojou koncepciou Unified Computing System (UCS). Táto platforma

vznikla v spolupráci s ďalšími významnými gigantmi IT priemyslu, ako sú Intel, Microsoft, Novell, Accenture, BMC, Red Hat, VMware, NetApp a EMC.

UCS umožňuje flexibilné a jednoduché rozširovanie systému. Systém je prevádzkovaný ako jednotný, a to bez ohľadu na to, či ide o jeden alebo o 320 serverov s tisíckami virtuálnych strojov. Dátové centrá navyše spotrebujú len polovicu sieťových komponentov a menej káblov, čo prináša nižšie nároky na spotrebu energie a chladenie, ako aj na správu a manažment.

Vladimír Ješko
Ilustračné foto: SXC

GW108-921

www.abra.sk

software pre ľudí, od ľudí

Nominácie na IT osobnosť, IT firmu a IT projekt roka 2010

Tradícia udeľovania IT ocenení pokračuje už desiaty rok. V širšej nominácii je viac ako 120 osobností a firiem.

Odborná komisia zostavila aj tento rok širšiu nomináciu viac ako 120 osobností a firiem a hlasovaním zostavila užšie nominácie piatich osobností, piatich firiem a piatich projektov bez určenia poradia, z ktorých neskôr vyberie držiteľov tohto prestížneho ocenenia na rok 2010. Výsledky budú vyhlásené 30. septembra 2010 na slávnostnom podujatí IT GALA.

Osobnosti a firmy

V kategórii IT osobnosť roka 2010 sa do užšej nominácie dostali (v abecednom poradí):

Peter Čerešník (generálny riaditeľ, Microsoft Slovakia, s. r. o.), **Jozef Klein** (predseda pred-

stavenstva a prezident, Asseco Central Europe, a. s.), **Václav Klein** (predseda dozornej rady, NESS Slovensko, a. s.), **Juraj Oravec** (vedúci divízie rádiokomunikácií, Výskumný ústav spojov, n. o.), **Michal Štencel** (riaditeľ a zakladateľ, Sygic, a. s.).

V kategórii IT firma roka 2010 sa do užšej nominácie dostali (v abecednom poradí):

Microsoft Slovakia, s. r. o., **Monogram Technologies, s. r. o.**, **Softec, s. r. o.**, **Soitron, a. s.**, **T-Systems Slovakia, s. r. o.**

Projekty

V kategórii IT projekt roka 2010 sa do užšej nominácie dostali (v abecednom poradí) nasledujúci riešitelia a ich projekty:

- **IPESOFT REMS** (Railway Energy Management System) – komplexný systém obchodného dispečingu s elektrinou (ODE) pre spoločnosť ZSSK CARGO.
- **Notebook pre každého žiaka** – cieľom je

overiť pripravenosť na plošné zavedenie notebookov do vyučovania (prihlásil Microsoft Slovakia).

- **APONET** – Automatizácia poštových operácií – zavedenie centrálného informačného systému a automatizácie poštových operácií (prihlásila spoločnosť Plaut Slovensko).

- **Automatizácia spracovania platobných príkazov** – vrátane naskenovania, automatického rozpoznania obsahu a exportovania dát (prihlásila Tatra banka).

- **Portál www.SELFVIRTUAL.sk** – platforma na objednávanie, upravovanie, rušenie i úhradu za službu „virtuálny server“ v reálnom čase (prihlásil VNET).

O nomináciách rozhodla komisia zostavená z IT novinárov a zástupcov profesijných organizácií. Hodnotil sa prínos k technickému rozvoju a k rozvoju IT biznisu na Slovensku, prípadne aj angažovanosť osobností v profesijných združeniach, vzdelávaní a informovaní verejnosti. VN

Papierová faktúra je stále obľúbená

Využívaniu elektronických faktúr bráni legislatíva a možnosti bánk

V obľube a využívaní elektronickej fakturácie výrazne zaostávame. Len necelých 30 percent slovenských spotrebiteľov prijíma elektronicke faktúry.

Elektronická fakturácia šetrí náklady a znižuje negatívny vplyv na životné prostredie. Obľúbená je najmä v severných krajinách a v Pobaltí. Štáty strednej a východnej Európy tradične zaostávajú. Vyplyva to z medzinárodného prieskumu, ktorý spoločnosť Itella Information realizovala na jar roku 2010 v 16 krajinách Európy.

Prekvapením je, že papierové spracovanie dokumentov je stále veľmi rozšírené a populárne aj v západoeurópskych krajinách ako Nemecko, Rakúsko či Veľká Británia. V týchto krajinách prijíma elektronicke faktúry len približne 30 % spotrebiteľov, ale 95 % zákaz-

nikov prijíma aspoň jednu papierovú faktúru mesačne.

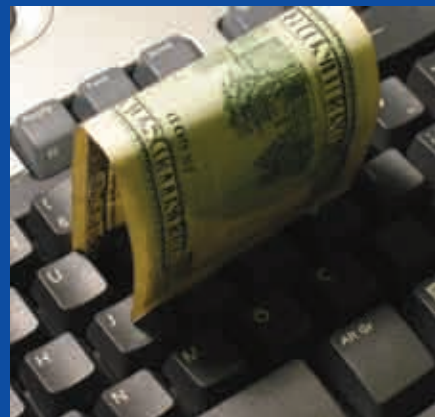
Technicky vyspelý sever

V spotrebiteľskom sektore je zjavný aj rozdiel medzi dvoma formami elektronickej príjmu faktúr. Zatiaľ čo v severných krajinách prevládajú spotrebiteľia, ktorí by najradšej uvítali príjem faktúr priamo cez internetové bankovníctvo, v ostatných krajinách, medzi ktoré patrí aj Slovensko, prevláda dopyt po elektronickej faktúrach zasielaných prostredníctvom elektronickej pošty. Svoj podiel na tom majú aktuálne možnosti bánk, ako aj legislatíva súvisiaca s elektronickým podpisom.

Papier a konzervativizmus

S výnimkou Pobaltia a severných krajín stále prevládajú konzervatívni zákazníci, ktorým vyhovujú papierové faktúry. Najotvorenejší elektronickej faktúram sú zákazníci, ktorí aktívne používajú elektronicke bankovníctvo. Takisto platí, že čím viac faktúr spotrebiteľ prijíma, tým viac preferuje prechod na elektronickej formu.

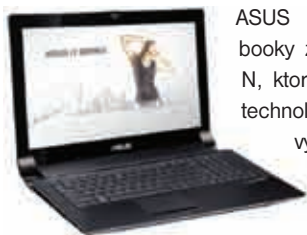
Tempo elektronickej spotrebiteľského a firmového sektora je rozdielne. Spoločnosti sa stále v drvivej väčšine spoliehajú na prácu s papierovými faktúrami, ktorú sú ochotné do budúcnosti skôr outsourcovať, než priamo

elektronizovať. Bariérou v prechode na elektronickej fakturáciu je okrem konzervativizmu firiem a jednotlivcov aj relatívna technologická náročnosť procesu a nutnosť udržiavať paralelne aj kapacity na prácu s papierom. Skenovanie či tlač a odosielanie faktúr je na Slovensku druhá najčastejšie outsourcovaná služba hneď po účtovníctve. „Prechodom na outsourcing papierovej fakturácie firma ušetrí minimálne 30 percent súvisiacich nákladov, avšak pri plnej konverzii na elektronickej fakturáciu sa dajú súvisiace výdavky znížiť až o 80 – 90 percent,“ hovorí obchodný riaditeľ slovenskej pobočky Itella Information Ján Mindek.

VN

Nadštandardný zvuk notebookov ASUS

ASUS predstavil notebooky z modelového radu N, ktoré využívajú zvukovú technológiu SonicMaster vyvinutú spoločne s firmou Bang & Olufsen ICE-power. Táto technológia spočíva najmä

v dvoch vylepšeniach – zväčšenie zvukových komôr reproduktorov a vo výkonnejších zesilovačoch.

Prvkom, ktorý najlepšie ilustruje multimediálne zameranie notebookov radu N, je ich nadštandardný zvuk. Práve v oblasti audia väčšina notebookov stále zaostáva. Preto sa ASUS pri výrobe notebookov radu N rozhodol zamerať na vytvorenie čo najprirodzenejšieho zvuku. Výsledkom je technológia SonicMaster, ktorá dokáže vykúziť kvalitný zvuk aj na prenosných počítačoch. VN

SES Sirius mení názov na SES Astra

SES Astra, významný európsky satelitný systém pre domácnosti a súčasť skupiny SES, oznámila zmenu názvu dcérskej spoločnosti

SES Sirius na SES Astra. Zmena názvu je súčasťou akvizície SES Sirius, ktorá bola završená v marci tohto roku a uzatvára tak proces integrácie satelitnej flotily tejto spoločnosti, ako aj jej aktivít a tímov do prevádzky SES Astra. SES Astra získala úplnú kontrolu nad vedúcim satelitným systémom v škandinávskych a baltických krajinách a zároveň posilnila svoje postavenie na trhu v strednej a východnej Európe s pobočkami vo Švédsku, Lotyšsku, Rusku, na Ukrajine a v Rumunsku. VN

Mediatel ponúka webové stránky

Spoločnosť Mediatel rozširuje svoje aktivity v oblasti online marketingu a predstavuje službu pre malých a stredných podnikateľov pod názvom Internet 123. Služba zahŕňa poradenstvo, tvorbu, správu a optimalizáciu webových stránok a zabezpečuje vysokú mieru konverzie návštevníka stránky na zákazníka (tzv. conversion rate). Internet 123 sa vyznačuje tiež finančnou dostupnosťou a kvalitným zákaznickým servisom.

Služba Internet 123 je ponúkaná v dvoch základných variantoch Internet 123 Štart a Internet 123 Firma s množstvom voliteľných doplnujúcich modulov, ktoré sú cieleňé na segment menších firiem a živnostníkov. VN

HP dokončil akvizíciu firmy Palm

HP zvyšuje svoj rast na trhu smartphonov a mobilných zariadení pripojených k internetu. Spoločnosť dokončila akvizíciu Palm Inc., čo jej dáva významný náskok v jednom z najrýchlejšie rastúcich technologických segmentov. A to vďaka platforme Palm WebOS, rodinných smartphonov a bohatému portfóliu duševného vlastníctva tohto priekopníka v oblasti pokročilých mobilných zariadení.

Finančná sila a celosvetová pôsobnosť spoločnosti HP zlepši jej schopnosť podieľať sa aktívnejšie na vysoko ziskovom trhu so smartphonmi a mobilnými zariadeniami. VN

S&T a Cisco posilnili spoluprácu

Spoločnosti S&T a Cisco posilnili partnerstvo v oblasti riadenia a virtualizácie dátových centier a cloud computingu. S & T získala špecializáciu Cisco DCUC ATP Partner (Cisco Data Center Unified Computing Authorized Technology Provider) v rámci strednej a východnej Európy.

Spoločnosť S&T je aj regionálnym partnerom koalície Virtual Computing Environment (VCE) v strednej a východnej Európe, ktorú tvoria spoločnosti VMware, Cisco a EMC. VJ

Efektívna a úsporná domáca pracovňa

Ak vám okolnosti dovoľia pracovať z domu, určite oceníte flexibilitu, možnosť organizovať si pracovný čas podľa svojich potrieb a ušetriť čas namiesto cestovania.

Ak ste sa pre prácu z domu už rozhodli, netreba zabudnúť na správne vybavenie pracovného priestoru. Stačí dbať na niekoľko základných pravidiel a domáca kancelária vám poskytne maximálne pohodlie a efektívnosť.

Výber miesta, zariadenie, vybavenie

Nenoste si prácu do postele a vyberte si miesto napríklad v obývačke alebo v priestranej chodbe. Ideálne je, ak na váš pracovný

stôl dopadá denné svetlo, ale zároveň by vás nemalo oslepuvať slnko.

Nepodceňujte výber zariadenia. Vhodne rozmiestnené police, skrinky a primeraný stôl vám uľahčia prácu a ušetria zdravie. Samostatnou kapitolou je kvalitná stolička s oporou chrbta, polohovateľná a dostatočne pevná. Ak pracujete aj večer alebo v noci, určite nevynechajte kvalitné osvetlenie pracovnej plochy.

Čo budete kvôli konvanej práci potrebovať, záleží predovšetkým od jej povahy. Ak ide o kancelársku prácu, určite sa nevyhnete počítaču, skeneru, tlačiarni, pripojeniu na internet a telefónu. Keďže pri domácich pracovniach je často nuda o priestor, ideálnym pomocníkom je multifunkčné zariadenie, ktoré vám ponúkne tlač, skener, kopírku a fax v jednom.

Šetrite priestor, čas a peniaze

Šetrite priestor, čas a peniaze

Tlačiareň HP Officejet 4500 All-in-One je multifunkčné zariadenie ideálne do domácej pracovne. Poskytne profesionálnu a rýchlu

čiernobielu i farebnú tlač za rozumnú cenu, kopírovanie, skenovanie a faxovanie na jednom mieste.

Podnikateľov poteší bezplatný prístup k množstvu marketingových šablón, ktoré môžu využiť pri propagácii svojej firmy alebo činnosti. Tlač bez okrajov, automatické prispôsobenie veľkosti, usporiadanie strán v brožúrach či tlač plagátov ponúkajú používateľom široké možnosti prezentácie.

Tlačiareň HP Officejet 4500 All-in-One

S pomocou aplikácie HP Smart Web Printing, ktorá umožňuje skombinovať tlač vybraných častí webových stránok na jednu stranu, ušetríte nielen papier, ale aj atrament.

Okrem šetrného prístupu k peňaziam a životnému prostrediu poteší užívateľa aj elegantný čierny vzhľad a lesklý povrch, ktorý sa hodí do každej pracovne a obývačky.

Tlačiareň HP Officejet 4500 All-in-One je k dispozícii za 89 eur (vo wireless verzii za 119 eur). Viac informácií nájdete na stránke www.hp.sk.

VN

September – mesiac kardiovaskulárneho zdravia

Stratégia našej zdravotnej politiky v oblasti srdcovo-cievnych ochorení

V Európe zomiera na kardiovaskulárne choroby každý rok asi 4,4 milióna ľudí. U nás sú tieto ochorenia s 55 % najčastejšou príčinou úmrtí, pomôcť by mala prevencia.

Vytvorenie jednotnej stratégie pri postupe voči výskytu srdcovo-cievnych ochorení u obyvateľstva sa stalo prioritnou agendou členských krajín Európskej únie. Epidemický charakter výskytu týchto ochorení má mimoriadne vážny dosah nielen na zdravie a dĺžku života obyvateľov, ale znamená aj vysokú ekonomickú a sociálnu záťaž.

Informácie z vyspelých krajín (Kanada, Fínsko, Veľká Británia, Švédsko) potvrdzujú, že finančné prostriedky investované do národných preventívnych programov ochorení srdca a ciev sa počas niekoľkých rokov štátu viacnásobne vrátia.

Národný program prevencie

Ministerstvo zdravotníctva v spolupráci s odborníkmi z oblasti kardiológie, angiológie, internej medicíny, všeobecného lekárstva a inými odborníkmi pripravilo iniciatívny materiál Národný program prevencie ochorení srdca a ciev (NPPOSC), ktorý bol vypracovaný so

zámerom presadzovať orientáciu zdravotníctva na prevenciu, včasnú diagnostiku a náležitú liečbu. V tomto roku tento komplexný dokument schválila aj vláda. Na realizáciu programu sa vyčlenili finančné prostriedky vo výške 300 000 eur pre rok 2010.

Zámerom NPPOSC je zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva, a to dôslednou kontrolou najzávažnejších kardiovaskulárnych rizikových faktorov (najmä hypertenzie, fajčenia, zvýšených hladín krvných lipidov a cholesterolu). Hlavným cieľom programu je vytvorenie celospoločensky efektívneho systému opatrení zameraného na zníženie výskytu najzávažnejších srdcovo-cievnych rizikových faktorov, a násled-

ne v priebehu niekoľkých rokov aj na zníženie chorobnosti a úmrtnosti na ischemickú chorobu srdca, chronického srdcového zlyhávania a náhlejšieho kardiálneho smrti.

Informovanosť je dôležitá, pretože rizikové príznaky srdcových chorôb nebolia.

Väčšina veľkých štúdií preukázala, že preventívne opatrenia sú najúčinnějšíe najmä vtedy, ak je človek dobre informovaný o tom, aké sú možné riziká vzniku ochorení srdca a ciev, pretože najzávažnejšie rizikové faktory týchto ochorení sú vo väčšine prípadov absolútne bezpríznakové, nebolia, a preto ich ľudia často ignorujú, nevenujú im pozornosť.

Dôležité je informovať obyvateľov

Kľúčovou úlohou programu je snaha podstatne zlepšiť informovanosť obyvateľstva o tom, aký by mal byť správny životný štýl a čo robiť, ak už aj dané riziká máme. V súčasnosti finalizujeme publikáciu pre verejnosť „Zdravý životný štýl: Cesta k prevencii ochorení srdca a ciev“, ktorá je súčasťou vzdelávacích workshopov, ktoré budú od septembra do decembra tohto roku prebiehať vo viacerých mestách Slovenska v rámci projektu „Vzdelaný pacient“. Nakoľko program je plánovaný na tri roky, v tomto roku

prebehne pilotne prvých 50 workshopov (približne po 30 účastníkov) a pokiaľ sa aj na Slovensku preukáza pozitívne hodnotenia týchto workshopov (podobne napríklad ako v Slovinsku), v nasledujúcich rokoch prebehnú v podstatne väčšom počte (200 – 400). Máme tiež ambíciu, aby táto publikácia slúžila ako študijný materiál pre stredné školy a radi by sme presvedčili Ministerstvo školstva SR, aby zaradilo medzi voliteľné predmety predmet s názvom Zdravý životný štýl.

Celonárodná kampaň MOST

Každý rok plánujeme realizovať masívnu celonárodnú kampaň na tému prevencie ochoreni srdca a ciev, ktorá fakticky prebieha už od roku 2007 ako kampaň známa pod názvom MOST (Mesiac O Srdcových Témach). Navyše, pokiaľ program bude prebiehať aj ďalšie dva roky, plánujeme realizovať ešte jednu kampaň zameranú na poznanie príznakov akútneho infarktu, mozgovej porážky, resp. ochorenia ciev dolných končatín. Súčasťou NNPOSC je aj priebežné nezávislé každoročné vyhodnocovanie poznania obyvateľstva o najdôležitejších rizikových faktoroch, príznakov infarktu, o možnostiach prevencie, aby sme dostali istú spätnú väzbu, či naše úsilie v oblasti vzdelávania obyvateľstva skutočne prináša aj reálne výsledky.

Súčasťou programu je aj register osôb s vysokým krvným tlakom a vysokým kardiovaskulárnym rizikom, ktorý diskutujeme so všeobecnými praktickými lekármi, prostredníctvom ktorých by sme tento register radi realizovali. Pripravuje sa aj vzdelávací portál na webe zameraný na edukáciu obyvateľstva o prevencii ochoreni cievneho systému.

Veľkou pomocou v prevencii je aj uznesenie vlády, ktorým zaviazala verejnoprávne médiá (STV a SRo), aby poskytli dostatočný priestor na edukáciu obyvateľstva, ďalej projekt „Zdravé potraviny“, „Ovocný program do škôl“ a ďalšie.

Ľudia už vedia, že hypertenzia je zabijak

Celonárodná kampaň MOST prebieha od roku 2007 s cieľom podporiť povedomie obyvateľstva v oblasti poznania najzávažnejších rizikových faktorov ochoreni srdca a ciev. Táto kampaň, ktorú organizujú Slovenská nadácia srdca a Slovenská kardiologická spoločnosť, vznikla z iniciatívy Európskej kardiologickej spoločnosti.

Dnes môžeme povedať, že sa nám podarilo významne zlepšiť povedomie obyvateľstva, pretože podstatne viac ľudí vie, že vysoký krvný tlak je tichý zabijak, že ho treba kontrolovať a aj liečiť. Podobne je to s vysokým cholesterolom, fajčením, obezitou, zanedbanou fyzickou aktivitou. Vysoký krvný tlak je celosvetovo najčastejší rizikový faktor srdcovo-cievnych a mozgovocievnych ochoreni. Zvýšené hodnoty krvného tlaku sa nemusia prejavovať žiadnymi príznakmi. Pravidelné kontroly sú preto jediným spôsobom, ako zistiť, či máme tlak v poriadku.

Každý z nás by sa mal o svoj krvný tlak zaujímať. Odporúča sa kontrolovať si tlak, či už u lekára alebo doma vlastným tlakomerom. Na trhu sú rôzne typy tlakomerov, ktorých použitie je aj pre laikov jednoduché.

Kým v roku 2007 za najzávažnejšie ochorenia, ktoré ohrozujú život človeka až v 92 %, Slo-

Navrhujeme zaradiť do osnov pre stredné školy predmet: Zdravý životný štýl.

váci považovali onkologické ochorenia a kardiovaskulárne iba v 60 %, dnes považuje až 92 % obyvateľstva za zabijaka číslo jeden kardiovaskulárne a v 91 % onkologické ochorenia. Nejde tu, samozrejme, o žiadnu súťaž, skôr naopak, pretože mnohé rizikové faktory, ktoré vyvolávajú zhubné nádory, často spôsobujú aj ochorenia srdca a ciev.

Vlaky a autá zdravia

Podľa nezávislých prieskumov agentúry FOCUS sa nám v priebehu troch rokov podarilo zvýšiť informovanosť obyvateľstva o viac ako 16 %, pričom najlepšie výsledky sme dosiahli u tých oslovených, ktorí súčasne potvrdili, že našu kampaň v médiách zachytili. Mimoriadne veľkej obľube sa tešia naše vlakové výjazdy, tzv. „vlaky zdravia“, kde napríklad na trase Bratislava – Košice a späť sme vyšetrili viac ako 500 respondentov. Na každej stanici staničný rozhlas ohlásil, že vlak zdravia prichádza, záujem bol skutočne veľmi veľký. V roku 2008 sme organizovali aj „autá zdravia“, ktorými sme prostredníctvom našich troch posádok navštívili viac ako 40 miest Slovenska. Výpočet aktivít je skutočne veľmi dlhý, kompletné informácie o týchto aktivitách možno nájsť na oficiálnej stránke Slovenskej nadácie srdca www.tvojesrdce.sk.

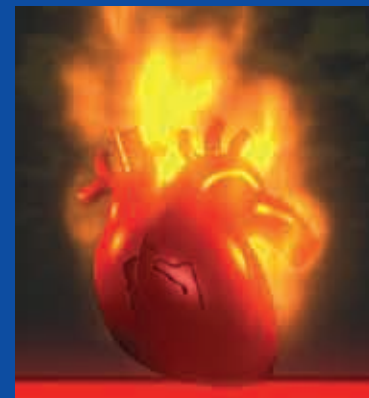
Svetový deň srdca sa uskutoční dňa 24. 9. 2010 (piatok) vo väčšine miest na celom Slovensku.
Viac na www.tvojesrdce.sk

**Doc. MUDr. Gabriel Kamenský,
MUDr. Eugen Nagy**
Ilustračné foto: SXC

Svetový deň srdca 2009

Stručná štatistika aktivít nasmerovaná na deň D 25. septembra 2009 a sprievodné aktivity:

- merania a edukácia v 40 mestách, 47 okresoch,
- 37 stredných, väčšinou zdravotných škôl – celkovo cca 400 študentov stredných škôl,
- 320 študentov Farmaceutickej fakulty (v 140 lekárňach),
- 36 pobočiek Akadémie vzdelávania,
- 22 Poradni zdravia Regionálnych úradov verejného zdravotníctva,
- 180 hliadok zdravia – lekári, zdravotné sestry, študenti farmácie,
- 5 vlakov zdravia srdca – 368 meraní tlaku krvi, hladiny cholesterolu, triacylglycerolu a cukru, edukácia,
- výroba 200 000 kartičiek kódu zdraveho života,
- 440 vyšetrení tlaku krvi v rámci aktivít firmy Bayer Health Care,
- cyklus stretnutí so seniormi pod názvom „Prima život“ – edukácia seniorov a merania tlaku krvi v 10 mestách Slovenska v 10 zariadeniach pre seniorov – organizovaný firmou Novartis,
- 10 000 publikácií „Na srdci záleží“ venovaných slovenským seniorom (firma sanofi-aventis a Zentiva),
- celkovo cca 35-tisíc oslovených občanov Slovenska počas dňa D na uliciach.

Kód zdravého života

Svoje hodnoty kódu zdravého života si môžete dať bezplatne zmerať 24. septembra na staniaciach zdravia v rámci kampane MOST 2010 (skratka MOST znamená: mesiac o srdcových témach). Kód zdravého života je

0 – 30 – 5 – 120 – 80, kde 0 znamená nefajčenie, číslo 30 znamená 30 minút potrebnej minimálnej fyzickej aktivity denne, číslo 5 stanovuje vhodnú hladinu celkového cholesterolu, ktorá má byť nižšia ako 5 mmol/l, a hodnoty 120 – 80 určujú optimálnu výšku systolického a diastolického krvného tlaku.

Elektronizácia zdravotníctva prinesie ekonomické efekty

Chronické problémy zdravotného systému v SR sa nebudú dať riešiť bez zavedenia tzv. eHealth.

Riešitelia systému eHealth – elektronického zdravotníctva – z Ministerstva zdravotníctva SR a súkromnej sféry identifikovali v rámci Programu implementácie eHealth aj v spolupráci s európskym DG SANCO (Direktorátom pre verejné zdravie a ochranu spotrebiteľa) hlavné problémové oblasti.

Jednou z nich sú „otvárajúce sa nožnice“ medzi zdravotnými potrebami občanov a finančnými vstupmi, ktoré do zdravotníctva vstupujú. Rast zdravotných potrieb je daný predlžovaním veku dožitia, nárastom chronických chorôb, novými možnosťami medicíny a rastúcimi nárokmi občanov. Rastú aj liečebné náklady, čo je dané o. i. drahými inovatívnymi liekmi (napr. v onkológii), novými formami diagnostiky a terapie (napr. genomika, proteomika, bunková terapia – personalizovaná medicína). Hranice rastu vstupov sú však dané fiskálnymi obmedzeniami, demografickou krízou, ako aj neochotou občanov znášať vyššie daňové zaťaženie.

Smery znižovania nákladov

Správna implementácia eHealth môže znížiť náklady na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v rozsahu 5 až 10 %, ako to dokladajú cost-benefit analýzy úspešných eHealth projektov v rámci EÚ. A práve v tomto intervale sa nachádza aj ročný deficit slovenského zdravotníctva. Nástroje znižovania nákladov sú najmä:

- elektronická preskripcia s kontrolným systémom,
- autorizácia zdravotných výkonov občanmi (eliminácia fiktívneho vykazovania),
- elektronická evidencia zdravotných záznamov a výkonov (tzv. elektronická zdravotná knižka),

- plošný systém monitorovania zdravotnej potreby a spotreby,
- využitie informačných a komunikačných technológií a prepojenie systémov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (teda znižovanie transakčných nákladov na zdravotné výkony),
- presadzovanie národných preventívnych programov najmä prostredníctvom Národného zdravotného portálu.

Slovensko zaostáva

Realitou zatiaľ je, že Slovensko je v elektronizácii zdravotníctva na predposlednom mieste v rámci Európskej únie. Ako uviedol hlavný konzultant 1. etapy projektu Michal Danilák, skúsenosti zo zahraničia poukazujú na ekonomické prínosy eHealthu, a to prostredníctvom ušetrenia tzv. človekorokov. Tento pojem, zavedený Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO), predstavuje roky života stratené napr. predčasným úmrtím či pripútaním na lôžko. „Slovensko podľa WHO stráca 834 000 človekorokov ročne,“ upozornil M. Danilák.

Časový rámec programu implementácie eHealth, ktorý schválila vláda v roku 2008, je vymedzený v dvoch fázach: 2009 – 2013 a 2014 – 2018. Finančný rámec predstavuje suma 252 mil. €, pričom sa počíta s proporcionálnym fi-

nancovaním z Operačného programu informatizácie spoločnosti a zo štátneho rozpočtu.

Verejné zdravotníctvo a politika štátu

Verejné zdravotníctvo hrá nezastupiteľnú úlohu v manažmente zdravia; v SR je však finančne podvyživené. Ako konštatujú garanti eHealth v programovom materiáli, z pohľadu EÚ a WHO je potrebné v paradigme zdravotníctva prejsť od paciento-centrického prístupu (v centre je zdravotná starostlivosť) k občiansko-centrickému prístupu (v centre je zdravie občana). Významnou úlohou verejného zdravotníctva je pomôcť zmeniť postoj občanov k vlastnému zdraviu. Bez tejto zmeny bude totiž, v dôsledku rastu civilizačných chorôb, systém verejného zdravotného poistenia neudržateľný. Nové výzvy si vyžadujú aj aktualizáciu štátnej politiky zdravia. Zdravotný stav obyvateľov SR je v mnohých parametroch výrazne horší ako vo vyspelejších krajinách EÚ. Podobne ako vo vyspelých krajinách bude o. i. potrebné definovať komplex indikátorov KPI (Key Performance Indicators) pre zdravotníctvo. Medzi významné KPI patria napríklad QALYs (Quality life years) a DALYs (Disability Adjustment Life Years).

JF/LX

Foto: TASR

AiD Klinik: počítač stráži podávanie liekov

Nový elektronický liekový informačný systém AiD Klinik môže približne o polovicu znížiť percento nebezpečných omylov, k akým zo subjektívnych príčin dochádza v nemocničných jednotkách intenzívnej starostlivosti (JIS).

Systém reaguje na obvyklú situáciu JIS: vážne stavy pacientov vyžadujú súbežné podávanie viacerých liekov – a aj odborník má problémy ustrážiť ich všetky možné vedľajšie účinky a interakcie. AiD Klinik upozorní lekárov na takéto riziká, takže sa im buď môžu vyhnúť, alebo sa včas pripraviť na sprievodné komplikácie.

TA

Dobré trávenie podporuje výkon a pracovnú pohodu

BION[®]3 vám dodá optimálnu dávku dôležitých vitamínov, minerálnych látok a probiotických kultúr.

Rýchle životné tempo prináša menšiu možnosť zabezpečiť pre organizmus dostatok látok nevyhnutných pre zdravie len prostredníctvom stravy. Vitamíny zvýšia fyzickú energiu iba krátkodobo a samotné nepodporujú imunitný systém nášho organizmu.

Prekladom gréckeho „pro bios“ je „pre život“. Od tohto slovného spojenia je odvodený i názov probiotických kultúr. Sú to látky, ktoré ľudské telo potrebuje, aby malo schopnosť chrániť nás zvnútra. Je známe, že **70 % reakcií imunitného systému** prebieha v tráviacom trakte. Probiotiká nie sú žiadnou novinkou, o ich účinnosti niet najmenších pochybností.

Unikátna kombinácia, cieľový účinok

Teraz môžete posilniť výkonnosť, obratnosť a obnoviť energiu svojho

organizmu oveľa účinnejšie ako v minulosti. Jediná tableta unikátneho prípravku BION[®]3 obsahuje optimálnu dávku 12 dôležitých vitamínov, 12 minerálnych látok a k tomu navyše 3 probiotické kultúry.

Patentované zloženie trojvrstvej tablety zabezpečuje ochranu probiotických kultúr pred žalúdočnými kyselinami, oxidáciou a vlhkosťou. Inovatívna technológia výroby umožňuje probiotikám, aby sa dostali životaschopné až do čreva, kde pôsobia, ale zabezpečuje maximálnu využiteľnosť vitamínov a minerálov. Navyše ako high-tech prípravok 21. storočia BION[®]3 neobsahuje konzervačné látky a stačí ho skladovať pri izbovej teplote. Je určený zdravým ľuďom, od ktorých sa trvale vyžaduje plná výkonnosť a sústredenie. tejto požiadavke plne vy-

Výživový doplnok

hovuje aj pohodlné užívanie len raz denne, najlepšie večer.

Stabilizácia v prospech organizmu

BION[®]3 pri pravidelnom dennom užívaní pomáha obnoviť a udržiavať prirodzenú črevnú mikroflóru. **Už po dvoch týždňoch pocítite jeho účinky:** výrazne pomôže zlepšiť trávenie, zabezpečí pravidelné každoranné vyprázdňovanie, upraví plynatosť a pozitívne sa prejaví na výkonnosti a odolávaní únave.

Ak chcete urobiť niečo užitočné pre seba, je najlepšie začať ešte dnes. BION[®]3 nájdete vo vašej lekární. **VN**

Viac informácií aj na www.bion3.sk

Vitamínové doplnky majú v našom živote miesto

Vitamínové alebo výživové doplnky užíva viac ako polovica Slovákov, presnejšie 58,4 %. Celoročnú prevenciu v súvislosti s užívaním týchto preparátov však považuje za dôležitú menej ako jedna tretina z opýtaných (29,6 %). Vyplýva to z prieskumu, ktorý v máji na vzorke 1 053 respondentov realizovala spoločnosť TNS SK.

Približne rovnaký počet opýtaných (28,2 %) si myslí, že vitamínové a výživové doplnky by sa mali užívať len v kritických obdobiach, teda v čase zvýšenej záťaže organizmu a pri vyčerpanosti. Celkom 21,3 % opýtaných sa domnieva, že by tak mali robiť len v zime počas chrípkovej sezóny.

Imunitný systém má pre živý organizmus nenahraditeľnú funkciu – dokáže rozoznávať vlastné a likvidovať cudzie štruktúry, tzv. antigény. K jeho oslabeniu prispieva-

jú mnohé faktory každodenného života, akými sú napríklad znečistené prostredie, depresie, osamelosť, rôzne typy žiarenia, fajčenie a zlá životospráva. Ale aj stres, nedostatok pohybu či nedostatok zdravého spánku.

Dôsledkom je znížená telesná zdatnosť, nízka otužilosť a zvýšená náchylnosť k chorobám. Oslabenie imunity sa prejavuje celkovým pocitom únavy, bolesťami kĺbov, zhoršeným hojením rán alebo dokonca opakovanými ochoreniami. Preto sa odporúča prijímať vitamíny a preparáty na posilnenie imunity, a to ideálne také, ktoré kombinujú viacero účinných zložiek.

„Vitamíny, najmä typu C, E a A, sú dôležité pri syntéze DNA a bielkovín, ale aj pri dozrievaní imunitných buniek. Vzhľadom na to, že konzumujeme málo strukovín, často trpíme nedostatkom zinku, čo vedie k potlačeniu správnej funkcie imunitného systému,“ upozorňuje imuno-alergiológica Alena Kotzigová. **TA**

Viac liekov bez doplatku

Podľa novej kategorizácie majú pacienti na Slovensku od začiatku júla k dispozícii 5 386 liekov, o 40 viac ako predtým.

Zvýšil sa aj počet liekov bez doplatku pacienta alebo s doplatkom do 1 eura na 1 999, čo predstavuje 55 percent. Prakticky to znamená, že na každé chronické ochorenie existuje viac druhov liekov, pričom lekár má možnosť z počtu plne hrađených predpísať pacientovi liek bez doplatku alebo s minimálnym doplatkom. Počet liekov s doplatkom od 1 do 2 eur bude 799. Od 2 do 3,5 eura si pacienti priplatia pri 678 liekoch, od 3,5 do 5 eur pri 306 a viac ako 5 eur pri 662 liekoch. V kategorizácii pribudli nové lieky a liečivá ako antidiabetiká na liečbu dospelých pacientov s diabetes mellitus 2. typu, lieky na liečbu AIDS a na liečbu závažných bakteriálnych infekcií, na liečbu Parkinsonovej choroby či lieky na potlačenie akútnej bolesti u chorých na rakovinu. **LM**

O grilovaní odborne aj populárne

Grilovacia párty alebo rodinné posedenie nemusí byť útokom na zdravie

Získava si čoraz viac prívržencov; pre mnohých je kombináciou príjemného posedenia a vychutnávania jedinečných kulinárskych špecialít. Grilovanie si však vyžaduje aj dodržanie správnych postupov.

O tom, ako sa správne griluje a na čo si pri grilovaní treba dávať pozor, hovorí námestník riaditeľa Výskumného ústavu potravinárskeho v Bratislave Peter Šimko.

■ O aký technologický postup pri grilovaní ide?

Grilovanie je tepelný proces, pomocou ktorého premieňame surovinu na hotovú potravinu. Má svoju postupnosť, ktorá vedie k tomu, aby sme vyrobili potravinu, ktorá je chutná, ale najmä bezpečná.

■ Čo všetko môžeme grilovať?

Fantázii sa medze nekladú. Pokiaľ hovoríme o typických produktoch, tak najčastejšie sa griluje mäso, počnúc hydinou cez bravčové mäso a grilovať sa dá aj hovädzie mäso, ktoré si však od kuchára vyžaduje viac skúseností. Grilujú sa ryby aj zelenina.

■ Aké sú postupy bezpečného a zdravého grilovania?

Mali by vychádzať zo zásady, že pripravovaná

potravina by nemala byť v priamom styku s plameňom. Plameň má totiž oveľa vyššiu teplotu ako rozžeravené uhličky a pri správnom grilovaní dochádza k tepelnému opracovaniu potravy práve horúcim vzduchom, ktorý stúpa od rozžeravených uhličkov. Ak má plameň bezprostredný kontakt s potravinou, v dôsledku nadmerného tepla dochádza k poškodeniu niektorých zložiek potravín a vytvárajú sa karcinogénne látky.

■ Je pre potraviny bezpečnejšie priame alebo nepriame grilovanie?

Bezpečnejšia je nepriama metóda, pretože pri nej znižujeme teplotu tepelného opracovania. Ide o grilovanie, keď je pahreba rozložená po

bokoch pod roštom a nie priamo pod pripravovaným pokrmom. Ak by došlo k odkvapkávaniu tuku z tepelne opracovávanej potravy na zdroj tepla, tento tuk sa rozkladá a takisto vznikajú škodlivé látky. Tie horúci vzduch unáša a – laicky povedané – „priliepajú“ sa na potravinu.

■ Aké formy grilovania sú vhodnejšie – na otvorenom grile alebo na grile so zatvárateľným poklopom?

Konštrukcie grilov sú rôzne, ale z hľadiska potravy platí zásada, že by sme ju mali opracovávať pri čo najnižšej teplote. Druhou zásadou je spomínané zabránenie priameho styku s plameňom.

Tretia zásada sa týka hygieny – rošt by nemal obsahovať žiadne pyrolytické produkty, teda by mal byť dokonale vyčistený. Vyššia hygiena sa dá dosiahnuť použitím jednorazových hliníkových podložiek a fólií, ktoré používame na zamedzenie kontaminácie jedla nebezpečnými látkami.

■ Ako dlho by sa mali jednotlivé druhy mäsa grilovať?

Dĺžka prípravy mäsa závisí od jeho konzumnej spôsobilosti. Mäso by malo byť dostatočne tepelne opracované, čo je aj bezpečnostný faktor. Tepelná úprava by mala eliminovať aj výskyt patogénnych mikroorganizmov v mäse. Platí zásada, čím hrubší kus grilujeme, tým dlhšie by sa mal tepelne opracovávať. Ak je intenzita tepelného zdroja príliš vysoká, môže prísť k spáleniu vonkajších častí produktu, pričom vo vnútri je ešte surový.

Teplota zdroja je optimálna vtedy, keď sme schopní nad ním dve – tri sekundy udržať dlaň.

■ Aký vplyv má tento druh tepelnej úpravy na jednotlivé zložky v grilovaných potravinách?

Čím kratší je tepelný proces prípravy pokrmu, tým vyššia je pravdepodobnosť zachovania pôvodných zložiek potravín. To treba najviac zohľadniť pri ovoci a zelenine, pretože obsahujú termolabilné, čiže rýchlo sa rozkladajúce látky.

V prípade mäsa, ktoré sa skladá z relatívne odolných komponentov, však pri spracovaní nedochádza k tepelnému poškodeniu týchto zložiek. Tepelným opracovaním sa naopak zvyšuje jeho stráviteľnosť. Dochádza totiž k denaturácii bielkovín, ktoré sú potom pre náš organizmus ľahšie stráviteľné. Z mäsa, ktoré má v surovom stave len miernu a nevýraznú vôňu, sa po tepelnom opracovaní stáva atraktívna potravina. Neznehodnocujeme v ňom žiadne cenné látky. Práve naopak, pri tepelnom opracovaní vznikajú látky, ktoré pozitívne ovplyvňujú našu psychiku, vylučovanie žalúdočných štiav a všetko, čo súvisí so správnym trávením.

■ Znehodnocuje sa pri grilovaní zelenina?

Pri týchto potravinách môže dochádzať k istej deštrukcii. Obsah vitamínov je isteže rozhodujúci, ale grilovanú zeleninu či ovocie nekonzumujeme každý deň a príjem týchto potrebných látok si nahrádzame ich dennou konzumáciou v čerstvom stave.

Človek s bežnými stravovacími návykmi principiálne nie je odkázaný, aby myslel ešte aj na to, že pri tepelnom spracovaní sa ochudobňuje o vitamíny. Pri pestosti stravy, ktorú konzumujeme každý deň, dochádza k dostatočnej saturácii organizmu týmito látkami.

■ Ako a prečo ovplyvňuje typ mäsa jeho prípravu na grile?

Súvisí to s prítomnosťou špeciálneho väziva – kolagénu. Čím je organizmus starší, tým viac sa ho v svalovine nachádza. A hovädzí dobytok dosahuje dospelosť až v priebehu niekoľkých rokov, zatiaľ čo kurča-brojler sme schopní vypestovať do 28 dní. V prípade bravčového ide o niekoľko mesiacov. Obsah väzivového tkaniva kolagénu je v priamej súvislosti s tuhosťou mäsa.

■ Vplýva na kvalitu mäsa predchádzajúce marinovanie?

Marinovanie s použitím mikrobiálne účinných látok potláča rozvoj

GW108-918

PRÍVLASTKOVÉ
VÍNO SPOD
VIHORLATU

REGIUS

ŽIVOT SPOD VYHASNUTEJ SOPKY
FUNDUS REGIUS

Spoločnosť **Fundus Regius** je rodinná firma s vlastnými vinohradmi v Sobrancekom vinohradníckom rajóne.

Vína **Fundus Regius** sú výlučne prívlastkové, s prekrásnou vôňou a chuťou, bez

stabilizátorov či konzervačných látok. Sú určené najmä na dlhodobé zrenie a archivovanie.

Naše vína boli opakovane umiestnené v Národnom salóne vín SR a získali tiež viacero ocenení už aj na medzinárodných fórach.

0903 74 51 19
www.vinoregius.sk
www.vinoteka-regius.sk

mikroorganizmov. Do marinád používame látky, ktoré znižujú pH mäsa, čím sa predlžuje jeho doba spotreby.

Marináda mení chuť jedla v závislosti od koncentrácie aromatických látok, ktoré obsahuje. Každý však môže mať svoje vlastné tajomstvo správneho „navoňania“ jedla. Významné sú pritom interakcie látok v marináde s mäsom. Správne marinované mäso je po následnej tepelnej úprave podstatne atraktívnejšie z hľadiska organoleptického vývinu. Navyše, korenie má výrazné antioxidantné účinky a ako vieme, antioxidanty majú schopnosť zachytávať voľné radikály, ktoré spôsobujú starnutie, ale napríklad aj vznik zubných ochorení.

■ Je správne pridávať do marinády olej?

Vždy musíme zvážiť, aké mäso ideme opracovávať. Ak napríklad na gril pripravujeme kuracie stehná, ktoré obsahujú dostatok intramuskulárneho tuku, do marinád nie je vôbec potrebné olej pridávať. Bolo by dobré, keby spotrebiteľ poznal orientačné hodnoty obsahu tukov v jednotlivých druhoch mäsa. Dnes sú prístupné pre všetkých napríklad na internete. Vo všeobecnosti však nevidím dôvod na to, aby sa k mäsu, ktoré ideme grilovať, pridával ešte ďalší tuk v podobe oleja v marináde.

■ Nepomáha však olej prenosu korenín z marinády do mäsa?

Tuk vo všeobecnosti nie je významným nosičom aromatických látok do mäsa, pretože ide o nepolárnu látku a pri mäse ide o polaritu. Ak marinujeme priamo, teda prekladáním vrstiev korenia, sušenej zeleniny, bylín, kečupu, horčice atď. s mäsom, ide o dostatočné, jednoduchšie a veľmi efektívne marinovanie.

TA

Rýchlejšie želirovanie

Ku koncu letných mesiacov patrí aj vábivá vôňa ovocia v záhradách a na trhoviskách.

Výbornú chuť letného a jesenného ovocia si môžete uchovať vďaka želirovaniu. Dr. Oetker ponúka rad želirovacích prípravkov, s ktorým sa zaváranie môže stať príjemným voňavým relaxom. Vďaka zjednodušeniu a skráteniu celého procesu na niekoľko minút si džemy

a marmelády zachovávajú oveľa viac vitamínov, ktoré by sa pri klasickom zdĺhavom varení strácali. LM

Podravka so širokou ponukou

Podravka je aj na Slovensku známa ako najväčší expert na ochucovadlá, najmä vďaka Vegete (ide o pôvodné označenie, v roku 1993 sa u nás z patentových dôvodov zmenil jej názov na Podravka). V tejto oblasti má na slovenskom trhu vedúce postavenie. Okrem ochucovadiel sa tu pod jej značkou predávajú aj instantné polievky, zeleninové prílohy k jedlám, ryža a strukoviny Lagris, paradajkový sortiment, od roku 2007 rybie konzervy EVA a od roku 2009 aj kečupy.

Jedným z novších produktov je Podravka Natur, ktorá svojim zložením a vlastnosťami zodpovedá trendom zdravej výživy. Neobsahuje žiadne aditíva (glutamán sodný, inozinán disodný, guanylan disodný), umelé arómy ani farbivá a obsahuje až 30 % sušenej zeleniny 9 druhov. Na výrobu 1 balenia (150 g) sa použije až 450 g čerstvej zeleniny, ktorá bola dopestovaná na slnku. VN

Prémiové čaje Mistral

Baliarne obchodu Poprad uviedli na trh v prémiovej kategórii čajov Mistral desať noviniek. Ich základom sú starostlivo vybrané suroviny s dôrazom na originalitu príchuť. Do čajových zmesí zakomponovali zložky ako lotosový kvet, japonská čerešňa, egyptská mäta či kvet pomarančovníka – ktoré sú použité na slovenskom trhu po prvýkrát.

Pri vývoji sa zohľadnilo i. aj podiel spotreby jednotlivých typov čaju v SR. Súčasnou inováciou bol aj redizajn obalov všetkých čajov Mistral. VN

Ako spoznať dobré víno

Cena nemusí byť vždy priamo úmerná kvalite

Kúpiť dobré a kvalitné víno nie je problém, dajte si však poradiť a – degustujte.

Pokiaľ nie je možné víno ochutnať, je ťažké odhadnúť jeho kvalitu podľa ceny a obalu. „Všetky vína sú totiž zabalené v pekných fľašiach a cena tiež nemusí byť známkou kvality,“ tvrdí someliér Roman Pavúk.

Skúsenosti s vínom môže laik získať na rôznych vinárskych a prezentačných akciách, na ktorých sa zoznamuje s kvalitami danej odrody alebo produkciou výrobcov. „Tu sa dá víno ochutnať a zákazník si môže to, ktoré mu chutilo, kúpiť,“ konkretizuje R. Pavúk. Človek sa podľa neho učí rozumieť vínu ako ušľachtilemu, nielen alkoholickému nápoju aj prostredníctvom výkladu výrobcov alebo someliérov. Tento princíp kúpy je podľa neho pri voľbe kvalitného vína najvhodnejší.

Zárukou nákupu kvalitného vína je aj návšteva špecializovanej predajne vína – vinotéky, v ktorej sa skúsení odborníci a obchodníci usilujú pracovať s kvalitnými vínami a vychádzajú v ústrety individuálnym požiadavkám zákazníkov.

Čo nájdete na etikete

Z etikiet vína v bežnom obchode alebo hypermarketoch sa spotrebiteľ dozvie informácie, ktoré sú stanovené zákonom. Sú na nich uvedené: kategória, akostná trieda, obsah alkoholu, obsah fľaše, oblasť, odkiaľ hrozno pochádza, údaj o odrode, zmesovom alebo značkovom víne, výrobná dávka, dátum plnenia a podobne. „Dobří výrobcovia sa na etikete usilujú uviesť aj dodatočné informácie, ktoré zákazníkovi pomáhajú pri výbere a majú ho zaujať. Približujú napríklad, aké chute výrobcovia vo víne ponúkajú, ako bolo vyrábané, kedy a odkiaľ bolo hrozno zbierané,“ dodáva R. Pavúk.

Pri kúpe lacnejších vín musíme podľa neho brať zreteľ na fakt, že ak do ceny výrobku zarátame náklady na kvalitnú fľašu s korkovou zátkou a etiketou, často vychádza, že pri finančnej náročnosti na obal má obsah fľaše minimálnu hodnotu, čo naznačuje jeho kvalitu.

Keď víno osloví

Víno nepôsobí na každého rovnako. „Chuťové a aromatické vlastnosti vín pôsobia u každého človeka individuálne. Ľudia, ktorí nemajú dostatok skúseností s degustáciou vína, často nedokážu kvalitné vína ohodnotiť. Takéto vína sú pre bežného konzumenta niekedy komplikované,“ hovorí someliér. Čím viac druhov vína človek pije, tým väčším odborníkom sa stáva.

„U milovníkov vína sa na určité druhy vytvára pamäťová chuť. Vína, ktoré nás oslovia, si zapamätáme na celý život. Ide aj o pôsobenie atmosféry a zážitkov, ktoré boli s jeho konzumáciou spojené.“ Ľudia by mali preto podľa neho v oblasti vín experimentovať a ochutnávať.

Pokiaľ ide o vzhľad, podľa skúseného odborníka musí mať kvalitné víno iskru a musí byť na pohľad číre. „Aróma vína, bez rozdielu, či ide o biele alebo červené, by mala odkazovať na konkrétnu odrodu a mali by sme cítiť niečo príjemné. V nekvalitnom víne cítime falošné tóny, zápach, maštal, olej, kovové tóny. Tieto pocity sa ťažko vysvetľujú, ale každý človek to už pri prvom dúšku cíti,“ spresňuje R. Pavúk. Ak vám ponúkané víno nechutí, jednoducho ho netreba piť.

Chute v akordoch

„Jednoduchšie, menej kvalitné vína, hoci možno na prvý dúšok voňajú, veľmi rýchlo chuťovo odznejú. Hovoríme tomu, že víno bolo ‚prikrášeľné‘. Chuťový vnem veľmi rýchlo po nástupe chu-

ti odznie a dozvuk chuti nepríde. Hovorí sa, že takéto víno je jednoduché, ‚krátke‘. Kvalitné víno má viacvrstvové chute,“ popisal chuťové vnemy kvalitného vína R. Pavúk.

Chuť konzumenta je subjektívna a každému vyhovuje niečo iné. „Dobré víno sa pije dobre a nemusí byť drahé. Z dobrého vína musíte mať dobrý pocit. Ochutnáte ho, nájdete tam rôzne parametre, krásne vonia, má úžasnú farbu a pri prehltnutí dúška vám ostane na jazyku chuť,“ vysvetľuje. Kúpiť dobré a kvalitné víno dnes už teda nie je ťažké. Podľa someliéra R. Pavúka je ťažšie vybrať vhodné víno na správnu príležitosť. TA

Foto SXC

Chuť ukrytá vo fľašiach JM Vinárstva Doľany

Kto ochutnal vína z produkcie JM Vinárstvo Doľany alebo sa zúčastnil aspoň na jednej z mnohých akcií tejto spoločnosti, hneď pochopil dôležitú pravdu: nie je víno ako víno.

Spoločnosť JM Vinárstvo Doľany pracuje v duchu tradície a snahy o dosahovanie najvyššej kvality. Svoje vína neprezentuje ako najkvalitnejšie, najchutnejšie – pretože každý z nás je jedinečný tým, že máme radi niečo iné: niektorí preferujeme kyslejšie, iní zasa sladšie, niektorí červené, iní biele... Čo vám však môže tento producent ponúknuť, sú vína vyrábané najmodernejšími technológiami, aké sú dostupné na trhu; využívajú sa vo Francúzsku, Španielsku či v Amerike... Doprajte si tradičné vína z Dolian vyrábané svetovou technikou a posúďte sami, či vám zachutia.

Výberové vína s prívlastkom pre každého

JM Vinárstvo Doľany pôsobí v malokarpatskom regióne od roku 1986. Jeho vinohrady sa rozprestierajú na svahoch Malých Karpát medzi Doľanmi a Dolnými Orešanmi na rozlohe 105 hektárov. Založením vinárskej firmy si splnil svoj sen Ing. Jozef Mikuš. O svojich vinách rozpráva s nadšením a skromnosťou: „Vína z našej produkcie majú pôvod v našich viniciach. To je základ, na ktorom stavíme, pretože máme možnosť ovplyvniť kvalitu vína priamo vo vinohrade. Pestrá skladba našich viníc nám umožňuje vyrábať širokú paletu akostných vín najvyššej kvality. Prednosť dávame výberovým vínam s prívlastkom, ktoré vyjadrujú mieru ‚terroir‘, ale i doslova ‚genia loci‘ tohto vinohradníckeho kraja. Pestujeme tradičné, ale aj nové odrody, známe na Slovensku aj vo svete.“

Milión fliaš ročne

Vo vinárni, ako som sa neskôr sama na vlastné oči presvedčila, vládne poriadok, čistota a rešpekt k majiteľovi. Ako na bežiacom páse sa tu plnia fľaše rozvoniavajúcim vínom. V barriqueovej pivnici zasa výrazne

cítiť vôňu duba. „Naším zákazníkom vieme ponúknuť kvalitné barriqueové vína, ktoré dozrievajú v špeciálnych sudoch. V barriqueovej pivnici máme momentálne uskladnených 80 000 litrov vína,“ vysvetľuje J. Mikuš. JM Vinárstvo Doľany vyrobí približne milión fliaš vína ročne – vyrába biele, červené a ružové tiché vína, väčšinou v kategórii suchých.

Seriózne partnerstvo

„Naše produkty umiestňujeme hlavne na slovenskom obchodnom a gastronomickom trhu. Na kvalitu ponúkaných vín, podávaných hosťom v reštauráciách a hoteloch, dohliadajú majitelia daných zariadení, ide teda o nekompromisných zákazníkov. K dnešnému dňu nás môžete nájsť v približne 650 reštauráciách či hoteloch,“ vysvetľuje svoju stratégiu majiteľ spoločnosti.

„Zákazníkom na gastronomickom trhu vieme ponúknuť seriózne partnerstvo, založené na korektných obchodných vzťahoch, slovenské víno, ktoré získalo mnoho najvyšších ocenení na rôznych vinárskych súťažiach, primeraný servis a ochotný personál. Keďže aj v niekoľkohviezdičkovom zariadení môže hosťovi pokaziť pôžitok z vína nekvalifikovaný personál, pozývame našich zákazníkov na bezplatné degustácie. Obsluhujúci personál má možnosť oboznámiť sa tu s vinami, ktoré ponúka zákazníkom. Týmto spôsobom sa snažíme o rozvíjanie vinnej

kultúry. Ďalej vieme naviazať spoluprácu aj v rámci projektu ‚Cesty za vínom‘ a ‚Gurmánske večery‘,“ dodáva J. Mikuš.

Osobný prístup

Po niekoľkých hodinách strávených s veľkým znalcom a milovníkom vína som odchádzala domov užiť si fľašu vinka, ktorú mi pán Mikuš ponúkol. Pri vychutnávaní vína som si pri pohľade na značku JM Vinárstvo Doľany uvedomila, že za každou jednou fľašou vína, za jeho kvalitou stojí vinár osobne a on je zárukou toho, že si zákazník kúpi víno „hodné kráľov“. Dbá o všetko – od viníc až po dodanie fľaše vína na stôl zákazníka. A práve preto nemám nikdy obavu odporučiť vína pod značkou JM Vinárstvo Doľany známym v mojom okruhu. **VN**

Kompletnú ponuku vín z produkcie JM Vinárstvo Doľany nájdete na:

www.jmvinar.sk

V prípade záujmu o spoluprácu nás kontaktujte e-mailom na:

obchod@jmvinar.sk
alebo telefonicky na **0903 726 045**

UNICEF a TESCO pre Afriku

Detský fond UNICEF pomáha deťom v Mozambiku už 35 rokov, teda od osamostatnenia krajiny. Jeho program sa sústreďuje na pomoc tým najzraniteľnejším – sirotám, deťom v sociálne znevýhodnených rodinách a vo vzdialených vidieckych komunitách. Pomoc je zameraná na tri oblasti: prežitie a rozvoj maloletých detí, základné vzdelanie a potláčanie HIV/AIDS.

Po založení Fondu Tesco v roku 2009 sa UNICEF Slovensko stalo jeho prvým partnerom. Zákazníci obchodov Tesco napríklad mohli pomôcť zabezpečiť očkovacie vakcíny proti šiestim smrteľným chorobám pre deti v rozvojových krajinách kúpou

niektorého z 15 výrobkov spoločnosti Procter&Gamble. Tá potom z predaja každého kusa venovala fondu 4 centy na spomínanú pomoc. Celkovo sa cez Fond Tesco podarilo získať 98 700 €, k tomu navyše UNICEF Slovensko vyzbieral ďalších 5 103 € počas vianočnej zbierky v obchodoch Tesco. Celá suma bola potom odoslaná na účet UNICEF v Mozambiku, kde sa použila na očkovanie proti šiestim smrteľným chorobám – tetanu, osýpkam, záškrtu, čiernemu kašľu, tuberkulóze a detskej obrne. Celkovo z nej bude profitovať 40 000 detí vo veku do jedného roka.

Aj vďaka takýmto akciám sa počas uplynulých desiatich rokov v Mozambiku znížila úmrtnosť dojčiat a detí do 5 rokov, ako aj úmrtnosť matiek pri pôrodoch. Stabilizovala sa situácia s epidémiou AIDS a viac ako 400-tisíc ľudí má lepší prístup k vode a sanitácii. **AB/JF**

Program Dedičstvo regiónov

Tých, ktorým nie je ľahostajná kultúra a budúcnosť prostredia, v ktorom žijú, oslovuje Nadácia SPP. V novom grantovom programe Dedičstvo regiónov rozdelí až 70 000 eur na podporu projektov, ktoré vychádzajú z miestnych tradícií.

Program chce podporiť aktivity a podujatia, ako sú napr. voľnočasové kultúrne aktivity, pravidelné podujatia v obci spojené so zvykmi, históriou, tradíciami, zdokumentovanie miestnych tradícií v podobe publikácie alebo iné aktivity propagujúce tradičné miestne špecifiká atraktívnou formou. Príkladom sú ochotnícke divadelné súbory, miestne umelecké a folklórne súbory a pod.

ML

Pite rozumne a rozpoznajte znamenia

Už sa vám stalo, že niekto z vašich priateľov si na párty vypil viac a pokazil všetkým svojim správaním večer?

Varovať pred takýmto správaním je cieľom kampane na podporu rozumnej konzumácie alkoholu s názvom Rozpoznajte znamenia, ktorú rozbehla spoločnosť Heineken Slovensko. Je súčasťou širšieho programu s názvom Pite rozumne.

Kampaň je zameraná najmä na mladých ľudí, ktorým sa snaží problematiku zodpovednej konzumácie alkoholu podávať inovatívnym a vtipným spôsobom. S pomocou internetovej stránky www.rozpoznajteznamenia.sk môžete rozpoznávať „znamenia“ správania svedčiaceho o neprimeranej konzumácii alkoholu, ktoré môže pokaziť príjemný večer v spoločnosti priateľov. V tomto správaní možno rozlíšiť niekoľko charakterov – archetypov, z ktorých každý je typický niečím iným. Kampaň Rozpoznajte znamenia ich pomenúva, predstavuje ich formou vtipných videí

na webe a zároveň nabáda rozpoznáť ich skôr, ako stihnú niekomu pokaziť večer. Na webových videách tak možno identifikovať Spachtoša, Usmrkanca, Bitkára, Exhibicionistu, Opaľovača, Koketu alebo Nemešlo.

„Naším cieľom je vzdelávať ľudí v oblasti zodpovednej konzumácie alkoholu. Kampaň Rozpoznajte znamenia tento odkaz predstavuje vtipnou formou, ktorá je predovšetkým pre mladých ľudí lepšie akceptovateľná ako striktné zákazy alebo „zdvihnutý prst“,“ hovorí Hana Šimková, manažérka pre korporátne vzťahy spoločnosti Heineken Slovensko.

Na webovú stránku nadväzuje aj aplikácia na Facebooku s názvom Visačka hanby (Tag of shame), ktorá umožňuje pridávať jednotlivé „znamenia“ na fotografie priateľov na Facebooku a pripomenúť im tak ich nevhodné správanie (napr. Bitkár môže dostať boxerské rukavice). **VN**

Peugeot zachraňuje Amazonský prales

Peugeot sa od roku 1998 podieľa na rozsiahlom projekte obnovenia Amazonského pralesa v brazílskom spolkovom štáte Mato Grosso. Tzv. uhľikové úložisko Peugeot je pilotným projektom a súčasne živým prototypom pre skúmanie daného ekosystému.

V rámci pilotného projektu v spolupráci s Národným lesným úradom (Office National des Forêts – ONF) ide o nové zalesňovanie rozsiahlej plochy viac ako 50 rôznymi druhmi stromov a o umožnenie obnovy biologickej rozmanitosti. Zároveň sa bude merať účinnosť takéhoto znovu vytvoreného ekosystému na pohlcovanie CO₂. Program umožní vo veľkom meradle testovať a lepšie spoznať vlastnosti lesného ekosystému. Jeho realizáciou chce Peugeot prispieť k vedeckému poznaniu v tejto oblasti a pomôcť

nájsť riešenie otázky efektívneho pohlcovania atmosférického uhlíka ako doplnku k nevyhnutnému globálnemu zníženiu emisií skleníkových plynov.

Uhlíkové úložisko Peugeot-ONF okrem iného znamená:

- 2 000 000 novo vysadených stromov na 1 800 ha bývalých prérií;
- 7 000 ha zachovaného prirodzeného pralesa a 1 200 ha pralesa, ktorý sa necháva na pokoji, aby sa prirodzene oživil;
- program obnovenia biologickej rozmanitosti s viac ako 50 druhmi opätovne vysádzaných stromov (rekordný počet pre podobný typ projektu);
- 111 000 ton CO₂ doposiaľ odlúčených v biomase (meranie v roku 2008 podľa metodológie GIEC/IPCC);
- 2 300 žiakov v programe ekologickej výchovy v rokoch 2001 – 2008;
- viac ako 150 vysokoškolských študentov zapojených do výskumov v rámci projektu, vo Francúzsku aj v Brazílii.

JF

Pozitívna energia pre kultúru

Ako ZSE kultivuje našu umeleckú a festivalovú scénu

Aktivity energetického distribútora v rámci spoločenskej zodpovednosti a nadačnej činnosti prinášajú na Slovensko hudobných interpretov svetového rangu.

Ked sme sa pred časom chystali do Nemecka a Holandska na akcie, spojené s hudbou a jej kvalitnou reprodukciou, premýšľali sme, čo priniesť priateľom a partnerom. Rozhodli sme sa pre CD Vladimíra Godára Mater v uhrančivej interpretácii Ivy Bittovej a súboru dobových nástrojov.

Urobili sme dobre. Všetci boli nadšení krásou archaicky a zároveň súčasne znejúcej hudby i vysokou úrovňou nahrávky. Podľa rebríčka klasickej hudby zostavovaného každoročne rozhlasovou stanicou BBC sa Mater v roku 2006 zaradila medzi desať najlepších nahrávok a získala i ďalšie ocenenia. Kvalitu potvrdzuje aj viac než päťtisíc predaných nosičov len v ČR a na Slovensku. Za pôvodcami tohto úspechu treba okrem skladateľa, interpretov a nadšencov hudby hľadať aj jej mecénov.

V tomto prípade Západoslovenskú energetiku, a. s. (ZSE). Tento počín je jeden z viacerých príkladov aktivít poprednej energetickej spoločnosti na poli kultúry.

Dvorský, Vargas, Gruberová

ZSE dlhodobo považuje za dôležité pôsobiť ako integrálna súčasť komunity, v ktorej funguje. Aktívne vystupuje ako podporovateľ či iniciátor projektov v mnohých oblastiach verejného a spoločenského diania s dôrazom na zdravý život a na budovanie silnej občianskej spoločnosti. Oblasť podpory kultúry sa zo strany ZSE spája najmä s tvorbou súčasných slovenských autorov v oblasti hudby a výtvarného umenia.

Nahrávka Vladimíra Godára, ktorú podporila ZSE, sa dostala do top 10 klasiky v BBC.

Začali sme hudbou, preto treba hádam spomenúť predovšetkým tri veľké mená svetovej opery. ZSE podporuje letné majstrovské kurzy pre nádejných spevákov, ktoré v Piešťanoch vedie Peter Dvorský. Spoločnosť ZSE stála za triumfálnym návratom Edity Gruberovej do rodnej Bratislavy: najprv na hradnom koncerte pod holým nebom a vlni pri otvá-

racom koncerte BHS na doskách historickej budovy SND, kde predtým, za bývalého režimu, po desaťročia nebola vítaná. A do tretice si mohli nadšenci krásnych hlasov vychutnať vystúpenie mexického tenoristu svetového mena Ramóna Vargasa v záverečnom koncerte festivalu Viva Musica! v júli t. r.

V poradí už jedenásty jesenný sviatok komornej hudby Konvergencie funguje 8 rokov so ZSE ako generálnym partnerom podujatia a medzi odborníkmi je svojou kvalitou považovaný za žánrový vrchol hudobnej sezóny.

Nadácia – Centrum súčasného umenia

O pestrom zábere podporených kultúrnych podujatí hovorí výpočet niektorých ďalších. Silvestrovské slávnosti v Bratislave. Divadelné experimenty študentov herectva z celého sveta, ktoré organizuje VŠMU. Myjavský folklórny festival. Fraštický trň, Medzinárodné bienále kresleného humoru v Hlohovci.

Tu sme už pri ďalšom ťažisku kultúrnych aktivít, v ktorých sa angažuje ZSE – je ním výtvarné umenie. Medzi úspešné podujatia patrí už sedemročná podpora Aukcie súčasného umenia, ktorú organizuje Nadácia – Centrum súčasného umenia. V roku 2004 bola prvá aukcia výtvarných diel súčasných slovenských autorov ešte pionierskym činom, nakoľko dovtedy sa verejne ponúkali len diela slovenských klasikov. Dnes je trh s umením vrátane moderného pomerne živý a verejnosť spoznáva súčasných tvorcov aj vďaka spomínanej aukcii, ktorú už štvrtý rok vedie rakúska pobočka renomovanej aukčnej siene Sotheby's.

Tento rok prichádza nadácia s inováciou, ktorou je Bratislava Art Festival či Bratislavské dni umenia. Inšpiráciou je viedenský Týždeň galérií a cieľom je zapojiť viac vystavovateľov i návštevníkov do akcie, ktorá trvá nie iba niekoľko hodín. Počas prvého októbrového týždňa budú mať do tridsiatky bratislavských galérií nielen dokorán otvorené dvere, ale aj príležitosť na interaktívne spoznávanie umenia.

Pri dialničnej smerom na Trenčín vídam veľký pútač ZSE s nápisom: Energia tohto regiónu. Ponúka sa parafráza: pozitívna energia pre kultúru. A tá ju naozaj potrebuje. Predovšetkým podporu pre tie odvetvia a podujatia, ktoré nepatria ku konzumným a ziskovým. Bez nich by však bolo spektrum kultúry oveľa chudobnejšie.

Miloš Nemeček
Foto: archív ZSE

Aukcia súčasného umenia

Konvergenencie v druhom desaťročí

Platforma, ktorá spája hudobné žánre a štýly, prekračuje hranice umeleckých odvetví a silno komunikuje s poslucháčom.

Festival komornej hudby Konvergenencie vstúpi do svojho druhého desaťročia naozaj famóznym spôsobom. Začne sa v pondelok 20. septembra v Dóme svätého Martina mimoriadnym koncertom džezovej ikony, nórskeho saxofonistu Jana Garbareka, a najznámejšieho vokálneho kvarteta súčasnosti The Hilliard Ensemble z Veľkej Británie. Vystúpenie je súčasťou svetového turné pri príležitosti uvedenia nového albumu *Officium* novum a bratislavský Dóm sa tak zaradí medzi popredné katedrály viacerých krajín, v ktorých sa umelci predávajú.

V stopách Officia

Ich spolupráca sa začala pred sedemnástimi rokmi albumom *Officium*, na ktorom Garbarek s britskými vokalistami stvárnil skladby stredovekých a renesančných majstrov. Toto spojenie nadchlo džezových fanúšikov i milovníkov klasiky – predalo sa vyše milióna nosičov. Nový album, ktorý na tento úspech nadväzuje, spája hudbu Západu a Východu, najmä Arménska,

Jozef Lupták

a štvorica spevákov sa naň pripravovala na Kaukaze. Znalci hovoria, že tento koncert sa u nás zaradí do popredia hudobných udalostí roka.

Nadviaže naň dvanásť ďalších podujatí festivalu od 23. do 26. septembra 2010, začiatkom leta budúceho roku sa Konvergenencie už tradične predávajú aj v niekoľkých ďalších slovenských mestách.

Komunikatívny priestor

Nie náhodou som sa s Jozefom Luptákom, zakladateľom a dušou Konvergenცი, stretol

v bratislavskej Design factory. Tento moderný priestor, ktorý spája umenie a techniku, vytvára neformálne prostredie pre bezprostrednú komunikáciu medzi hudobníkmi a publikom. Práve idea spájania – našich umelcov so zahraničnými, rôznych žánrov hudby, ale aj odvetví umenia – je podstatou Konvergenცი.

Štyridsiatnik Jozef Lupták sa zaraďuje k medzinárodne uznávaným violončelistom nielen svojou virtuositou, ale aj kreatívnym, často netradičným prístupom k hudbe. To v ňom prehýbalo aj štúdium v Kanade a Veľkej Británii. Po návrate do vlasti koncom deväťdesiatych rokov tu pociťoval nedostatok otvorenosti, prepojenia so svetom, hľadania nových prienikov hudobných žánrov i odvetví umenia. Rozhodol sa aktívne konať; prvými krokmi bola séria medzinárodných workshopov a začiatkom nového milénia sa z týchto koreňov zrodili Konvergenencie. A už osem rokov je ich kľúčovým partnerom Západoslovenská energetika.

Označenie za festival komornej hudby je presný len čiastočne. Táto línia je v jeho strede, ale bez akéhokoľvek konzervatívneho vymedzovania. Ide najmä o tvorivé spojenia s inými hudobnými žánrami – džezom a rockom (nie náhodou sa na programe často objavuje meno Mariána Vargu), world music a ďalšími. A okrem muzikovania patrí ku Konvergenციám aj divadlo, tanec či výtvarné umenie. Na publikum v Design factory teda čakajú viaceré nevsedné spojenia.

MN

00 GW108-010

Nech žije hudba

Festival Viva Musica! sa za pomerne krátky čas stal kľúčovou súčasťou kultúry počas leta v našom hlavnom meste.

Aký recept má na to Matej Drlička a ďalší organizátori za podpory partnerov, na čele ktorých je Západoslovenská energetika? Veľa napovedá pohľad na koncepciu a realizáciu programu, ktorý kvalitne vyplnil záver júla. Úlohu hrá súčasne niekoľko faktorov. Podstatná je však snaha priblížiť špičkovú hudbu rôznych žánrov čo najširšiemu publiku. Preto ten výber umelcov, ktorí patria v najlepšom zmysle slova ku hviezdám. Preto niekoľko koncertov pod holým nebom, kam sa do priestorov ako Hlavné námestie či Eurovea dostane naozaj početné

publikum. A preto tiež nejedno vystúpenie, na ktoré netreba platiť vstupné. Jednoducho, oslava hudby s čo najširším záberom a zároveň na vysokej úrovni.

Ramón a Bratislava

Začať sa patrí skutočným diamantom festivalu. Bol ním nepochybne Ramón Vargas. Tenoristi vždy tvorili smotánku operného spevu, niektorí sa stali doslova legendami. Teraz však už nastúpila nová silná generácia a v nej popredné miesto patrí tomuto temperamentnému Mexičanovi. Svoj druhý domov našiel v blízkej Viedni a viackrát súkromne zavítal do Bratislavy. Táto skutočnosť i vzťahy s topmanažmentom ZSE patrili k predpokladom úspešnej snahy získať ho pre vystúpenie v našom hlavnom meste. Nezostal nič dlhý svojej povesti.

Príležitosť počuť hviezdy

V hviezdnej zostave môžeme pokračovať ďalej. Vidieť a počuť Jamesa Morrisona, jedného z najvýznamnejších džezových hráčov na trúbke – ešte k tomu zdarma a za sprievodu

big bandu – to je naozaj nekaždodenná príležitosť. Austráľčan sa predstavil aj ako multi-instrumentalista, ktorý zahrá takmer na všetkom, do čoho sa dá fúkať.

Roby Lakatos je zasa, hádam, v súčasnosti najznámejším cigánskym huslistom a na Slovensku sa so svojim orchestrom predstavil po prvý raz. Superstar Martin Chodúr ukázal svoju mnohostrannosť, keď vystúpil so Zlínskou filharmóniou.

Napokon spomeňme podujatie, ktoré mnohí označili za mimoriadne hlboký zážitok. Projekt *Hrana* – pocta Markovi Brezovskému, ktorý Oskar Rózsa venoval svojmu priateľovi a umeleckému druhovi. Marek bol mimoriadne nadaný skladateľ a klavirista, ktorý zomrel v roku 1994 na predávkovanie heroínom. Mal iba dvadsať rokov, ale už stihol vytvoriť pozoruhodné diela. Tie o päť rokov neskôr Oskar Rózsa sformoval do dnes už legendárneho albumu *Hrana*; koncert bol jeho reedíciou. Festival tak vzdal poctu talentu, pre ktorý bola hudba všetkým...

M. N.

konvergenzie

KONVERGENCIE

FESTIVAL KOMORNEJ HUDBY | CHAMBER MUSIC FESTIVAL
20 – 26 SEPTEMBER 2010 | BRATISLAVA

JAN GARBAREK THE HILLIARD ENSEMBLE | OFFICIUM NOVUM

MENDELSSOHN | MARTINŮ

CELLO & DANCE |
BACH & IMPROVISATIONS |
LUPTÁK | GERGYE

GRIGLÁK | JAZZ BASS

BACH A BERGER |
HUDBA A PRAVDA

DVOŘÁK | ŠOSTAKOVIČ

ZEMLINSKY | SCHÖNBERG

BEING DUFAY | POTTER | FIELD

FÚGA SLOV A OBRAZOV |
SKUTA | HEVIER

BEZ LADU A SKLADU | 25

KONCERT PRE DETI

BARTÓK | MARTINŮ | MATEJ
SKO BW | LUPTÁK | ŠILLER

ŠOSTAKOVIČ | DOHNÁNYI

WWW.KONVERGENCIE.SK

BKIS BRATISLAVSKÉ
KULTÚRNE
SLÁVNOSTI
2010

BRATISLAVA

JAN GARBAREK | THE HILLIARD ENSEMBLE

HLAVNÝ PARTNER

**KON
VER
GEN
CIE**

PARTNERI

MEDIÁLNI PARTNERI

VSTUPENKY

TICKETPORTAL.SK

Liga proti rakovine otvára v Martine Centrum pomoci

Spoločenská zodpovednosť firiem preukazovaná i vo forme pravidelnej podpory Ligy proti rakovine (LPR) a zároveň aj podpora z radov širokej verejnosti umožnili vybudovať v Martine ďalšie Centrum pomoci LPR. Ide v poradí o tretie centrum na Slovensku v horizonte dvoch rokov, po Bratislave (2008) a Košiciach (2009). Filantropické aktivity firiem a preukázaná dôvera podnikateľských subjektov i fyzických osôb umožňujú, aby onkologickí pacienti, ich blízki i verejnosť vo všetkých troch centrách využívali širokú škálu bezplatných služieb. Vybudovanie a prevádzku Centier pomoci (CP) hradí LPR z viacerých zdrojov: z asigñácie 2 % dane z príjmu FO a PO, zo Dňa narcisov – jedinej verejnej finančnej zbierky LPR – a z anonymných darov. Novovybudované Centrum pomoci v Martine ofici-

álne LPR predstavila svojim partnerom, spolupracovníkom i médiám 16. júla. Ako povedala MUDr. Eva Siracká, DrSc., prezidentka LPR: „Centrá pomoci sú po nemocnici a domove tretím miestom, kde sa pacientom poskytuje starostlivosť. Prostredníctvom nich sa Liga proti rakovine snaží vrátiť onkologických pacientov späť do života.“ **VN**

Fond Živá energia podporí desať projektov

Na realizáciu desiatich najúspešnejších projektov zameraných na energeticky úsporné investičné projekty a vzdelávanie v tejto oblasti vyčlení nadačný fond Živá energia 62 972 eur. Fond je výsledkom spolupráce spoločnosti ZSE Energia, a. s., Nadácie Ekopolis a zákazníkov, ktorí majú záujem podporiť využívanie a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a vyjadriť svoj zodpovedný postoj k hospodárnemu využívaniu elektriny.

„V druhom ročníku otvorenej súťaže sa o podporu uchádzalo 50 žiadateľov, ktorí predložili projekty za viac ako 583 000 eur,“ uviedol riaditeľ Nadácie Ekopolis Peter Medved'. Z investičných projektov získal najvyššiu podporu, 13 200 eur, projekt rekonštrukcie osvetlenia indukčnou a ASO (schodišťové automaty pod vypínačmi) technológiou na Gymnázium J. G. Tajovského v Banskej Bystrici. Nadačný fond Živá energia získava prostriedky z predaja takzvanej zelenej elektriny distribuovanej spoločnosťou ZSE Energia. Z každej predanej megawatt hodiny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie platia odberatelia do fondu 3,3 eura. **PM**

Rastúci Art Film Fest a jeho sponzori

Trenčianske Teplice každý rok žijú Art Filmom

Dovedna 240 filmov zo 48 krajín uvedených na 270 projekciách; vyše 400 oficiálnych hostí vrátane 76 zo zahraničia – to bol 18. Art Film Fest, ktorý sa tradične konal v júni v Trenčianskych Tepliciach a Trenčíne. Celková návštevnosť ôsmich kinosál (vrátane projekcií Bažant Kinematograf) dosiahla číslo 28 305, čo je o vyše 5 000 viac ako minulý rok. Deväťdňový festival, ktorého návštevníci sa mohli v teplom parku stretnúť

Na festivale nikdy nechýbajú veľké hviezdy

o. i. s Gérardom Depardieuom, by nebolo možné uskutočniť bez podpory sponzorov zo súkromného sektora.

K nim v tomto roku patrili napríklad zdravotná poisťovňa Dôvera, AquaCity Poprad, Tatra banka, Slovnaft, Veolia Voda – Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, OHL ŽS, Alison Slovakia, Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Zlatý bažant, Lancia (oficiálny prepravca), DHL (logistický partner) a ďalší. Oficiálnymi dodávateľmi boli aj Hubert J. E., Kláštorňa, GS design, Philips a Elesko. Vďaka PSS, a. s., mali napríklad mladí filmoví fanúšikovia možnosť získať zdarma študentský cinepas na celý Art Film Fest 2010, čo využilo takmer 2 500 mladých návštevníkov festivalu.

Porota hraných i porota krátkych filmov na festivale rozdelili 12 filmových cien. Modrého anjela za najlepší film si prevzali tvorcovia ruskej snímky Ako som prežil toto leto (r. Alexej Popogrebskij), cenu pre najlepší krátky film Na ceste získal britský film Viera (r. Paul Wright). **JF**

Technologické projekty na pomoc zdravotne znevýhodneným

Zvýšiť šance na plnohodnotný život pre mladých ľudí s telesným, mentálnym a zmyslovým znevýhodnením pomôže 11 výnimočných projektov, podporených sumou takmer 45 000 eur z Nadačného fondu Slovak Telekom pri Nadácii Intenda.

Informačné a komunikačné technológie slúžia v grantovom programe s názvom „Podpora mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením“ ako prostriedok na vytváranie podmienok pre dôstojný život. Fungujú aj ako most k vzájomnému porozumeniu a zblíženiu týchto skupín obyvateľstva s bežnou populáciou.

Podporu získal napríklad projekt internetovej televízie pre nepočujúcich, ktorý zvýši množstvo i kvalitu informácií o svete nepočujúcich prostredníctvom slovenského posunkového ja-

zyka a skrytých titulkov. Špeciálne e-learningové vzdelávacie prostredie pre mladých nevidiacich a slabozrakých ľudí vytvorí projekt E-learning pre zrakovo postihnutých mladých ľudí, ktorí tak na jednom mieste získajú všetky výhody vyplývajúce z moderných foriem vzdelávania.

Ďalší podporený projekt, Počítačový tábor Dučenne, ktorý organizuje Organizácia muskulárnych dystrofií, umožní mladým chlapcom so svalovou dystrofiou nielen rozšíriť si počítačové zručnosti, ale im pomôže najmä prekonať izoláciu a kompenzovať dôsledky ich imobility. Moderné informačno-komunikačné technológie získané z grantu pomôžu v projekte detského hospicu s názvom „Stratili sme, ale chceme ísť ďalej“ deťom a ich rodinám zmierniť sociálne a psychologické dôsledky straty blízkeho. **DP**

Prestávky na kávu a obed s kolegami podporujú produktivitu

Zamestnanci vedia získať pre firmu pridanú hodnotu aj z činností, ktoré sú zvyčajne považované za prestoje.

Prestávky v práci vyplnené komunikáciou s kolegami vedia najlepšie zužitkovať manažéri. Z predpoludňajšej prestávky na kávu dokáže získať nejakú pridanú hodnotu 74 % z nich a z obeda s kolegami 66 %. Ukázal to prieskum, ktorý na prelome mája a júna uskutočnila pre spoločnosť HP agentúra StrategyOne v 11 krajinách regiónu EMEA.

Jeho výsledky potvrdzujú, že efektívitu práce na pracovisku ovplyvňuje schopnosť zamestnancov budovať a udržiavať medzilidské vzťahy. Vo všeobecnosti boli napríklad respondenti presvedčení, že obed strávený s kolegami (60 %) je trikrát produktívnejší ako obed osamote (20 %). Podobné zistenia sa preukázali v súvislosti so

stretávaním sa zamestnancov mimo pracovnej doby. Večer strávený s kolegami po práci podľa respondentov generuje pre firmu hodnotu s vyššou pravdepodobnosťou ako taký večer, ktorý strávia sami. Myslí si to 57 % respondentov.

„Manažéri aj radoví zamestnanci vidia prínosy aj z tzv. prestojov, ktoré sa nezvyknú spájať s návratnosťou investícií. Prestávka však umožňuje zamestnancom mentálne sa uvoľniť od práce, čo redukuje únavu, tlmi stres a v konečnom dôsledku vedie k efektívnosti a produktivite pracovníka,“ komentuje výsledky prieskumu podnikový organizačný psychológ Dr. Michael Bashshur. Prieskum priniesol aj ďalšie zistenia: tak napríklad rastliny a kvety na pracovisku prispievajú k produktivite práce v malých a stredných podnikoch viac ako poloha kancelárie či blízkosť obchodov či reštaurácií. Väčšine (asi 55 %) zamestnancov rastliny a kvety v kanceláriách podľa ich vyjadrenia zvyšujú ich individuálnu produktivitu. Poloha kancelárie pozitívne vplyva na produktivitu 38 % pracovníkov a blízkosťou obchodov a reštaurácií na 34 %.

Prieskum bol zameraný na identifikovanie, meranie a skúmanie skrytých hodnôt na pracovisku. Realizoval sa v rámci kampane HP, ktorá prezentuje svoje zariadenia ako investíciu, ktorá môže mať pozitívny vplyv na produktivitu a ekonomiku firmy. Anketu realizovali s 1 674 pracujúcimi expertmi vo veku 18 až 65 rokov z V. Británie, Francúzska, Nemecka, Talianska, Španielska, Holandska, Spojených arabských emirátov, Ruska, Grécka, Južnej Afriky a Turecka.

ZH

Dizajn a atraktivita bankových kariet

Napriek tomu, že 54 % opýtaných žien považuje dizajn karty za menej dôležitý, 39 % by bolo rado, keby bola karta vyrobená z materiálov šetrných k životnému prostrediu a ďalších 31 % by uvítalo možnosť výberu farby karty. Vyplyva to z prieskumu, ktorý v marci pre spoločnosť MasterCard realizovala agentúra GfK. V 22 % prípadov sa objavila ešte odpoveď týkajúca sa možnosti mať na karte fotografiu podľa vlastného výberu. 9 % respondentov by uvítalo zrkadlo na karte a po 5 % aj to, aby bola karta priehľadná alebo aby voňala.

Pokiaľ ide o respondentov-mužov, pre 51 % z nich je dizajn karty nepodstatný, 36 % by bolo rado, keby bola karta vyrobená z materiálov šetrných k životnému prostrediu a ďalších 28 % by uvítalo, keby na karte mohli mať fotografiu, ktorú by si sami vybrali. V 25 % sa objavila ešte odpoveď týkajúca sa možnosti vlastného výberu farby karty, 14 % by uvítalo, keby bola karta priehľadná a 12 % uviedlo, že by mali radi kartu vo farbách ich obľúbeného športového klubu.

V 5 % odpovedí sa vyskytla ešte požiadavka, aby karta mala zrkadlo alebo aby voňala

(3 %). Prieskum sa zaoberal tiež atraktivitou služieb ponúkaných ku karte. Slovenskí muži by najčastejšie uvítali zľavy v reťazcoch supermarketov (89 %), zľavy za energiu (83 %) a zľavy telefónnych operátorov (78 %).

VN

Hodinky Ice-Watch prišli aj na Slovensko

Hodinky Ice-Watch sa vyrábajú v mnohých farbách a z ich rozsiahlej ponuky si vyberie takmer každý. V ponuke je široká škála kolekcií – napr. obľúbená Sili, klasická Chrono, luxusný rad s kryštálmi Swarovski alebo najzaujímavejší Neon – pozostávajúci z množstva trendy modelov, veľkosti a farebných kombinácií.

Ice-Watch nájdete už vo viac ako 2 500 predajniach po celom svete.

Hodinky sú k dispozícii v troch veľkostiach ako pre mužov, tak pre ženy. Sú vode odolné od 3 do 10 atm, horné sklo hodínok je vyrobené z minerálneho skla a polycarbonátu. Kolekcie ponúkajú výber z troch variantov náramku – koženého, so silikónovou textúrou alebo z plastu.

VN

Multimediálny systém pre luxusné autobusy

Spoločnosť MOLPIR predstavila na nedávnom veľtrhu Autotec 2010 v Brne novinku – individuálny multimediálny systém (MOD) pre zájazdové a luxusné autobusy.

MOD systém Funtoro bol po prvýkrát v Európe predstavený v plne digitálnej verzii a hneď pri svojej premiére získal hlavnú cenu v súťaži o technicky najzaujímavejší exponát veľtrhu – Autotec Prix 2010 v kategórii Diely, komponenty, príslušenstvo. Montuje sa napríklad do luxusného autobusu Scania Irizar PB, kde ponúka všetkým cestujúcim individuálny výber filmov, hudby, fotografií a TV programov. JF

Vyššie globálne tržby Metra

Nemecká nadnárodná obchodná sieť Metro vykázala v 2. štvrtroku 2010 medziročný rast tržieb o 2,4 % na 15,71 miliardy eur (oproti 15,34 miliardy eur v 2. kvartáli 2009). Zisk pred zdanením, úrokmi a odpismi jednorazových položiek v tomto období medziročne vzrástol o 6 % na 334 miliónov eur. Naproti tomu čistý zisk tohto štvrtého najväčšieho maloobchodného reťazca na svete sa za tri mesiace do konca júna 2010 znížil na 44 miliónov eur z 52 miliónov eur spred roka. Spoločnosť, ktorá okrem prevádzok typu cash and carry vlastní aj supermarkety, obchody s elektronikou a obchodné domy v 34 krajinách Európy, Afriky a Ázie, sa rozhodla zvýšiť svoj rozpočet na kapitálové výdavky na 2,1 miliardy eur (z vlaňajších 1,9 miliardy eur). To je podľa šéfa spoločnosti Eckharda Cordesa známku optimizmu a toho, že „obdobie opatrnosti“ sa končí a firma sa plánuje znova zamerať na rozvoj a rast. Pripustil však, že spotrebiteľia v Európe len pomaly reagujú na zotavovanie hospodárstva, hoci sa objavili náznaky zlepšenia. TA

Obchod sa postupne spamätáva

Situácia v slovenskom maloobchode a veľkoobchode sa podľa analytikov postupne zlepšuje. Zamestnanosť v odvetví v prvých šiestich mesiacoch tohto roka síce medziročne mierne klesla, ale tržby rástli. „Postupný rast tržieb a ziskovosti v sektore bude vytvárať priestor aj pre najímanie pracovníkov, avšak predpokladám, že v prípade maloobchodu a veľkoobchodu k tomu príde až v budúcom roku,“ uviedla analytička Slovenskej sporiteľne Mária Valachyová.

Jej kolegyňa z Poštovej banky Eva Sadovská pripomína, že obchod zatiaľ nenapreduje tak rýchlo ako priemysel. Ten je totiž ťahaný zahraničným dopytom, kým domáci dopyt, ktorý ovplyvňuje obchod, je zatiaľ stále slabší. „Pomerne vysoká miera nezamestnanosti na Slovensku totiž nie je dôvodom na prehnaný rast spotrebiteľského dopytu,“ vysvetľuje. Miera zamestnanosti na Slovensku klesla v 1. polroku 2010 vo všetkých sledovaných odvetviach. Podľa aktuálnych údajov Štatistického úradu SR sa pritom medziročne najvýraznejšie znížila vo veľkoobchode, kde sa počet pracovníkov znížil o 17,2 %. V maloobchode klesol o 2,8 %. Naopak, priemerná nominálna mesačná mzda sa v porovnaní s prvým polrokom minulého roka zvýšila vo všetkých sledovaných oblastiach, a to najmä v priemysle a veľkoobchode. Priemerný plat v priemysle dosiahol 773 eur, čo je rast o 6,2 %. TA

METRO Cash & Carry pokračuje v expanzii

Základný kameň novej veľkopredajne držia (zľava) Jozef Oravkin, Penta Investments, Axel Hluchy, generálny riaditeľ METRO Cash & Carry Slovakia, Vladimír Mráz, starosta MČ Devínska Nová Ves, a Erik Štefanovič zo spoločnosti Delta.

Spoločnosť stavia v Devínskej Novej Vsi svoje šieste veľkoobchodné stredisko.

Zástupcovia spoločnosti METRO Cash & Carry Slovakia 29. júla slávnostne položili základný kameň jej druhého veľkoobchodného strediska v Bratislave za účasti starostu mestskej časti Devínska Nová Ves Vladimíra Mráza a ďalších 80 hostí. Otvorenie veľkopredajne je naplánované na október 2010. Predstavuje investíciu v sume 26,5 mil. EUR.

Úspešný a výnimočný rok

„Rok 2010 je výnimočný pre METRO Cash & Carry na Slovensku. Spája sa s oslavami 10. výročia nášho pôsobenia na slovenskom trhu. V tomto roku sme realizovali remodeling všetkých piatich veľkoobchodov, ktorý odráža náš zámer vychádzať maximálne v ústrety potrebám zákazníkov,“ hovorí Axel Hluchy, generálny riaditeľ METRO Cash & Carry Slovakia. „Novinkou je aj služba METRO distribúcia, ktorá

predstavuje nový predajný kanál. Otvorením druhého veľkoobchodného strediska v Bratislave prinesieme náš úspešný koncept bližšie k zákazníkovi,“ dodáva.

Otvorenie strediska v Devínskej Novej Vsi potvrdzuje kontinuálnu a úspešnú expanziu spoločnosti v SR. Takmer 95 % tovarov na regáloch pochádza od slovenských dodávateľov a výrobcov čerstvých výrobkov, ktorí spĺňajú štandardy vysokej kvality požadované skupinou METRO Group. Táto spolupráca prináša trvalú podporu regionálneho hospodárstva. Navyše, METRO Cash & Carry vytvára 220 nových pracovných pozícií a má význam aj pre celkový rozvoj perspektívnej lokality Bory. „Sme hrdí, že nový veľkoobchod METRO Cash & Carry bude základom novej mestskej časti Bory. Veríme, že naša prítomnosť spustí rýchly rozvoj tohto projektu a prinesie do regiónu nové investície a pracovné príležitosti,“ zdôrazňuje Axel Hluchy.

Bezkonkurenčná ponuka pre profesionálov

Nové METRO Cash & Carry prinesie kľúčovým cieľovým skupinám zákazníkov – z oblasti HoReCa, obchodníkom, malým a stredným podnikateľom – všetko, čo potrebujú, pod jednou strechou prostredníctvom ponúk a sortimentu šitého na mieru. Zahŕňa atraktívne a cenovo výhodné vlastné značky, rozšírené ponuky a nové služby vrátane doručenia.

Sortiment s vysokou kvalitou zahŕňa široké portfólio 30 000 potravinových a nepotravinových výrobkov za bezkonkurenčné veľkoobchodné ceny. Touto ponukou spoločnosť pomáha profesionálnym zákazníkom, najmä miestnemu nezávislému obchodu, zefektívniť predaj a ušetriť peniaze aj čas, čo je dôležité hlavne v súčasnej náročnej ekonomickej situácii. RN

Veľkoobchodné stredisko Devínska Nová Ves – hlavné charakteristiky

Investície	26,5 mil. EUR
Celková plocha	12 000 m ²
Predajná plocha	7 300 m ²
Výmera pozemku	4,72 ha
Sortiment (potravinový a nepotravinový)	viac ako 30 000 druhov tovaru
Nových pracovných miest	220
Platforma pre službu Metro distribúcia dovoz zákazníkom	

NOVÉ METRO JE VÁŠMU PODNIKANIU BLIŽŠIE

OTVÁRAME
NA JESEŇ

BRATISLAVA
Devínska Nová Ves

Registrujte sa na www.metro.sk

Sledujte nás na Facebooku
www.facebook.com/metro.sk

METRO
Partner profesionálov

Vernostný program Premia aj na Slovensku

Program vernostnej nákupnej karty Premia sa od 1. augusta teritoriálne rozširuje aj na územie Slovenska. Vzťahuje sa na obchodnú sieť 10 partnerov a viac ako 100 obchodných miest, medzi ktoré patria napr. predajne Mountfield, Asko Nábytok, SCANquilt či cestovná kancelária Tip Travel.

Za každú platbu u partnera klienti získajú zľavy a percentá z ceny nákupu ukladané na tzv. prémie konto. „Spúšťame na Slovensku vernostný program, ktorý úspešne už viac ako dva roky ponúkame českým držiteľom karty Premia. Ide o prvú obchodnú sieť tohto druhu na Slovensku,“ uviedol Luděk Jirů, riaditeľ sekcie kariet spoločnosti Home Credit, ktorá nákupnú kartu vydáva.

Premia je co-brandová kreditná karta typu Mastercard Unembossed, pri ktorej existuje bezúročné obdobie v dĺžke 51 dní. Ak jej majiteľ vráti v tomto období vyčerpané peniaze, neplatí z nich úroky. S kartou sa dá platiť u obchodníkov na Slovensku a v zahraničí a vyberať hotovosť z bankomatu kdekoľvek na svete. VN/TA

Ďalší Tesco expres v Bratislave

Koncom júla otvorila spoločnosť Tesco svoju ďalšiu predajňu vo formáte expres, medzi Bratislavčanmi už veľmi populárnom. Predajňa je situovaná v priestoroch nového polyfunkčného domu Viktória na Košickej ulici v blízkosti trhoviska na Miletičovej ulici. Obyvateľom blízkeho okolia priniesla nové služby, príjemné nákupné prostredie a rýchle vybavenie sedem dní v týždni v čase zodpovedajúcom súčasnému životnému štýlu – teda od 6.00 do 22.00 hod. Na predajnej ploche s rozlohou 190 štvorcových metrov ponúka vyše 2 200 druhov výrobkov od čerstvých a trvanlivých potravín cez drogeriu, kozmetiku až po noviny a čerstvé kvety.

„Formát expres sa teší veľkej obľube medzi obyvateľmi hlavného mesta, zodpovedá ich očakávaniam. Bez použitia dopravného prostriedku si môžu rýchlo nakúpiť potrebné veci, najmä potraviny. Je to už siedma prevádzka tohto druhu v Bratislave; vždy sa snažíme každú novú predajňu vylepšiť o skúsenosti a spätnú väzbu z predchádzajúcich,“ povedal oblastný riaditeľ pre maloformátový obchod Tesco expres Martin Kuruc.

V predajni na Košickej ulici našlo prácu 25 ľudí. Pri príležitosti jej otvorenia spoločnosť venovala – v rámci budovania vzťahov s miestnymi komunitami – 100 reflexných viest deťom z príľahlej materskej školy na Gemerskej ulici.

OH

BauMax otvoril najväčšiu predajňu na Slovensku

Na bratislavskom sídlisku Lamač otvorili 10. augusta v poradí už pätnástu predajňu najznámejšieho obchodného reťazca špecializovaného na tovar pre remeselníkov v SR – spoločnosti

bauMax. Na otvorení sa zúčastnil aj zástupca rodiny vlastníkov spoločnosti Martin Essl.

Predajňa s plochou 14 000 m² je najväčšia pod značkou bauMax na Slovensku. Jej súčasťou je aj špeciálny koncept stavebnín Drive In, celkom nová profesionálna požičovňa náradia, plánovacie štúdio 3D a novinka – šitie záclon a závesov na mieru. Vytvára 105 nových pracovných miest.

BauMax aplikuje v SR novú maloobchodnú stratégiu pod mottom „bauMaximálne nízke ceny“. Zámerom spoločnosti je udržať trvalo nízke ceny s tým, že zákazníkovi ponúkajú pri nákupe istotu, že nakúpi za najvhodnejšie ceny zabezpečené garanciou o 10 % nižších cien.

V reakcii na požiadavky zákazníkov rozšíril bauMax sortimenty, pri ktorých ide o výber, dizajn a kvalitu – príkladom je parketové a podlahové štúdio. Zmena sa dotkla aj oddelenia obkladov a dlažby, podláh, sanít a osvetlenia. VN

Kolektívne nakupovanie na internete

Značkové oblečenie Adidas, pizza, masáže alebo let balónom – a to všetko za polovičné alebo aj nižšie ceny. Ponúka ich nový obchodný server v Bratislave a v najväčších mestách Českej republiky. Podmienkou získania zľavového poukazu na zážitky, športové aktivity, módne značky či elektrospotrebiče je, že na ponuku musí v limitovanom čase (obvykle 1 deň) prísť určitý počet ľudí (napríklad 10 alebo 20). Ak sa počet nenaplní, ponuka sa po vypršaní limitu uzavrie a transakcie sa neuskutočnia.

„Získali sme pre náš projekt významné značkové spoločnosti,“ popisuje manažérka projektu Zapakatel Klára Bitvarová. „Napríklad adrenalinovú agentúru Action Land alebo nechťové a kozmetické štúdio Pro Look. Spolupracujeme aj so svetovými módnymi značkami ako napríklad St. Olivier alebo Adidas.“

„Dlhodobu sledujeme vývoj kolektívneho naku-

povania v zahraničí. Podľa nás zatiaľ v Česku a na Slovensku dostatočne neprerazil, hoci má veľký potenciál,“ dodáva marketingový riaditeľ Tomáš Carba.

Zo zahraničných skúseností vyplýva, že z kolektívnych nákupov na internete sú najpopulárnejšie nákupy lacných vstupeniek, elektroniky, služieb v oblasti cestovania a ubytovania, poukazy do kvalitných reštaurácií alebo na nákup kozmetiky. V ČR sú najčastejšími zákazníkmi muži, prevažuje veková skupina od 18 do 35 rokov. JF

Čo ide v lete na odbyt v e-shopoch

Počas leta Slováci viac nakupujú cez internet tovary súvisiace s dovolenkou, napríklad digitálne fotoaparáty a športové potreby. „Evidujeme rast dopytu po fotoaparátach, griloch, ako aj kolieskových korčuľach či bicykloch,“ uviedol Tomáš Hodboď z internetového portálu heureka.sk, ktorý porovnáva produkty a ceny v stovkách internetových obchodov na Slovensku.

„K dobrej dovolenke patrí neodmysliteľne aj dobrá kniha. V tomto

segmente je však dopyt stabilný po celý rok.“

V e-shopoch idú na odbyt aj plavky a letné šaty. „Svedčí to o postupnom raste dôvery spotrebiteľov k nakupovaniu cez internet. Hoci si klient oblečenie vyskúšať nemôže, presnejšie znenie mier a veľkosti v niektorých e-shopoch jeho nákup výrazne uľahčuje,“ doplnil Hodboď.

Výhodami e-shopov oproti „kameným“ obchodom sú nižšia cena, úspora času a menej starostí s dopravou. FS

COOP Jednota Nové Zámky bilancuje svojich 60 rokov

Jeden z najúspešnejších obchodných reťazcov na Slovensku je doma na juhu Nitrianskeho kraja. O jeho 60-ročných tradíciách, budovaní biznisu a ďalších vyhliadkach v konkurenčnom prostredí nám porozprával predseda predstavenstva COOP Jednoty Nové Zámky, SD, Ing. Štefan Mácsadi.

Štefan Mácsadi

■ Ktoré boli najdôležitejšie medzníky vývoja vášho spotrebného družstva?

Samozrejme, pripomíname si výročie založenia, ktoré súvisí so situáciou v roku 1950, keď sa tzv. potravné družstvá v jednotlivých obciach voľne spájali v rámci okresov. Z bývalých malých obchodíkov a krčiem na dedinách následne vznikali nové prevádzkové jednotky, čo v tom čase prispelo k zlepšeniu zásobovania potravinami a priemyselným tovarom. O sedem rokov neskôr vznikla aj v okrese Nové Zámky

Máme všetky predpoklady na to, aby sa mohla naša sieť predajní ďalej plynule budovať a rozširovať.

Jednota, ľudové spotrebné družstvo. Počas ďalších rokov družstvo rástlo a budovalo nové obchodné prevádzky a v roku 1989 už predstavovalo silný subjekt.

■ Ako sa prispôbilo novým podmienkam po roku 1989?

Na jednej strane bolo možné odstrániť existujúce deformácie. No zároveň nastal aj určitý chaos v legislatíve, nekoncepčnosť v pohľade na privatizáciu a transformáciu. V družstevných organizáciách boli aj snahy o ich delenie. V Jednote, SD Nové Zámky sa však sformovala tzv. občianska iniciatíva Jednota, ktorá si vytýčila za cieľ zabrániť rozbitiu tohto spotrebného družstva. Demokratickým spôsobom sa v apríli 1990 podarilo zvoliť nové štatutárne orgá-

ny. Najdôležitejšie však bolo zmeniť myslenie obchodníka a to, že pánom v obchode je zákazník. V roku 1991 sme prijali novú stratégiu podnikateľskej činnosti, v zmysle ktorej sme sa postupne preorientovali len na predaj potravín a tovarov dennej potreby.

Popri tom sa začali uplatňovať nové formy práce s ľudskými zdrojmi podľa hesla: prvoradí sú ľudia.

■ Môžete byť konkrétnejší?

Riadime sa filozofiou, že dobrá firma je len taká dobrá, ako dobrí sú jej zamestnanci. V obchode a v službách, kde je ľudský faktor mimoriadne dôležitý, to platí dvojnásobne. Po období transformácie sa v Jednote spomínaným zúžením oblasti podnikania dočasne znížil stav zamestnancov asi na 600. Ale potom, postupne, otváraním nových formátov predajní v nových lokalitách sa ich stav stabilizoval na počte približne 1 000 osôb. Mnohí z nich pracujú v COOP Jednote Nové Zámky, SD, celý svoj produktívny život. Odovzdali vo svojej práci kus svojho umu, schopností a srdca, pretože pre obchod sa treba narodiť, s obchodom treba vedieť žiť a mať ho rád.

■ Ako hodnotíte uplynulých 20 rokov, počas ktorých ste stáli na čele vášho spotrebného družstva?

Vždy sme sa snažili vo svojich aktivitách a vo vzťahu k zákazníkovi stavať na hodnotách, ako sú tradícia, kvalita výrobkov, blízkosť a individuálny prístup. Myslím si, že to je základnou príčinou nášho úspechu. Samozrejme, sú tu aj premenlivé vonkajšie podmienky. V roku 1993 okrem politických zmien prišli aj nové ekonomické nástroje, najmä zavedením novej daňovej sústavy. Ďalším rokom zmien bol

rok 2003, keď bolo prijatých viacero dôležitých zákonov vrátane zavedenia rovnej dane z príjmov. Malo to pozitívny vplyv, kúpyschopnosť rástla. Ale nastalo aj zostrenie konkurenčného prostredia, keď o. i. do nášho regiónu vstúpil ďalší zahraničný obchodný reťazec.

■ Všetci si pamätáme toto „šťastné“ obdobie rastu, ale potom prišla recesia. Ako ste ju zvládli?

Trhové prostredie v maloobchode bolo aj v predkrízových rokoch vysoko konkurenčné. Pre COOP Jednotu to bolo výzvou a pre zamestnancov motiváciou neustále sa zdokonaľovať a dosahovať maximálne výkony. Roky 2007 a 2008 boli u nás rokmi rekordov vo všetkých sledovaných výkonových ukazovateľoch. Rok 2008 bol historický tým, že maloobchodný obrat po prvýkrát prekročil 3 miliardy

Cieľom je návrat k výsledkom z roku 2008, keď obrat prekročil 3 miliardy Sk.

korún. Ročný rast tržieb bol 8,8 %. Bolo to aj vďaka našej filozofii priblížiť sa zákazníkovi – lokalitou predajne aj sortimentom.

Nuž a rok 2009 bol potom mimoriadne zložitý. Nádej, ktorú prinieslo euro, vzápätí narušila kríza. Na juhu Slovenska maloobchod poznačil i prepad forintu a výrazná, až 12-percentná nezamestnanosť. COOP Jednota Nové Zámky, SD, však udržala priemerný stav zamestnancov na úrovni roku 2008 a nemusela prepúšťať.

■ Zrejme nie náhodou sa potom COOP Jednota Nové Zámky dostala do TOP 10 v hodnotení najväčších predajcov potravín.

Kríza preverila schopnosti vedenia spotrebného družstva a zamestnancov. Zachovali sme si dobré pozície v brandži. Nová stratégia určila smerovanie v čase krízy a na najbližšie tri roky. Súčasný, pre nás jubilejný rok 2010 je i rokom príležitostí vznikajúcich v období recesie. Vyhráva ten, kto má skúsenosť, použiteľné zdroje a podnikateľskú odvahu. COOP Jednota Nové Zámky, SD, má všetky tieto predpoklady, aby mohla ďalej plynule budovať a rozširovať svoju sieť predajní. Aj keď na to treba vynaložiť niekoľkonásobne viac úsilia, vedenie a zamestnanci sa zameriavajú na zabezpečenie cieľov, ktoré by sa mali priblížiť k úspechom dosiahnutým v roku 2008.

Pripravil JF

Perly sa rodia vo vinohrade

„Za všetkým je príbeh,“
hovorí Laco Šebo a ruku
položí na nízky, ale masívny
stolík, pri ktorom sedíme.
Sme v novom sídle vinárstva
KARPATSKÁ PERLA,
ktorému Ing. Ladislav Šebo
a jeho manželka
Margita šéfujú.

Starú pálenicu v Šenkviaciach za tri roky
prebudovali na modernú základňu pro-
dukcie vína a na príjemné priestory, vhodné
na degustácie a spoločenské príležitosti.
O každom detaile diela, ktoré vyrástlo s veľ-
kou láskou a nasadením, by sa dali rozprávať
malé príbehy. A za tým všetkým je nevšedná
rodinná história.

Príbeh dvoch rodov

Karpatská perla uvádza ako dátum svojho
vzniku rok 1991. Teda na budúci rok to budú
dve decéniá, a to v slovenskom vinárstve nie
je málo. Korene však siahajú oveľa hlbšie.
Svadba Laca a Gity spojila dve známe vinár-
ske rodiny z malokarpatskej oblasti. Šebov-

ci sú familia, ktorú zasvätení dobre poznajú.
Pani Margita bola zaslobodna Zárubová – na
toto meno si pamätajú skôr staršie ročníky,
ale boli to naozaj slávni vinári. Sudy z vlastnej
dielne plné moku zo svojich viníc vozili až do
Prahy. Štefan Záruba bol taký úspešný, že si
mohol dovoliť aj lietadlo – a úspech sa mu
stal v roku 1949 osudným. Nik vtedy netušil,
že tragédia čaká celé vinárstvo na Slovensku.
Vinohrady padli za obeť združstevňovaniu,
chýrne pivnice vyvlastnili, zdalo sa, že sláva
vinárskych rodov navždy zapadla.

Na prahu deväťdesiatych rokov však začala
ožívať a mladomanželia Šebovci boli pri tom.
Hádam ani ich rodičia neverili, že sa to môže
stať. Laca dali vyštudovať za elektroinžiniera,

**Manželia Šebovci
oživili po r. 1989 silné
vinárske tradície svojich
rodín až s nečakaným
úspechom.**

Gita absolvovala ekonómiu. Vinárske korene
sa však nezapreli. Za pomoc vo vinohrade
dostali od rodičov súdok vína, niečo z neho
predali – to bol ich prvý obchod. Potom získali
starší štvortisícilitrový sud, dali ho zreparovať
a v ňom dozrelo ich prvé víno. Také boli kroky

k vlastnému vinárstvu. Ako však priznáva Ladi-
slav Šebo, vtedy ani nesnívali o tom, že dospe-
jú tam, kde sú dnes.

„Noviny“ s čerešňou

Šenkvice boli vždy známe vinárstvom a ovoc-
nými sady, najmä čerešňovými. Severne od
obce, smerom k malokarpatským vrším,
nájdem vedľa seba jedno aj druhé. Vinohradu
s menom Noviny (sympatickým pre žurnalistu)
kraľuje košatá stará čerešňa – zasadili ju ešte
starí rodičia Laca Šeba.

Kúsok od tohto miesta zapustilo nové korene
vinárstvo Karpatská perla. Jej sídlo je nápad-
né, aj preto, že má čosi naozaj neobvyklé:
rozhľadňu. Pri bývalej pálenici totiž stála vo-
dárenská veža a rekonštrukcia areálu priniesla
otázku, čo s ňou. Ukázalo sa, že prestavať ju
na rozhľadňu bol dobrý nápad. Keď zdoláte
takmer stovku schodov, máte krásny výhľad
a aj za pomoci kovových tabuliek so smerov-
kami môžete identifikovať významné miesta vi-
norodého malokarpatského kraja. Vlani v prvý
jarný deň slávnostne kolauovali nový objekt
a pri tej príležitosti po prvý raz usporiadali akciu
Pekné víno s rozhľadom. Spája možnosť súfa-
žiť v behu na rozhľadňu s degustáciou. Druhá
disciplína je hádam populárnejšia, ale vybeh-
núť alebo vystúpať na rozhľadňu tiež stojí za to.
Nové sídlo Karpatskej perly dostalo cenu za
architektonické a výtvarné spojenie výrobných
objektov, degustačných priestorov a ocenení

sa dočkala i úroveň etikiet a prezentácie vína. Rekonštruovaným múrom bývalej pálenice dodáva nový pôvab stále ešte voňajúce drevo stropných trémov a robustného nábytku, pri ktorom sa tak príjemne sedí pri dobrom víne. Dorába sa v pivniciach, ktoré spájajú účelnú a modernú architektúru s progresívnymi technológiami i barikovým dozrievaním v sudoch

**Vína Jagnet odkazujú
na tradičnú
vinohradnícku lokalitu;
demonštrujú
sviežosť a ovocnosť
miestnej produkcie.**

z francúzskych dubov. Antikorové nádrže s počítačom riadenými procesmi dávajú ročne približne štyristotisíc fliaš vína. Pripomeňme si – keď Šebovci začínali, mali jeden drevený sud na štyritisíc litrov...

Jagnet, Varieto, Dilemúre

Za každým rokom z tých dvadsiatich, za každým krokom smerom dopredu je príbeh. Všeličo sa zmenilo, jedno však nie. Hlboký vzťah k hroznu a vínu, snaha robiť ho čo najlepšie. O tom, že sa to darí, svedčí množstvo ocenení z výstav a súťaží nielen u nás, ale aj z viacerých prestížnych medzinárodných prehliadok. Na ich vyrátanie by nestačil ani priestor tohto článku. Kto chce vedieť viac, nech si klikne na www.karpatskaperla.sk...

Jej produkcia je milovníkom vína dobre známa pod tromi označeniami – Jagnet, Varieto a Dilemúre. Každá z kolekcií má svoj charakter i príbeh, spojený s jej názvom. JAGNET je meno jedného z tradičných šenkvičských vinogradov. Ide o akostné odrodové vína, ale to, že sú bez prívlastku a s veľmi priateľskou cenou, vôbec neznamená nedostatok kvality. Zámerom bolo demonštrovať sviežosť a ovocnosť malokarpatských vín. To, že sa to podarilo, dokazujú výstavné ocenenia i popularita u klientov. VARIETO zasa symbolizuje širokú paletu a rôz-

norodosť bielych i červených vín s prívlastkom od kabinetného po výber z hrozna. Bobulový či hrozienkový výber, prirodne sladké vína s vysokým obsahom zvyškového cukru – to je exkluzívna kolekcia DÍLEMÚRE. Trochu tajomný názov vynikol spojením mien dvoch starých vinohradníckych honov – Dile a Múre. Jasne čitateľné je pomenovanie najnovšieho prírastku v ponuke Šebovcov – ŠTYRI ŽIVLY. Podčiarkujú, že toto cuvée je výsledkom doteraz získaných vedomostí a zručností a malo by spájať štyri najlepšie biele a červené odrody, ktoré daný rok prinesie Karpatskej perle.

... a bodka

Laco a Gita vedia nielen robiť výborné víno, ale ho aj priblížiť. Za všetko hovoria kreatívne názvy kolekcií a prezentácia firmy a jej výrobkov. V tejto súvislosti sa radšej hneď priznám, že som si od nich vypožičal aj názov tohto článku. Novinári a autori vôbec taja, keď sa dopustia plagiátorstva. Ja sa chcem úprimne poďakovať. Na veľkom pútači na rozhladni sa skvie veta: Perly sa rodia vo vinohrade. Čo presnejšie a krajšie sa dá povedať o Karpatskej perle a vinárstve?

Tým sa však paleta príbehov a nápadov zďaleka nekončí. Príkladom je symbol Karpatskej perly. To najgeniálnejšie býva často najjednoduchšie – pozri legendárnu kvačku firmy Nike. Perla je predsa biely bod; bodka. A tak môžete v ich prezentačných materiáloch čítať takéto charakteristiky. „Jagnet: Víno bez prívlastkov, ktoré prekvapí. A bodka. Varieto: Víno s individualitou. A bodka. Dilemúre: Výnimočné víno. A bodka.“ Stačí biela bodka na fľaši a hneď viete, že je z Karpatskej perly. A bodka.

Miloš Nemeček
Foto: archív KP

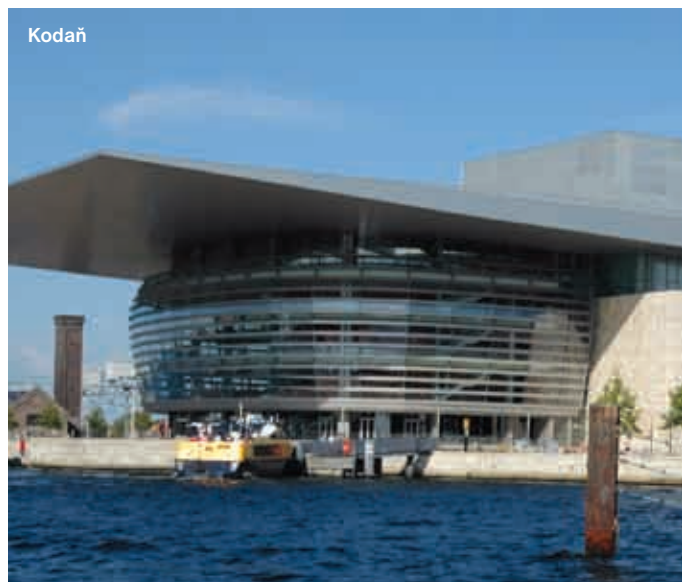
Operné domy Škandinávie

Architektonickými perlami sa u severanov stali kultúrne centrá

Göteborg

Kodaň

Akoby sa škandinávske mestá dohodli a približne v rovnakom čase začali stavať nové kultúrne objekty – špičkové architektonické diela.

Škandinávia je úžasná. Čas na jej návštevu je však krátky – sotva tri mesiace. Iba stred leta dáva záruku, že si ju skutočne užijete, vďaka efektu bielych nocí dokonca nadštandardne. Milovníci činohry alebo opery však majú smolu, kvôli divadelným prázdninám sa nehrá ani v Škandinávii. Výborným „predstavením“ je však aj samotná prehliadka nových operných domov.

Betónová moderna

Akoby sa škandinávske mestá dohodli a približne v rovnakom čase začali stavať nové kultúrne objekty – špičkové architektonické diela. Niekdajšej helsinskej ikone – hale Finlandia (Alvar Aalto) – už úspešne konkurujú divoké krivky múzea moderného umenia Kiasma. V Bergene

Nové operné domy severu rezignujú na klasické odkazy architektúry.

to s betónovou „modernou“ aj umiestnením koncertnej Grieghallen mierne presolili už dávnejšie, ale nádherná nová budova opery je skutočnou hviezdou nábrežia Göteborgu. Kodaň len nedávno otvorila supermodernú knižnicu a v jej susedstve finišuje s podobne „kubistickou“ činohrou, ale „kráľovnou plesu“ napriek tomuto silnému dvojbloku asi ostane neprehliadnuteľne elegantná opera. Vefkolepo vyzerá v súčasnosti ešte len skelet novej opery v Reykjavíku. Osobne ma však najviac dostala opera v Osle – to je skutočná paráda!

Keď vládne šero a tma

My, turisti a občasní návštevníci severovýchodných teritórií, to máme ľahké. Svoje návštevy škandinávskych krajín si naplánujeme do obdobia okolo letného slnovratu, aby sme mali čo najväčšiu záruku ustáleného a teplého počasia. Automaticky sa k tomu pridruží aj neobyčajne cenný bonus bielych nocí. Domáci si toto obdobie však vážia niekoľkonásobne viac. Berú ho ako nesmierne krátku epizódu po nekonečne dlho trvajúcej zime ohraničenej daždivou jeseňou a sychravou jarou. Predovšetkým si však nevedia vynachváliť slnko! Svetlo vo všeobecnosti. Biele noci, a nad polárnym kruhom aj takzvané polnočné slnko, sú pre turistov aj

domácich iba teoreticky rovnako fascinujúce fenomény – severania totiž vedia, že po krátkom období intenzívneho slnka príde negatívna (aj od slova negatív) zmena: oveľa dlhšie obdobie akoby priduseného svetla, pološera a depresívnej tmy. V arktických oblastiach v období zimného slnovratu slnko dokonca vôbec nevychádza, čím severnejšie, tým dlhšie. Vtedy je dobrá každá aktivita, ktorá dokáže eliminovať absenciu svetla a predovšetkým slnečného žiarenia s kompletným portfóliom benefitov ako teplo, príjemný pocit, optimizmus, pohoda...

A tak severania lyžujú, čítajú, vysedávajú v kaviarňach a vyhľadávajú ďalšie možnosti stretávania sa. Napríklad aj v knižniciach, galériách, divadlách, opere. Isto sa, okrem iného, aj toto podpísalo pod koncentrovaný stavebný boom kultúrnych centier v ostatnom období. Najvýraznejšie sa prejavil na operných domoch.

Na brehu mora

Výnimka potvrdzuje pravidlo – a je ňou Štokholm. Opera tam sídli v budove, ktorá je akýmsi skromnejším, nordickým klonom klasických operných domov, činohra je skutočne elegantnou, výstavnou a reprezentatčnou budovou – obe sú na dohľad od vodnej hladiny. Nové operné domy v Škandinávii úplne rezignujú na akékoľvek klasické odkazy, naopak, programovo sa snažia byť v prvom rade pozoruhodnými objektmi. Všetky, vrátane tej rozostavanej v Reykjavíku, sa „rozhodli“ pre bezprostredný kontakt s vodou – a tá im to vďaka vracia. Göteborgská opera je neobyčajne vydarenou ukázkou harmonickej postmodernity a zrkadlo hladiny vody v susediacom jachtárskom prístave jej pôvab ešte umocňuje. Nová opera v Kodani pozornosť na seba doslova strháva. Budova je svojou hmotou, tvarom aj umiestnením jednoducho neprehliadnuteľná: Možno ani nie je až taká veľká, ako pôsobí, ale jej umiestnenie na nezastavanom brehu oproti Starému mestu, a navyše priamo v osi s námestím Amalienborg a takzvaným Mramoro-

Göteborská opera je neobyčajne vydarenou ukázkou harmonickej postmodernity.

vým kostolom – z nej robí skutočnú dominantu. Pohľady návštevníkov Kodane magicky priťahuje aj počas vyhladkových plavieb, ale doslova veľkolepo pôsobí po zotmení, kedy sa osvetlením interiérov zvýraznia kontúry a ľahkosť presklenej bubliny reprezentatívnej fasády pod odvážnym štvorcovým strešným markízou. No a efektne reflexy jej zrkadlenia na hladine morského kanála sú novou atrakciou nočnej Kodane.

Opera vo fjorde

Ešte intímnejší kontakt s vodou si zvolila novotou voňajúca opera v Osle – bola postavená

priamo vo fjorde. Ambiciózny snehobiely objekt priniesol mestu aj množstvo ďalších benefitov. Mnohé z nich sa objavia neskôr, ale to, že práve ním sa začala revitalizovať zóna spustnutého areálu zdevastovaných objektov niekdajšieho nákladného prístavu, je asi tým najvýznamnejším. Na druhé miesto by som zaradil zreteľné poľudštenie a zjemnenie príliš strohého okolia neďalekej hlavnej stanice vrátane „downtownu“ Osla – tuctovej kompozície výškových stavieb bez výraznejšieho nápadu. Tretím najvýznamnejším benefitom je predĺženie a skultúrenie pobrežnej línie Oslofjordu a zmena aktivít v tomto zálive z industriálno-obchodných na kultúrno-oddychové. Ale poďme k samotnej budove opery. Pod jej autorstvo sa podpisuje nórska firma Snohetta

a architekt Terald Lundevall. Gratulujem, podarila sa vám! Nakoniec, takmer okamžite, už pol roka po otvorení – v apríli 2008 – dostala aj cenu Miesa van der Rohe (Ludwig Mies van der Rohe, 1886 – 1969, bol významným ar-

Viacúčelová budova opery v Osle má využitie nielen počas predstavení.

chitektom a dizajnérom, bol aj posledným riaditeľom umeleckej školy Bauhaus, je aj autorom známej funkcionalistickej vily Tugendhat v Brne) od EÚ pre súčasnú architektúru. A o ďalší

polrok aj kultúrne ocenenie na Svetovom festivale architektúry v Barcelone.

Prínos pre verejnosť a mesto

Tá budova sa uspokojivo opísať jednoducho nedá, oveľa viac napovie fotografia, ale nie je nad osobnú skúsenosť – už len kvôli tomu vzduchu... Občas ju pripodobňujú k ľadovcu, asi kvôli snehobielemu obkladu a prelamaným plochám. Aj ako turisti sa bez problémov dostaneme do prenádherného interiéru. S výnimkou hľadiska a technického zázemia – tie sa dajú navštíviť s domácimi sprievodcami. Všetky interiérové priestory sú však tiež špičkové – dispozične, výtvarne aj pocity. Isto k tomu prispelo aj typicky škandinávске preferovanie dreva a maximálne možné presvetlenie všade tam, kde to bolo možné.

Čo však objekt opery definitívne posunulo do kategórie mimoriadnych, je využitie takmer celej strechy na promenádne koridory a vyhlídkové terasy pre ľudí (nielen návštevníkov predstavení). Dlhé a efektne sa zvažujúce šikminy navyše súvislo pokračujú až do fjordu, čo doslova zvädza využívať ich aj ako pláž alebo ako netradičné hľadisko pri programoch na plávajúcom megapódium (napríklad koncertoch džezového festivalu). Konečne budova, ktorá je prínosom pre verejnosť a mesto permanentne a nielen počas predstavení!

Ani neviem, prečo nemôžem odolať pokušeniu zverejniť aj jednu – na naše pomery – neuveriteľnú skutočnosť: predpokladané náklady 4,4 miliardy nórskeho korún boli nakoniec o 300 miliónov nižšie!

František Michlík
Foto: autor

Fotografie slovenských miest na portáli Mapy Google

Deväť slovenských miest s ich aktuálnou turistickou infraštruktúrou si budú môcť prvýkrát prezerať používatelia portálu Mapy Google už na budúci rok. Dostanú príležitosť virtuálne sa preniesť do Bratislavy, Košíc, Prešova, Žiliny, Banskej Bystrice, Trnavy, Trenčína, Popradu a Prievidze a vyhľadať si napríklad to, kde sa nachádzajú hotely, obchody alebo reštaurácie, ktoré majú záujem osobne navštíviť.

Vybrané slovenské mestá zmapuje prostredníctvom služby Street View americká spoločnosť Google. Od 16. augusta po Slovensku jazdia špeciálne Street View autá, ktoré zaznamenávajú panoramatické fotografie slovenských miest.

V súčasnosti je funkcia Street View k dispozícii vo viac ako 100 mestách v 23 krajinách sveta. V rámci Európy si záujemcovia o túto službu môžu zobrazovať na portáli Mapy Google mestá vo Francúzsku, Španielsku, Taliansku, Anglicku, Holandsku a Česku. **TA**

Perspektívy autobusového turizmu

Na najväčšom európskom kontraktáckom veľtrhu medzinárodného autobusového turizmu RDA - Workshop v Kolíne nad Rýnom

(27. júla až 29. júla) – zaznamenala Slovenská agentúra pre cestovný ruch mimoriadny záujem o prezentáciu Slovenska.

Slovensko ako atraktívna destinácia turizmu bolo pred začiatkom veľtrhu prezentované vo

viacerých nemeckých odborných časopisoch, vo veľtržnom časopise RDA Aktuel 1, ako aj na portáli www.rda.de. Špecializované odborné časopisy BUSfart, BUSziele, CLUBziele predstavili počas veľtrhu úmysel predstaviť Slovensko ako destináciu roka 2011. **VJ/TA**

Spoločný potenciál Slovenska a Maďarska

Slovensko aj Maďarsko sú malé krajiny, ak však spolupracujú, majú silný turistický potenciál. Myslí si to Katalin Nagyová, projektová manažérka projektu cezhraničnej spolupráce severomaďarskej Borsod-Abaúj-Zemplén župy a slovenskej spišsko-gemerskej oblasti. Obe krajiny pripravili pre návštevníkov rôznorodé balíčky pobytov, počas ktorých turisti navštívia oba štáty. Ide napríklad o gotickú cestu po kostoloch, hradoch a národných parkoch či železnú cestu po pamiatkach baníctva. „Severná časť Maďarska a stredojužná časť Slovenska majú spoločnú históriu, preto sme sa rozhodli na ňu nadviazať a ponúknuť návštevníkom skvosty, ktoré sa na tomto území nachádzajú,“ podotýka projektový koordinátor Michal Bartoš. **TA**

Projekty na prilákanie klientov

Mnohé slovenské obce situované v turistických lokalitách a vyhľadávané zahraničnými turistami dávno vedia, že prilákať širšiu klientelu pomôžu iba ďalšie investície. Obce preto mapujú dispozičné referencie územia a jeho objekty cestovného ruchu.

Na stránke Ministerstva kultúry a cestovného ruchu SR obce prezentujú nové projekty na podporu turizmu. Spoločným znakom piatich projektov (rekreačné centrum Vadaš, neogotický kaštieľ Galanta, bazény vo Vrbove, termálne kúpalisko Tvrdošovce, golfové ihrisko Košeca) je reagovať na nové potreby trhu cestovného ruchu a hľadať investorov, ktorí dokážu plány v partnerstve s obcami premeniť na skutočnosť. Zámerom projektov je rekonštrukcia existujúcich objektov a výstavba ubytovacích zariadení s cieľom rozšíriť ponuku voľnočasových aktivít a kongresovej turistiky. **TA**

Podporiť kongresový cestovný ruch

Zástupcovia Slovenskej agentúry pre cestovný ruch (SACR) sa zúčastnili na konferencii o kongresovom turizme, ktorá sa konala v júli v hlavnom meste Litvy vo Vilniuse. Keďže SACR rozšírila štruktúru svojich oddelení o kongresový a incentívny turizmus iba v septembri minulého roka, hľadala na konferencii podnety na propagáciu tohto dynamicky sa rozvíjajúceho segmentu cestovného ruchu.

Podujatie určené pre organizácie destinačného marketingu, convention bureaus a národné centrály turizmu s účasťou 150 expertov pripravila Medzinárodná asociácia kongresového cestovného ruchu (ICCA), ktorá združuje vyše 900 členov z 85 krajín sveta. **TA**

Podpoľanie sa uchádza o peniaze z EÚ

Miestna akčná skupina (MAS) Podpoľanie získala vlnu na svoju činnosť a podporu projektov v oblasti cestovného ruchu v regióne Podpoľania finančnú dotáciu 2,08 milióna eur z programu Leader Európskej únie, a to na obdobie piatich rokov.

Prvé dve výzvy pre podpoľianske mestá a obce združené v MAS vyhlásili na konci uplynulého a na začiatku tohto roka. Boli to výzvy na opatrenie Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo a opatrenie Obnova a rozvoj obcí. Obe už boli uzatvorené a v súčasnosti sa čaká už len na podpis zmlúv v Poľnohospodárskej platobnej agentúre.

Ďalšie dve výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 zverejnila MAS Podpoľanie počas leta. Prvá výzva v oblasti vzdelávania a informovania je určená pre subjekty pôsobiace v oblasti poskytovania vzdelávacích a informačných služieb. Druhá výzva v oblasti vidieckeho cestovného ruchu podporí najmä subjekty pôsobiace v oblasti turizmu. **TA**

Spoločná prezentácia krajín V4 v USA

Spoločnú turistickú Road Show v troch mestách USA uskutočnia zahraničné zastúpenia národných agentúr cestovného ruchu krajín Vyšehradskej štvorky (V4) koncom septembra.

Za Slovensko koordinuje podujatie určené americkým cestovným kanceláriám Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR) spolu s Obchodno-ekonomickým oddelením Veľvyslanectva SR v USA.

Prvý deň sa spoločná prezentácia komplexného profilu Slovenska, Česka, Poľska a Maďarska rozbehne v Bostone, v ďalších dňoch bude v Minneapolise a v Dallase. V každom meste národné agentúry cestovného ruchu očakávajú 50 zástupcov tamojších cestoviek.

Okrem predstaviteľov národných agentúr cestovného ruchu budú každú krajinu V4 na podujatí zastupovať aj tri subjekty z brandže cestovného ruchu vybrané spomedzi prihlásených záujemcov. **TA**

Prázdnuj na Slovensku

Na podporu domáceho turizmu zrealizovala Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR) rozsiahlu propagačnú kampaň Prázdnuj na Slovensku. Akcia je zameraná na rodiny s deťmi a jej cieľom je prilákať Slovákov k výberu tuzemskej dovolenky. Jej vyvrcholením budú oslavy Svetového dňa turizmu v septembri tohto roka.

Na 26 veľtrhoch a výstavách propagovala SACR v 1. polroku 2010 Slovensko ako cieľovú turistickú destináciu. Uskutočnila 50 prezentácií a workshopov a zorganizovala 23 infociest a famtrífov pre zahraničných novinárov a touroperátorov. Dôležitým výstupom infociest bola 14-stranová reportáž o Vysokých Tatrách uverejnená v prestížnom nemeckom mesačníku o cestovaní Geo Saison. **TA**

Získať novú klientelu z Ruska

Slovenské kúpele a rehabilitačné centrá majú príležitosť 18. novembra svojou ponukou liečivej vody, procedúrami a liečebnými metódami zaujať ruské subjekty cestovného ruchu a získať tak novú klientelu.

Tento deň totiž Asociácia národných turistických agentúr akreditovaných v Ruskej federácii (ANTOR) organizuje v Moskve konferenciu a workshop o liečebnom turizme a turizme pre ľudí s ohrozenými možnosťami. Ponuku liečebného turizmu na Slovensku bude prezentovať zahraničná zástupkyňa SACR v Moskve Ľubica Alušicová a slovenské subjekty CR. **TA**

Prístav na Nábřeží Františka Jozefa

Nový prístav vo Viedni – brána do Bratislavy

Nový riečny prístav Vienna City, ktorý je domovskou stanicou katamaranu Twin City Liner, otvorili 15. júla spoločne starosta Viedne Michael Häupl a primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský. Zároveň verejnosti sprístupnili nové informačné centrum Bratislavy – Gate to Bratislava.

Prístav na dunajskom kanáli blízko centra Viedne je originálne architektonické dielo, ktorého súčasťou sú aj gastronomické zariadenia, vyhladková terasa a čakacia zóna rozmiestnené na niekoľkých podlažiach. Budova má dĺžku 126 metrov a výšku 13 metrov. Celková vnútorná rozloha je 1 360 m², vonkajšie zóny (terasy a mólo) majú 1 600 m². Okrem katamaránov

Twin City Liner premávajúcej do Bratislavy budú odtiaľto vychádzať aj ďalšie lode dopravnej spoločnosti DDSG Blue Danube. Celkové náklady na vybudovanie prístavu dosiahli 6,25 milióna eur, ročne by nim malo prejsť 200 000 pasažierov.

M. Häupl označil nový prístav s informačným centrom Bratislavy v srdci Viedne za „výbornú vec“ a „niečo výnimočné“. A. Ďurkovský ocenil ústretovosť rakúskej strany pri ich vybudovaní. Do projektu sa aktívne zapojil aj Bratislavský samosprávny kraj, ktorý sa svojimi materiálmi tiež prezentuje v informačnom centre. **JF/TA**

V bunkri vystavili nebezpečné vojenské „hračky“

Do povedomia obyvateľov a návštevníkov Bratislavy sa pomaly dostávajú aj menej obvyklé pamiatky – pohraničné vojenské bunkre z predvojnového obdobia. V jednom z nich, zrekonštruovanom pevnostnom bunkri v Petržalke blízko rakúskych hraníc, usporiadalo v lete občianske združenie Zachráňme petržalské bunkre (ZPB) výstavu Nebezpečné hračky. Jej cieľom bolo upozorniť na nebezpečenstvo, súvisiace s nálezmi nevybuchutej munície z voj-

nových čias. „Chceme upozorniť na to, aké je nebezpečné dotýkať sa týchto vecí,“ povedal organizátor výstavy a predseda ZPB Miroslav Košířer. „Boli by sme radi, keby aj vojenské historické múzeá robili takéto poučné výstavy,“ dodal.

Originálnu výstavu podporil Vojenský opravársky podnik Nováky, Slovenská plavba a prístav a starosta Petržalky Milan Ftáčnik. **TA/JF**

Termálne osvieženie vo Vadaši

Slovensko sa pýši viacerými termálnymi prameňmi, ktoré majú rôzne liečivé účinky. Termálna voda v rekreačnom komplexe Vadaš v Štúrove obsahuje minerálne látky, ktoré pozitívne vplyvajú na nervový systém.

Ide o jedno z najlepších kúpalísk na Slovensku, kde si môžete vybrať zo siedmich vonkajších bazénov – veľký plavecký, detský, masážny, sedací i bazén s vlnobitím a dva kryté. Všetky sú zásobované termálnou vodou s príjemnou 30-stupňovou teplotou. Okrem vody vám chvíľe oddychu spríjemní množstvo atrakcií pre deti a dospelých. Vyskúšať si môžete minigolf, jazdu na koni, aqua-aerobic alebo aguazorbing (chôdza po vode).

Rekreačný komplex Vadaš, ktorý je známy aj

svojimi kvalitnými službami, možno využívať i počas jesenných dní. Návštevníkov určite poteší aj vstupné 6 eur, v ktorom je už zahrnuté parkovanie, ležadlá so slnečníkmi, vstup do perličkového bazéna a tiež na rodinný tobogan. **VN**

Hot chilli – zážitky na vode

Hot chilli je značka, pod ktorou sú k dispozícii služby v oblasti výletných plavieb, vodných športov, prenájmu lodí a vodných skútrov – aj so službami kapitána.

Výletné plavby (nielen) po Dunaji pre jednotlivcov, skupiny, malé i veľké firemné kolektívy v rýchlych športových člnoch ponúkajú jedinečné zážitky. Účastníci si môžu vychutnať nevšedné pohľady na scenérie Bratislavy s jej nábřežím, Devína,

Hainburgu, Orthu an der Donau, návštevu dunajských ramien, prístavisk a marín.

Charakter plavby prevádzkovateľ prispôsobí požiadavkám klientov – od pokojnej plavby vhodnej i na prvý kontakt s riečnou plavbou až po adrenalínovú. Hot chilli pomôže záujemcom zrealizovať výlety alebo firemné, športové či kultúrne podujatia podľa individuálnych predstáv.

Obchodné rokovanie na lodi

Záujemca o služby spoločnosti môže zaujať svojich partnerov napríklad netradičným miestom obchodného rokovania. Prípadne môže svojich blízkych, mladomanželov či obchodných partnerov obdarovať voucherom na plavbu.

Aktívni klienti sa môžu venovať a ďalej zdokonaľovať v športoch ako je vodné lyžovanie, wakeboarding, kneeboarding, jazdy na vodnej sedačke pre tri osoby, vodné kolesá, jazdy na vodných skútroch – a to platí i pre začiatočníkov. Spoločnosť vykonáva aj kurzy vodcov malého plavidla; záujemcom sa ponúkajú kondičné jazdy na zdokonalenie zručností.

Hot chilli vlastní športovo-rekreačné plavidlá

značiek Four Winns, Regal, Shaparel, vodné skútre SeaDoo.

Doprajte si aj vy pocit voľnosti a zažite kúsok adrenalínu na výlete v jednej z našich športových lodí na Dunaji – či už pôjdete v kravate, kostýme alebo v teniskách.

Hot chilli
prenájom lodí

Nemusíte loď vlastniť,
stačí si ju u nás objednať.

www.prenajom-lodi.sk

Tel.: +421 910 569 933

GW108-928

abcreklama.sk

Hľadáte dodávateľa?

internetový magazín
o REKLAME

www.abcreklama.sk
obchod@abcreklama.sk

agentúry
dodávateľa
médiá
štúdiá
tlačiarne
vonkajšia reklama
výroba reklamy

GW108-911

marketing that sells

5. október 2010
Hotel Gate One, Bratislava

**195 Eur
bez DPH**

- *Kedy sa rozhodnúť pre inováciu a kedy pre vytvorenie nového produktu?*
- *Efektívny predajný marketing – lepšie spolupracovať ako iba existovať vedľa seba.*
- *Čo sa stane ak komunikácia medzi obchodom a marketingom je aktívna a kooperujúca?*
- *Prepojenie online reklamy a instore komunikácie.*

Generálny partner:

Hlavný partner:

Mediálni partneri: **instore**

Internetový marketing stojí a padá na budovaní vzťahov

Získať dôveru zákazníka webstránkou je ťažké, no stojí to za námahu

Vybudovať si status hodnovernosti je dlhodobý proces. Musíte preukázať schopnosti, čestný prístup a zmysel pre dobrú výmenu. Výsledkom je dlhodobý vzťah a vyššia lojalita.

UŽ sa po internete pohybujete nejaký čas a premýšľate, ako jeho výhody využiť v reálnom podnikaní? Ako speňažiť svoje úsilie a konverzáciu zmeniť na biznis? Dali ste si záležať a svoju webstránku, blog či profil ste naplnili zaujímavými a užitočnými informáciami? No skôr, ako obsah textov bude

môcť očariť vašich čitateľov a zmeniť ich na zákazníkov, musíte prekonať zopár prekážok.

Obsah je dôležitý, ale rozhodujú vzťahy

Možno ste si v múdrych knižkách prečítali, že najdôležitejšou vecou na internete je obsah. Bez kvalitných informácií nezískate dôveru a návštevníci stránky ťažko uveria, že ste expertom, s ktorým sa vyplatí spolupracovať. Lenže na to, aby ľudia vytiahli platobnú kartu a poslali vám svoje peniaze, to väčšinou nestačí.

V minulosti obuvníci šli čizmy na mieru, pekári predávali čerstvý chlieb rovno z pece a kováči podkúvali kone pred sedliakovými očami. Vytvárali sa pri tom jednoznačné, dlhodobé a prehladné vzťahy. Ak niekto nebol spokojný, presne vedel, komu pôjde vynadať a povedal mu to pekne od plúc. Samozrejme, k tejto praxi sa nemôžeme vrátiť, svet sa pohol o kus dopredu. Ale potreba získania dôvery v obchodnom

vzťahu nevyzmizla. Na internete to platí dvojnásobne. Vybudovať si status hodnovernosti je niekedy dlhý proces, počas ktorého musíte preukázať schopnosti, čestný prístup a zmysel pre dobrú výmenu. Výsledkom je skutočný partnerský vzťah a vyššia lojalita.

Priamy marketing učí: Nie je zoznam ako zoznam

Klasický direct marketing bol vždy založený na vytváraní databázy adries. Čím viac kontaktov zhromaždíte, tým väčšie sú vaše obchodné šance. Presné zoznamy zostavené na základe špecifických záujmov majú cenu zlata. Veď posielanie adresných zásielok stojí peniaze a keďže ide väčšinou o niekoľko tisíc listov, je veľmi dôležité vedieť, čo funguje a čo nie, aký človek sa skrýva za menom v zozname.

Priamy marketing na internete nevyžaduje vysoké náklady na poštovné. Ale vysoký počet nasledovníkov blogu, návštevníkov stránky alebo

členov komunity na Facebooku nedosiahneme ľahko ani zadarmo. Pravidelne publikovať kvalitný obsah je tvrdá práca.

Vzťah je obohatením, nie obťažovaním

Musíme pochopiť, že neustále podsúvanie informácií, ktorých účelom je predaj, nie je komunikácia a zďaleka ešte nebuduje dobré vzťahy. Veď ako sa nám páči priateľ, ktorý sa ozve vždy vo chvíli, keď niečo potrebuje? Požičať vrtačku, hodiť na letisko či postarať sa o psa počas jeho dovolenky? Zovrie nám žalúdok, len čo zazrieme jeho číslo na displeji mobilu. A presne tak nás znechucujú maily, ktoré zabúdajú, že komunikácia je obojsmerná ulica a každý vzťah je založený na vyváženom prijímaní a dávaní.

Pamätajte na to, keď budete pripravovať obsah najbližšieho mailingu. Skôr než niekomu ponúknete svoje služby, poskytnite mu hodnotu, ktorú ocení. Ak ste špecialistom na prírodnú kozmetiku, poraďte dievčatám, čo môžu podniknúť na liečbu akné aj bez vašich výrobkov. Pokiaľ predávate záhradné náradie, pomôžte záhradkárom pri plánovaní hriadok či ošetrovaní rastlín. A ak dodávate školenia pre podnikateľov, váš blog by mal byť plný užitočných tipov o manažmente, výbere ľudí a marketingu. Keď si návštevníci vašich stránok stiahnu elektronickú knihu, získajú video alebo brožúrku, ktorá im aspoň čiastočne pomôže vyriešiť problém, nebudú sa hnevať, ak občas dostanú aj mail o nových výrobkoch a službách. Internetová komunita je veľmi citlivá na výmeny a poskytnutú hodnotu opláca prijatím informácií.

Veľkorysosť pomáha komunikácii

Ľudia nemajú radi pocit, že niekomu zostali čosi dlžní. Silným inštinktom človeka je oplatiť láskavosť láskavosťou, čo je dôvod, prečo vám charitatívne organizácie posielajú drobný darček, vianočné pohľadnice či nálepky. Vybierajú tak oveľa viac peňazí, ako by získali rozposlaním samotného listu.

Potreba získania dôvery v obchodnom vzťahu je dôležitá aj pri predaji cez internet.

Netreba si však predstavovať, že na vyvolanie pocitu vďačnosti potenciálnych zákazníkov postačí vytvoriť reklamné texty alebo druhotriedne video plné nafúkaných rečí a vlastnej prezentácie. Darček, ktorý takto venujete, musí mať špičkovú kvalitu a reálnu hodnotu. Ak ste konzultant, môžete poskytnúť prvú polhodinu zdarma, ale musí to byť rovnako dobre odvedená práca, ako by ste to urobili aj za peniaze. Nápoj na privítanie v bare, zákusok na účet

reštaurácie alebo poukaz na vyskúšanie masáže vždy urobia zákazníkov radosť. Nejde ani tak o nákladnosť realizácie, dôležitý je záujem a ochota urobiť niečo bez nároku na odmenu.

Podobnosť podporuje sympatie

Jedným z najsilnejších prejavov správania, ktoré vyvolávajú sympatiu, je dojem, že druhá osoba sa nám podobá. Ak som zamestnaná matka troch detí, nechcem, aby ma o výchove a trávení voľného času v rodine poučoval starý mládenec.

Nie som veľmi presvedčená, že získam pokožku bez vrások, ktorú mi prezentuje dokonalá 17-ročná modelka. Ale ak mi nový krém odporučí dobre vyzerajúca kozmetička v mojom veku, nemám pochybnosť, že sa dá niečo vylepšiť aj na mojej vizáži. Reklamná kampaň Dove s veľkým úspechom zobrazila aj trochu buclaté a nedokonalé ženské postavy ako prirodzenú a žiaducu ženskú krásu.

Pred nikým sa neponížuj ani nepovyšuj

Aj vy ste dostávali túto radu od starých rodičov?

Nejeden človek má tendenciu podceňovať svoje schopnosti a v dôsledku predchádzajúcich neúspechov strácať sebavedomie. Všetci túžime po povzbudení, ocenení, hľadáme metódy, ktoré priniesli úspech obyčajným smrteľníkom, nie filmovým hviezdám a hrdinom. Prijmeme pozitívne, keď úspešný podnikateľ na internete prizná, že pred dvoma rokmi bol na tom rovnako ako my, o počítačoch nevedel takmer nič a všetko potrebné na vytvorenie dobrej webstránky sa môžeme naučiť v niekoľkých lekciách. Neznamená to, že by sme mali zhadzovať svoje profesionálne vedomosti a schopnosti a podryvať autoritu sami sebe. Dôležité je vyhnúť sa nafúkanosti a nadradenosti, ukázať pochopenie pre drobné slabosti iných. Nikdy, skutočne nikdy, nehovorme negatívne o svojich zákazníkoch. Keby vedeli to, čo my, nepotrebovali by naše služby a boli by sme bez práce.

Čoho sa obáva zákazník?

Každý z nás sa už niekedy popálil a kúpil od presvedčivého predavača veci, ktoré zďaleka nenaplnili naše očakávania. Alebo uveril lákavej chimére a prišiel o peniaze. Cítili sme sa ako deti, ktoré nahádzali vreckové do automatu a snažili sa kliešťami vytiahnuť úžasnú plyšovú hračku. Vyzeralo to veľmi jednoducho, ale po-

tom sa všetko akosi zvrtilo a domnelá šikovnosť nestačila.

Často, keď máme urobiť nákupné rozhodnutie, sa nám vyroja tieto spomienky v myslí a pripomenú nám, ako sme sa cítili nacytani alebo sme doplatili na vlastnú hlúposť. Nechcem tu rozoberať praktiky podvodníkov, zamerajme sa

Všetko, čo na internete predajca uvedie, musí byť pre zákazníka dôveryhodné.

na prevažnú väčšinu poctivých obchodov. Predajca, ktorý hovorí so zákazníkom zoči-voči, má šancu pochopiť jeho obavy a primerane reagovať. Môže vysvetliť nedorozumenia, predviesť ukážku použitia výrobku. Pri osobnom predaji je výhodou obchodníka aj to, ak dokáže vzbudiť v zákazníkovi správne emócie a naladiť sa s ním na rovnakú vlnu.

Vytrvalosť a pravidelnosť príspevkov

Vytvoriť emócie na internete a získať kredit človeka, ktorému sa oplatí veriť, je podstatne zložitejšie. Našou jedinou zbraňou je text, prípadne zopár obrázkov. Popri spomínaných cestách, ako sú veľkorysosť, schopnosť najprv niečo dať a až potom vyžadovať, zmysel pre otvorenú a úprimnú prezentáciu vlastnej osoby, je to aj vytrvalosť a pravidelnosť prispievania na našom blogu. Ak svoju stránku neustále aktualizujeme, vysielame tým signál, že podnikanie berieme vážne a nevytratíme sa hneď po úhrade zálohovej faktúry. Všetko, čo na internete uvedieme, musí byť pre zákazníka dôveryhodné. Presné a úplné kontaktné informácie, osobná fotografia, referencie od reálnych osôb a podpísané celým menom. Rovnako uvádzajme jasné pravidlá dodávky, odpovede na dôležité otázky,

garancie pre prípad nespokojnosti. Nepodceňujme dôležitosť dobrého mena v biznise, vždy úzkostlivo dbajme na dodržiavanie sľubov a promptné riešenie akejkolvek nespokojnosti. Veď ak náš zákazník nedostane to, čo očakával, a bude mať dôvod na sťažnosť, urobí to vo veľkom štýle. Na diskusičných fórach, blogoch či priamo na portáloch venovaných sťažnostiam. Iste súhlasíte, že podobnej situácii je lepšie predísť, než neskôr hľadať riešenia.

Ing. Jana Škutková
www.marketingovo.sk

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Manažment

Delegovanie a riadenie porád, 27. – 28. 9. 2010, BA 1, Top Consult Group
 Ako dosahovať svoje ciele, 10. – 11. 9. 2010, BA, Business Success
 Prezentačné zručnosti I, 27. – 28. 9. 2010, FBE BA
 Projektový manažment – Projektové riadenie – Rýchlo a efektívne, podľa štandardu IPMA, 22. – 24. 9. 2010, BA, Garant Partner Plus
 PRINCE2 Foundation, 29. 9. – 1. 10. 2010, BA, Excellent Training
 Požiadavky normy EN ISO 14001:2004 na systém environmentálneho manažérstva, 29. 9. 2010, BA, TÜV Nord Slovakia
 Telefonická komunikácia, 29. – 30. 9. 2010, FBE BA
 Certified Internal Auditor (CIA), 21. – 23. 9. 2010, BA, BPP International limited

Eudské zdroje a personalistika

Hodnotenie a riadenie pracovného výkonu, 23. – 24. 9. 2010, Senec, Timan
 Profesionalita PR manažérov a tlačových hovorcov, 5. – 6. 10. 2010, BA, Vzdelávacie a konferenčné centrum Intenziva
 Manažérske zručnosti – 5 modulov (Motivácia zamestnancov, Vedenie a tímová spolupráca, Riadenie zmien, Hodnotiaci rozhovor, Efektívne vedenie porád), 13. 9. 2010, BA, a_set
 Hodnotenie zamestnancov – riadte výkon vášho tímu, 29. – 30. 9. 2010, BA, Lautitia business coaching centre
 Personalistika, mzdy, zamestnanecké vzťahy a sociálna politika v praxi, zamestnanie cudzincov a vysielanie zamestnancov do zahraničia, 8. 9. 2010, BA, a_set
 Budovanie „high performance“ tímu, 22. – 23. 9. 2010, FBE BA
 Efektívny výberový rozhovor alebo Ako byť úspešný pri výber kandidáta, 30. 9. 2010, BA, a_set
 Pracovnoprávne minimum pre manažérov/generalistov HR, 7. 10. 2010, BA, a_set

Odborné

Tvorba a manažment projektov a štrukturálne fondy EÚ, 20. – 24. 9. 2010, Svätý Jur, Academia Istropolitana Nova

Jazyky

Jazykový kurz – angličtina – dospelí, 14. 9. – 8. 10. 2010, BA 5, Nova Intereal
 Odborné minimum pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, 30. 9. – 3. 10. 2010, BA, Expertizny a edukačný inštitút Bratislavskej vysokej školy práva

Angličtina – kurzy pre deti, 14. 9. – 8. 10. 2010, BA, Nova Intereal

IT a počítače

RH202 – Zkouška Red Hat Certified Technician RHCT, 24. 9. 2010, BA, DataScript
 VMware vSphere: Install, Configure, Manage, 7. – 10. 9. 2010, BA, Arrow ECS
 RH300 – RHCE Rapid Track Course + certifikace RHCE, 27. 9. – 1. 10. 2010, BA, DataScript

Marketing a obchod

Marketing na internete, 22. – 23. 9. 2010, BA, Centrum ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského

Účtovníctvo a dane

Cestovné náhrady, 28. 9. 2010, BA, Agentúra Tempo
 Aktuality pre mzdové účtovníčky – Novely zákonov a ich aplikácia pri spracovaní miezd, 30. 9. 2010, BA, Agentúra J & T Manažment
 Diploma in IFRS, 8. – 10. 9. 2010, BA, BPP International limited
 Controlling a IFRS, 22. 9. 2010, BA, Mentis

Právo a legislatíva

Ochrana osobných údajov – euronovela zákona + osvedčenie, 4. 10. 2010, BA 37, Ústav vzdelávania a služieb
 Rozhodnutie v správnom konaní, 30. 9. 2010, BA, Ústav vzdelávania a služieb

Financie

Vnútropodnikový audit – Kontrola a vnútorný kontrolný systém, 29. 9. 2010, BA, Agentúra J & T Manažment
 Controlling v roku 2010 – Inovácie a nové trendy v controllingu a ich využitie vo firme, 13. – 14. 9. 2010, BA, Mentis

Košický a Prešovský kraj

Účtovníctvo a dane

Jednoduché účtovníctvo – víkendový kurz, 11. – 19. 9. 2010, KE, Agentúra Jaspis
 Jednoduché účtovníctvo – sobotný kurz, 11. – 25. 9. 2010, Poprad, Agentúra Jaspis

Marketing a obchod

Zvládnutie náročných klientov, 4. – 5. 10. 2010, Nový Smokovec, Timan

Manažment

Tvorba a manažment projektov a štrukturálne fondy EÚ, 4. – 7. 10. 2010, KE, Academia Istropolitana Nova

Financie

Finančná analýza podniku – víkendový kurz, 4. – 5. 9. 2010, Košice, Agentúra Jaspis

Nitriansky, Trenčiansky a Trnavský kraj

IT a počítače

AutoCAD – pokročilí, 8. – 10. 9. 2010, Nitra, Lapis

Financie

Daň z pridanej hodnoty – odborný seminár, 9. 9. 2010, Nitra, Agentúra Jaspis

Manažment

Zmeny v požiadavkách normy ISO 9001:2008 a spôsob ich aplikácie vo funkčnom QMS (systém manažérstva kvality), 9. 9. 2010, Nitra, Astraia
 SPC – Základy štatistiky, 23. – 24. 9. 2010, Považská Bystrica, Det Norske Veritas SK
 Kurz interných audítorov integrovaného systému QESMS, 4. – 7. 10. 2010, Piešťany, Det Norske Veritas SK
 Risk Management v oblasti zdravotníckych prostriedkov, 23. 9. 2010, Piešťany, Det Norske Veritas SK

Účtovníctvo a dane

Jednoduché účtovníctvo – sobotný kurz, 4. – 25. 9. 2010, Trnava, Agentúra Jaspis
 Jednoduché účtovníctvo – víkendový kurz, 4. – 12. 9. 2010, Nitra, Agentúra Jaspis
 Jednoduché účtovníctvo – víkendový kurz, 11. – 19. 9. 2010, Nové Zámky, Agentúra Jaspis
 Jednoduché účtovníctvo – sobotný kurz, 11. – 25. 9. 2010, Trenčín, Agentúra Jaspis

Žilinský a Banskobystrický kraj

Manažment

Dôsledky implementácie požiadaviek normy IRIS voči požiadavkám ISO 9001:2008 a ich vplyv na vykonávanie interných audítorov, 7. 9. 2010, Martin, Det Norske Veritas SK
 Inovácie výrobkov a služieb, 16. – 17. 9. 2010, Žilina, IPA Slovakia
 Manager CAMP, 20. – 22. 9. 2010, Tále, Timan
 Interný audítor QMS v zmysle ISO 9001:2008, 22. – 24. 9. 2010, Kúpele Číž, Eurocontrol

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk.

Úspešná golfová sezóna

Rekapitulácia výsledkov augustových turnajov

V závere prázdnin vrcholila obľúbená outdoorová golfová sezóna 2010 v agentúre JUTURN. Prestížna túra PREZIDENT GOLF CUP sa dôstojne skončila na zámku Konopištie.

Na dvoch turnajoch v krásnom prostredí pri známom českom zámku na ihrisku Golf Resort Konopištie v piatok a sobotu 10. a 11. septembra bude čakať na účastníkov aj ochutnávka archívnych vín.

Sobota a nedeľa pod Tatrami

Archívne vína mali možnosť ochutnať účastníci túry aj na predchádzajúcich dvoch turnajoch vo Veľkej Lomnici. Tie sa odohrali 31. júla a 1. augusta. Ceny si odniesli nasledujúci víťazi:

v sobotu 31. 7. 2010 v kategórii A obsadil prvé miesto Andrej Štefko. Druhá bola naša juniorská majsterka SR do 21 rokov Paulína Sekerková. Tretie miesto v áčku obsadil Matej Valo. Béčko bolo výsledkami veľmi tesné, ale nakoniec HCP a druhá odohraná deviatka rozhodli, že tretí bol Ivan Centko, druhá Ivona Bestvinová a víťazom sa stal Vladimír Vilner. Kategóriu C s prehľadom vyhrala Dagmar Dianová, striebro patrilo Ivete Frieszovej a bronz Vladislavovi Pechočiakovi. V nedeľu 1. 8. 2010 bol v kategórii A najúspešnejší Filip Tůma, ktorý predbehol Andreja Štefka, a tretí skončil Peter Duchovný. Prví traja ocenení v béčku boli v poradí od prvého po tretie miesto Tomáš Bálint, Marek Juhás a Ján Horváth. V tretej kategórii, kategórii C, bola víťazkou Kamila Šalátová, striebro si odniesol Vladimír Pechočiak a tretie miesto zaslúžene obsadila Dagmar Dianová.

Fashion Golf Tour je v druhej polovici

Väčšinu turnajov má odohraných i populárna

eklektická Fashion Golf Tour, ktorá sa v poradí piatym turnajom, odohraným 12. augusta v rakúskom Schönfelde, prehupla do svojej druhej polovice. Podobne ako na predchádzajúcich turnajoch mali golfisti i v tento deň krásne slnečné počasie, a tak sa podarilo uhrať pekné výsledky. V kategórii A si ceny za prvé miesto odniesol Martin Boborovský, druhý bol Richard Hudec a tretie miesto obsadil Branislav Štora. V béčku sa podarilo najlepšie zahrať Dagmar Bizoňovej, na druhom mieste sa umiestnila Katarína Michalcová a tretí skončil Stanislav Čekovský.

V celkovom vyhodnotení z oboch ihrísk, rakúskeho Schönfeldu i českého Slavkova, na ktorých sa táto obľúbená eklektická túra hrá, zatiaľ vedie Radomír Holečka, druhý je Martin Lančarič a tretí Pavol Bielik. Zabojujaj o lepšie výsledky majú golfisti ešte možnosť na zostávajúcich troch turnajoch – 23. 9. a 7. 10. v českom Slavkove a 16. 9. v rakúskom Schönfelde.

VJ

06W1008-002

JUTURN GOLF MARKETING
golfová sezóna 2010

PREZIDENT GOLF CUP 2010
TURNAJOVÁ KARTA
KARTA JE PREVIDENÁ
PLATÍ PRE ROK 2010

GOLF RESORT SCHÖNFELD, RAHÚSHO
29.4. 17.6.
12.8. 23.9.

GOLF RESORT AUSTERLITZ SLAVHOV, ČR
20.5. 15.7.
16.9. 7.10.

24. 4. SLAVKOV (ČR)
25. 4. KOŘENEC (ČR)
29. 5. OSTRAVICE (ČR)
30. 5. ROPICE (ČR)
26. 6. TATA (HU)
27. 6. MALACKY (SR)
31. 7. VEĽKÁ LOMNICA (SR)
1. 8. VEĽKÁ LOMNICA (SR)
27. 8. KONOPIŠTIE (ČR)
28. 8. KONOPIŠTIE (ČR)

PREZIDENT GOLF CUP 2010

PREDAJ TURNAJOVÝCH KARIET ZAHÁJENÝ
informácie na www.juturn.sk

HLAVNÍ REKLAMNÍ PARTNERI

BKS Leasing
BKS Bank Group

Daylong

7 DAYS

EXKLUZÍVNI PARTNERI CIEN

DODÁVATELIA
Halbert **Jucka**

SRIXON
PLAY & RETENAU

C

Cleveland

Scratch

BOSS
CONNECTING PEOPLE

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

TAG Heuer

RAYMOND WEIL
GOLF

OLYMPUS

REDFLEX

EXDITEX **STEELE**

MEDIÁLNI PARTNERI

willmark

euroawk

F&P MEDIA

Got!

Grand

GoodWill

BEAUTY

LIKA

ICAR

real-immo

JETOT&K

Predplatiteľská súťaž

O praktické hasiace prístroje spoločnosti Červinka Czech Republic, s. r. o.

Hasiaci prístroj by mal byť samozrejmosťou v každej domácnosti aj automobile, aby prispel k našej bezpečnosti.

Jedným z popredných českých výrobcov hasiacej techniky, ktorý dodáva svoju produkciu aj na Slovensko, je spoločnosť Červinka – Czech Republic, s. r. o.

Úspešný a certifikovaný výrobca

Spoločnosť vznikla v 90. rokoch minulého storočia a jej korene i sídlo sú v malebnom regióne Južnej Moravy neďaleko slovenských hraníc. Komplexne sa zaoberá hasiacimi prístrojmi a protipožiarnou technikou – od výroby až po predaj a servis.

Zabezpečuje predaj, opravy a údržbu vecných

prostriedkov požiarienej ochrany a požiarno-bezpečnostných zariadení, zabezpečuje požiarno bezpečnosť stavieb a ďalšie služby vyplývajúce z platných právnych predpisov.

Kvalita prináša úspech

Od roku 2003 je jej výroba certifikovaná v rámci systému manažmentu kvality podľa noriem radu ISO 9001. Pôsobnosť firmy sa ďalej rozširuje; v roku 2006 získala osvedčenie o posúdení prevádzky podľa normy ISO 11602-2. Spoločnosť realizuje svoje aktivity nielen v Českej republike a na Slovensku, ale takmer v celej Európe. Jej kontakty sú medzinárodné a firma prosperuje aj v období hospodárskej krízy – starostlivosť o bezpečnosť je totiž trvalá úloha v každej firme aj domácnosti. Preto by aj mali byť vybavené vhodným hasiacim prístrojom.

V ústrety zákazníkom

Samozrejme, nielen hasiace prístroje sú prioritou pre spoločnosť Červinka – Czech Re-

public, ale ide o širšie chápanú ochranu. V jej sortimente preto môžete nájsť napríklad hlásiče dymu, hasiace deky, ale aj gumový granulat (sorbent), vhodný na odstraňovanie olejových a benzínových škvŕn.

Červinka – Czech Republic si zakladá na dobrých obchodných vzťahoch, ktoré sú pre ňu prioritou, podľa hesla: „Náš zákazník, náš pán“.

Kto od nás získa hasiaci prístroj

Objednajte si ročné predplatné časopisu Goodwill (10 čísel) iba za 12 eur a získate okrem zľavy aj šancu získať hodnotný darček. Traja vyžrebovaní predplatitelia, ktorí si do 15. októbra 2010 objedajú a uhradia predplatné časopisu Goodwill, získajú praktický práškový hasiaci prístroj vhodný do auta, domácnosti či na chatu s náplňou 1 kg.

R

ÁNO, objednávam si ročné predplatné v cene 12 €/361,51 Sk

ADRESA PREDPLATITEĽA:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

ADRESA NA DORUČENIE:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

E-mail: Telefón:

Dátum: Podpis:

Platí aj podpísaná fotokópia objednávky.

Možnosť objednania predplatného: zaslaním vyplneného objednávkového kupónu na adresu:
Goodwill Publishing, s. r. o.
Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
faxom na číslo: 02/48 28 74 25
e-mailom: goodwill@goodwill.eu.sk

Šetrite >>> priestor, čas aj peniaze

>>> Multifunkčná
tlačiareň HP Officejet
4500 All-in-One poteší
v každej domácej
pracovni.

Poskytuje

- >>> bezplatný prístup k množstvu marketingových šablón
- >>> tlač bez okrajov
- >>> automatické prispôsobenie veľkosti a usporiadanie strán pri brožúrach či tlač plagátov

*Viac informácií
nájdete na stránke*
www.hp.sk/mojpodnik

>>> S pomocou aplikácie HP Smart Web Printing, ktorá kombinuje tlač vybraných častí web stránok na jednu stranu, ušetríte nielen papier, ale aj atrament. Vďaka elegantnému čiernemu vzhľadu v lesklom prevedení sa hodí do každej pracovne a obývačky.

>>> Tlačiareň HP Officejet 4500 All-in-One je k dispozícii za 89 € a vo wireless prevedení za 119 €.

NATURE'S BOUNTY®

Perfect For Every Body.™

PRE ZDRAVÉ SRDCE A CIEVY

**Výkonné
srdce**

Olivový olej
500 mg

Pohodlné užívanie olivového oleja v tobolkách pomáha znížiť hladinu cholesterolu a pozitívne ovplyvňuje zažívacie ústrojenstvo. **Bez špecifickej chute olivového oleja.**

**Dobrý
krvný tlak**

EPA
rybí olej 1000 mg

Priaznivo ovplyvňuje hladinu krvného tlaku a cholesterolu, **má blahodarný vplyv na srdce a cievy.**

**Aktívny
mozog**

Lecithin
1200 mg

Znižuje produkciu tukov a cholesterolu, čím udržiava ich správnu hladinu. **Positívne ovplyvňuje mozgovú funkciu.**

**Zdravé
cievy**

Fish Oil
1 200 mg

Je účinný ako ochrana srdca a ciev, znižuje riziko infarktu a srdcovo-cievnych ochorení. **Priaznivo ovplyvňuje hladinu krvného tlaku a cholesterolu, poskytuje organizmu energiu.**

Prírodná cesta k zdraviu

Výživové doplnky. Žiadajte v lekární alebo na infolinke 0800 191 191

www.naturesbounty.sk